

Cser Ferenc (Queanbeyan), Darai Lajos (Kápolnásnyék):

A magyar nemzeti kincs világorökség

Tanuljunk együtt, milyenek vagyunk!

Bevezető

Az emberség élménye és ereje, az emberiség egységének kívánalma a jóakarató emberek és a józanész szerint a legmagasabbra helyezett erkölcsi mérték. Ilyen egység meglétének, illetve az erre való törekvésnek a nyomaira már a régészeti kultúrák idejéből is bőven találunk példákat. Ezekből arra következtethetünk, hogy az ősidők során az egész Földön viszonylag egységes képességekre és életmódra tettek szert a természeti környezet meghatározta viszonyok között élő emberek. Mindezt egymástól nem függetlenül, de nem is a mai hatásgyakorlás eszközeivel élve. Itt arra az elég későn felfedezett emberi képességre gondolunk, hogy az egyes agyak egyidejű együtt rezgése, elmék egymásra hangolódása mellett, nagy térbeli és időbeli távolságból is létrejöhet ez a hatás, a gondolati tartalmat a többiekkel való együtt értés, együttérzés révén az elgondoló számára még meg is emelve, megerősítve.

Mindenesetre az elmúlt százezer év első feléről sokkal határozottabban állíthatjuk az egységességet, ami leginkább a szellemi kultúra egyetemességét, azonosságát jelentette. A különböző földi természetű nehézségekre és kihívásokra az utolsó ötvenezer évben viszont az ember kezdett eszköz jellegű, mai szóval gépies választ, megoldásokat adni, amely folyamat az utolsó évszázadokban már hatványozottan felgyorsult és kibővült. Azaz mialatt általában a csillagos égen megfigyelt állandóság, igen lassú változás jellemezte az emberi életet, kivételt a természetben előforduló hirtelen kedvezőtlené váló viszonyok tettek, azaz a Föld vissza-visszatérő jégkorszakai, lehülései, rengései, kiszáradásai, vízözönei és hasonló a föld felszínén és mélyén. Ennek során a korai időkből származó és hosszú időközön át, nemzedékről-nemzedékre elraktározott tudást felváltotta a tudatos ismeretgyűjtés és elméleti felhalmozás.

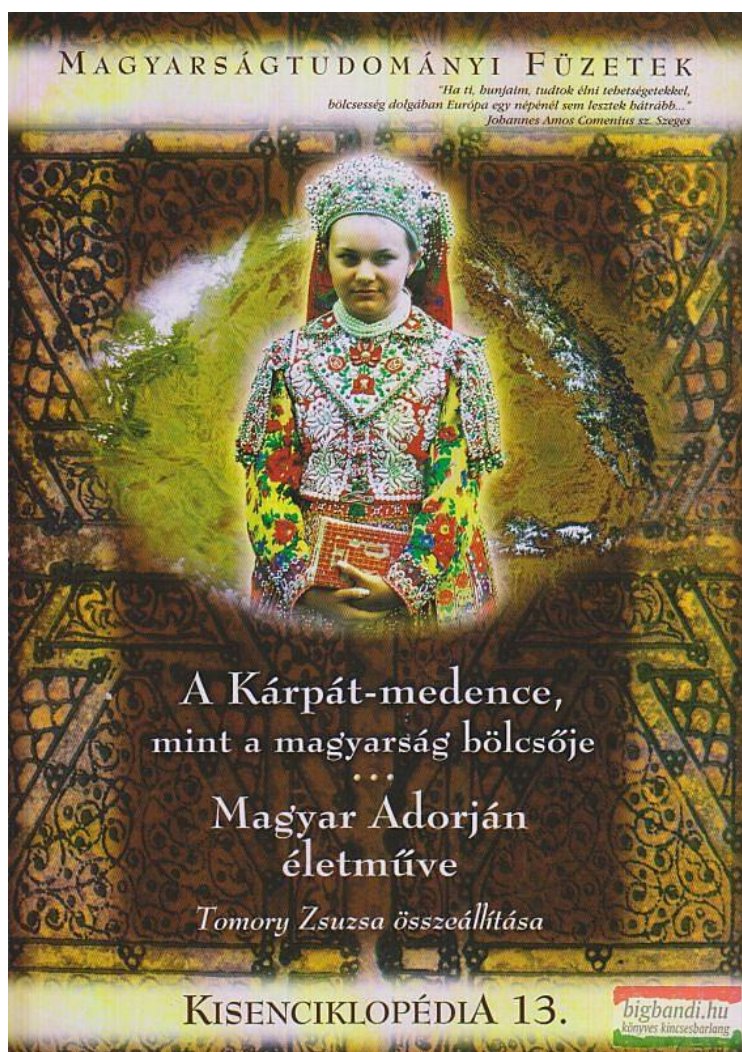
A nehéz alkalmazkodást végzők és megoldásaik között a végén megjelent az egymást veszélyeztető eljárás is, amidőn alig 5-6 ezer éve az egyedi előnyökhöz vezető tudást bizonyos csoportok kisajátították és önmagukkal, mint a tudást birtoklókkal együtt égi magasságokba emelték, azaz biztosították, hogy elérhetetlen legyen a többiek számára, és ezzel, még ha elegendőnek látszó indokkal is, maguknak kiváltságokat rendszeresítettek. Ebben a folyamatban kezdett megbomlani az addig töretlenül érvényesült emberi egység, és önállósodva öröklődtek az elkülönülések formái és következményei. S bár erről a gyorsan terjedő, pusztító egységbontó járványról, az erőszakot és az öldöklést hozó legutóbbi 6 ezer évről már egyre többet tudunk, koránt sincs még teljes mértékben feltárva a mellérendelő felfogású és egyenrangú együttműködést végző emberi egység felszámolásának és az alárendelés általánossá válásának történetileg megragadható minden mozzanata.

E feltárás hiánya eltakarja az állandóan fokozódó veszélyeztetést, amit ez a társadalomszervező mód hoz ránk – a modern kori hódításokkal, gyarmatosításokkal és két világháborúval, fegyverkezéssel, környezetszennyezéssel, jövőkizsákmányolással – az emberi túlélés esélyeit illetően. Ám kevésbé tudatosan tanulmányozott a másik oldal is, – az egység megőrzésének, megmentésének, megmentési kísérleteinek és visszaállításának, visszaállítási kísérleteinek eseményei, – mert e vizsgálatokat mindig csak a vesztes fél oldaláról kezdeményezték, míg a sikeres, győztes oldal inkább ellenezte, megtiltotta, ellehetetlenítette, de semmiképp nem támo-

gatta, illetve a győztesek dicső és hősi tetteiként értelmezte. Ezért most az egység szempontjából tekintünk végig a magunk emberi történetén, a képességi és jelképi világunkon, keresve a túlélést mindig biztosító egység és – törékeny – erő eleven emlékét. Ezzel a kis munkával ugyan a nekünk legtermészetesebb magyar történetből, jellegzetességekből és jelképi világból indulunk ki, célunk azonban az egyetemesség felmutatása sorsunk alakulásában.

A magyarok nem Ázsiából erednek

Egyetlen régi feljegyzés sincs arról, hogy a magyarok eredetileg Ázsiából jöttek, és 1100 éve nomádokként vándoroltak be Európába – hangoztatta már Magyar Adorján is.

Vámbéry Ármin mégis több könyvet kiadott erről itthon és külföldön, s azt írta bennük, hogy a magyarság ázsiai, sátoros eredetű, majd eredeti jegyeit elvesztett keverék nép. Tette ezt a komoly tudomány állítása ellenére, miszerint nyelvünk a finnugor nyelvcsalád tagja, és embertanilag is európaiak vagyunk, jellegzetesen földművelő nép. A német tudomány kapva kapott ezen, és onnantól kezdve az iskolakönyvekben nemcsak az szerepelt, hogy a magyarság török nomád eredetű, hanem az is, hogy mongol eredetű.

Előbb még Vámbéry Ármin – eredeti nevén Wamberger Hermann – úgy gondolta, Magyarország őslakossága finnugor, s Árpád honfoglaló népe török volt. Bécsi udvari látogatása után viszont már úgy látta, a magyarság lényegét az Árpáddal bejöttek képezték, akikhez annak

előtte csatlakozott kevés finnugor elem, s a mai magyarság vérében már egy csepp sincs az ősmagyarságból.

Ferenc József feltűnő odaadással karolta fel ezt a magyarellenes elméletet: elősegítette a sajtóbeli terjesztését, s elrendelte a tanítását az osztrák–magyar birodalom minden iskolájában. Az elmélet kiagyalójának – új nevén túl – magyar nemességet adományozott, nyilván azért az érdeméért, hogy elmélete kapóra jött az osztrák császári hatalomnak a magyarság elnyomását célzó politikájához. A magyarságnak a nyelvészetben és embertanban járatlan tagjai idővel csakugyan elfogadták ezt a minden oldalról közvetített, ráadásul tetszetős, felettébb romantikus színezetű tévtant.

Holott a magyarság ázsiai eredetéről egyetlen történelmi nyom vagy följegyzés sincs. És komolyabb magyar tudós ezt az elméletet nem is fogadta el sosem. Hiszen a Vámbéry-(Wamberger-)féle koholmánnyal szemben olyan igazságok állnak fenn, amelyeket bár ideig-óráig el lehet hazudni, előbb-utóbb azonban visszanyerik méltó emlékezeti és tudatképző szerepüket a magyar szellemi műveltségben. Melyek ezek a magyar történelmi igazságok?

1. A magyarság embertanilag igen régóta, s még ma is eléggé egységes. Nyelve egyöntetűen európai ősnyelv, az a kevés idegen eleme, ami a kereszténységgel és az osztrák uralommal került a nyelvbe, fölösleges és kiküszöbölhető. Végtelenül régi írásunk lett az alapja minden későbbi írásnak!

2. A magyarság őseurópai nép, mint például a baszk és az etruszk. A finnugornak nevezett rokonságának nagy része éppen őtőle – a Kárpát-medencéből északra, északkeletre, igen régen – elköltözött testvére. E tény történelmi, nyelvi, néprajzi és embertani adatokkal pontosan kimutatható.

3. Az európai germán és szláv világ, de még az ógörögök is kaptak tőlünk, a Kárpát-medencéből „emberanyagot”, itteni műveltséggel. Csakhogy az összességében kétezer évig tartó három kurgán hódítás műveltségükben és nyelvükben elsorvasztotta az innen elszármazottakat, őket indoeurópaivá téve.

4. A Kárpát-medencei magyarság azonban – az igen korai régészeti nyomokat hagyó bükki műveltség embereitől kezdve – embertani és műveltségi folytonosságot őriz: a korai hegylábi műveltségtől a középhegységi és dombvidéki műveltségeken át a síkvidéki műveltségekig. Belakta és felhasználta itteni gazdag környezetét.

5. Az első kurgán-hódítás a folyammellékeket felégette, de a második elől már elbújtunk, illetve északkelet, északnyugat és dél felé kitértünk előle, míg a harmadikat már feloldottuk, mint ahogy azóta is mindig magunkba olvasztottuk, vagy megállítottuk, visszafordítottuk minden hódítónkat: kimmereket, keltákat, szkítákat, szarmatákat, besenyőket, kunokat, tatárokat, törököket, osztrákokat, oroszokat.

6. Az *első* tiszai műveltséghez köthetjük a síkvidékeken kilencezer év óta folytatott földművelést; a *másodikhoz* pedig a több mint hétezer éve a dombvidékeket is hasznosító földművelést, valamint a földművelő állattenyésztést, amely már igen régóta elterjedt a Kárpáttól a Dnyeperig, és vitte oda népünk egy részét.

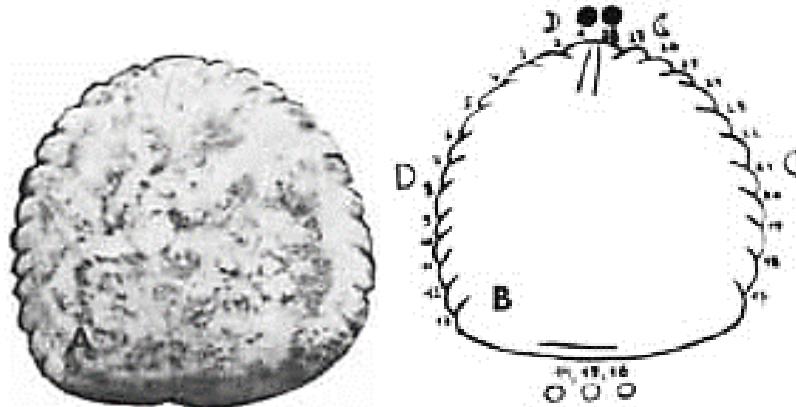
7. A Kárpát-medencei népünkhöz kötődő kézművesség, fémművesség is igen magas szintre fejlődött. Az itteni antimon bronz versenyképes volt az acél megjelenéséig; a kardkészítő mestereket a hódítók isteni ranggal felruházva tisztelték, fémszállítóik életét meghagyták, őket nem háborgatták.

8. A Kárpát-medencei magyar műveltség, nyelv és nép mellérendelő vonásokat mutat, s ez az emberek közötti egyenrangú együttműködésre vall. Ennek megfelelően az ábrázoló művészet sem jelenít meg rangbéli különbséget vagy égi hierarchiát, a környezet is így épül fel, a hitvilág az inneni és onnani világon lakó lélekhez kötődik.

9. Az Árpád fejedelem által vezetett „honfoglalás” belső visszatérés volt: olyan államszervező hadművelet, amely a magyarság hatalmát kívánta megerősíteni, egyesítve a magyarságot, megszüntetve a hatalmi szétszakítottságot. Vérszerződéssel pecsételte meg a már

több mint 1100 éve fennálló államiségunkat, megalapozva a Koronaeszme majdani „uralkodását”.

Kijelenthetjük, hogy az időnk során feltárt magyar jellegzetességeink az emberiség legrégebbi műveltségéből valók. Ezeknek még csak részleteit ismerjük ugyan, de már ez is sejteti a nagyszerű egészet. Nemcsak szerszámokról, eszközökről van szó, hanem egy kiváló szellemiségről. Ősműveltségünk valójában rímel a mai tudományosságra: a világmindenség valóságából indul ki, mint ezt például a 29000 éves bodrogkeresztúri Hold-naptár, vagy népmeséink erkölcsi tartalmai, emberség-tanításai is igazolják.

Vértés László által Bodrogkeresztúr-Henye lelőhelyen kiásott, a felső paleolitikum középső szakaszából származó anyaméhet ábrázoló faragott mészkő tárgy holdnaptár bemetszéseivel.²³⁶

Erőt és lelkesültséget meríthetünk a számunkra legszentebb tényből, hogy a magyarság mindmáig fennmaradt eredeti őshelyén, a nehezen járható hegységek által körül zárt, jól védett Kárpát-medencében, mindennemű viszontagságai és a későbbi betelepítések ellenére is.

A magyarság embertanilag egységes, őseurópai nép

Az embertípusok alcsoportjait a testmagasság, a test robusztussága és a koponya jellemzői határozzák meg. Ma már a vércsoportok és bizonyos sejti átörökítő sajátságok is segítenek a csoportosításban. A sejti tulajdonság örökítők a történelem előtti embernél kevésbé jöhetnek számításba, csonttöredékek alapján nehezen meghatározhatók, de az AB0 vércsoport rendszer statisztikus elemzése már kézzelfogható eredményekre vezetett.

Embertani jellemzők

A koponya legfőbb jellemzői: hosszúság, szélesség, magasság és a forma. A hosszúság a felülnézeti koponya legnagyobb méretét, a szélesség a koponya legnagyobb szélességét, a koponya jelzőszám pedig a szélesség és a hosszúság arányának a százszorosát jelenti, s így három alapvető típust különböztetnek meg: hosszú, rövid és közepes koponyát (koponyajelző kisebb, mint 75, nagyobb, mint 80, illetve 75-80). Testmagasságot tekintve alacsony és magas típust tartanak nyilván. A test felépítése lehet robusztus és vékony (filigrán, gracilis). A testhosszúság arányában is vannak különbségek. Melegövi típusoknál általában a láb hosszú a törzshöz képest, a hidegöviéknél ez fordított.

²³⁶ <http://www.termeszetvilaga.hu/szamok/tv2010/tv1012/pasztor.html>.

Biológiailag az emberiség egyetlen fajhoz tartozik, de ezen belül több alcsoportra (fajta) osztható fel. Öt alapvető csoportot különítenek általában el: veddo- ausztraliid, europid (eurázsiai), mongolid, afrikoid és amerindid. Ez akár öt eredetre is utalhat, jóllehet az eredet kérdése ma még nyitott. A magyarság szempontjából, az ötből kettőt kell figyelembe vennünk: az europidot és a mongolidot. Az utóbbi tipikusan hidegövi, azaz alacsony, rövid lábú, széles, lapos arcú, gracilis típus, több vonatkozásban rokona a neandervölgyinek, aki szintén rövid lábú, széles arcú, de az arca nem lapos, és robusztus testfelépítésű, vastag csontú. A cromagnoid A típus magas, a B alacsony, előbbi nyugat-, utóbbi közép- és kelet-európai előfordulású, nálunk északon, és a Kárpátokon túl, a szlávoknál, a finneknél. E két embertípus a nyugat- és közép-európai őshonos neandervölgyi és a kaukázusi ember keveredésével jöhetett létre.

Az 'átlagos' magyar nő és férfi mai internetes anyagról.²³⁷

A jelenkori magyarságot többségében a rövid és közepesen rövid fejű, széles arcú ember típus jellemzi. A testalkatot tekintve a közepesen magas alkat, s inkább nehéz, mint vékony csontozat a jellemző. Ezzel szemben a környező ún. indoeurópai embereket a vékony csontozat, hosszú fej és keskeny arc uralja. Egyik népesség sem homogén, egész Európa lakossága kifejezetten kevert típusú, csak az átlagok jelzik a különbséget. A magyarság típusai összevethetők Közép-Ázsia jelenkori lakosságával, akiket ugyancsak a rövid fej és a mérsékelten közepes testmagasság jellemez, de ebből nem arra kell következtetni, hogy a magyarság eredete Közép-Ázsia, mert a robusztus csontozat, a széles arc, és emiatt a közepes, ill. rövid fej nem föltétlenül visz el minket Közép-Ázsiába, mert ugyane típusok a Kárpát-medence jégkorszaki cromagnon típusú emberének az utódai.

Vércsoporti jellemzők

A 0 Európa őslakosságának vércsoportja, az AB a Kárpát-medenceieké, az A a kaukázusi beáramlóké, a B a Távol-Keletről később bevándorlóké. Az AB nem keveredéssel jött létre, hanem mutáció eredménye. A B nem csupán a 'népvándorlással' jött Ázsiából, mert sokkal korábban már eléggé elterjedt sok helyütt. Az amerikai indiánoknál nem fordul elő az ázsiaiaknál gyakori B vércsoport, így előbbieket nem Szibéria felől települtek be.

Anatóliai eredetű lakosság csak a Földközi-tenger partjainál található. Európa őslakossága helyben maradt, nem cserélődött ki, a mezőgazdaságot átvette.

A vércsoportok aránya:

- a 0 nálunk 27,23% (európai átlag: 34-38%),
- az A: 43,65% (európai átlag: 42-50%),

²³⁷ https://varosban.blog.hu/2011/02/11/miert_gyonyoru_az_atlagos_magyar_no.

- a B: 19,12% (európai átlag: 12% – de ruthének: 21,6%, szlovákok: 17,7%, horvátok: 17,72, szerbek: 15,6, szlovének: 15,26, óegyiptomi: 15-17%, mai egyiptomi: 20%),
- az AB: 10% (európai átlag: 4% – de szlovákok: 9,1%, ruthének: 9,9%, horvát és erdélyi román: 6%, óegyiptomi: 12-17%).

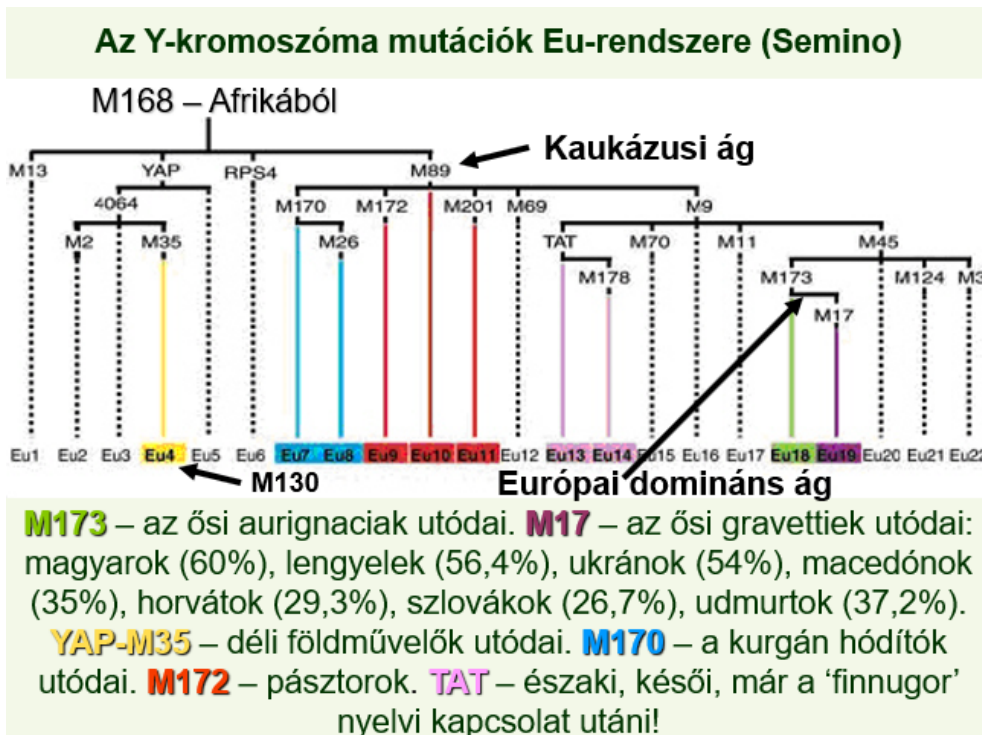
A magyar nyelvű etnikumban a környezetéhez képest kevesebb a 0-s vércsoport százalékos mennyisége, amit ellentételez az AB vércsoport szokatlan nagy százalékos részesedése. Az A és a B vércsoport megfelel a terület környezetében tapasztaltaknak (40–20%). Ugyancsak nagy az AB vércsoport aránya a 0-hoz képest a 'honfoglalás' előtti Kárpát-medencei leletekben, így megállapítható, hogy az AB mutáció a Kárpát-medencében jött létre. Ez a nagyon fontos szerológiai adat ugyancsak a magyarság Kárpát-medencei eredetének eléggé határozott jele.

Genetikai jellemzők

A genetikai és a régészeti adatok összevetése pontos műveltségi időrendet eredményezett. A fél-másfél millió éves modern ember egy csoportja Afrikából áramlott ki, a Földközi-tenger keleti medencéjében terjedt, majd a Kaukázus akkoriban melegövi völgyeibe telepedett, s elvándorolt az Indiai szubkontinens felé is. Az ausztrál ősember is legalább 60 évezredes. A déli ember mai európai részesedése kb. 8 %, a többi a kaukázusi embert jelenti, aki Ázsiában szintén domináns. E hosszú idejű emberi tevékenység egyik fő helyszíne a Kárpát-medence, ahol mindkét európai genetikai ág megtalálható, s a hegyvidéktől a dombvidéken át a síkvidékig lakják be a terepet.

A régebbi több százezer éves, a vértesszőlősi és budai acheuli műveltség embere, melynek folytatása a százezer éves bükki és dunántúli moustieri, majd aurignaci műveltség, M173 vagy Eu18 génmutációként.

Az újabb a több tízezer éves gravetti műveltség embere, M17 vagy Eu19 génmutációként. Ez még ma is 60% bennünk. Az európai régészeti műveltségi szakaszok félmillió évtől indulnak tehát, és történelemmel leírt időszakig tartanak. A viszonylag késői több ezer éves TAT jelű génmutáció ugyan erősen jelen van a rokonainknak tartott s finnugornak mondott népek embereiben, de belőlünk teljesen hiányzik.

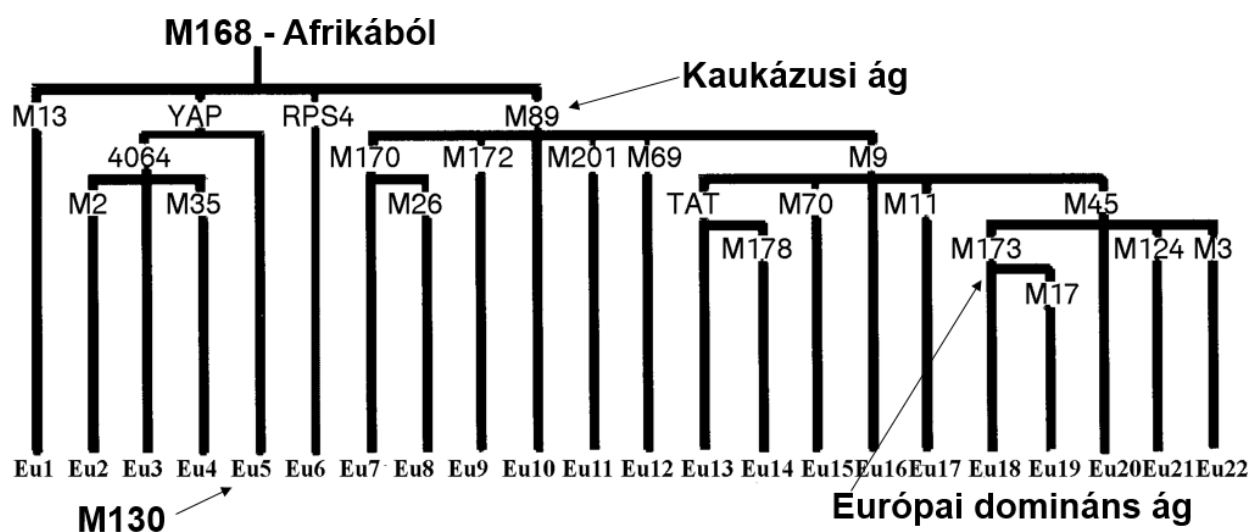
DNS-jelzők őstörténete

Ez a rész a több mint egy évtizede zajló nemzetközi genetikai kutatások eredményeinek a régészeti adatokkal való egyeztetéséből származó megállapításokat ismerteti. Lehet, a szak-kifejezésekkel, tudományos elnevezésekkel tarkított mondanivaló a szakterületen ismeretlen szemtől többszöri átfutást igényel (az ábrát használva), de aki az olvasottakat végiggondolja, fáradsága jutalmául megkapja egyik bizonyítékát Kárpát-medencei eredetünknek.

A genetikai közlemények és a régészeti műveltségek adatainak összevetése, egyeztetése pontos időrendi megfeleltetéssel a helyére teszi a 'történeti' genetikát.

A Kaukázusban a bieber jégkorszakban (1,6–0,6 millió év) élt 'Homo ergatras' elnevezésű ember mellett akkoriban a modern ember másik, Homo erectus' nevű csoportja áramlott ki Afrikából. Ez hordozta a ma vizsgálható M168 jelű elváltozást (helyre nem álló génmutációt), míg a Homo ergatrasnak nem találták mai leszármazóját.

A Földközi-tenger keleti medencéjében terjedve az M168-as ember (ahol az M betű az emberiségre utal) csoportokra bomlott. Észak felé levált róla egy csoport (az M89-es változat) és a Kaukázus akkoriban meleg övi éghajlatú völgyeibe telepedett. Ez alatt a többi (YAP, RPS4) helyben maradó adta később az M130-as embert, aki tovább vándorolt India felé, és belőle van ma a legtöbb Közép-Ázsiában, Szibériában és Új-Guineában.

Az európai férfi lakosság származási fája. Ornella Semino és mások: „The genetic legacy of Paleolithic Homo sapiens in Extant Europeans: A Y Chromosome Perspective” Science 290 (2000. November 10.), p.: 1156 alapján.

A fenti ábra baloldalán látható ennek a déli embernek mutációkkal kijelölt leszármazási csoportja (haplotípusa): az Eu1–Eu6 (ahol Eu európaiat jelent). Ennek részesedése Európában kb. 8 % (nálunk 8,8 %). De csak a mezőgazdaság terjedése idején települt ide, a 15–20000 éve kialakult natufi műveltség embereként, de tehát mint M130-as euró-afrikai maradvány, sokkal korábban létrehozta délies alakját.

Mindez csak a 'Homo erectus' idején lehetséges, azaz legalább félmillió éve, de lehetetlen a genetikusok – elhamarkodott – állítása szerinti 35-40 évezrede. Hiszen az ausztrál ősember legalább 60 ezer éve megjelent, és testi fölépítése, műveltsége megfelel a modern embernek.

A nagyobb ág (ábránk jobb oldalán), – az M89, a kaukázusi ember génága, – uralkodó Euráziában, és Eu7–Eu21 csoportként az összes többi európai embert jelenti. Am M89-nek is két fő csoportja lett: Eu7–12 és Eu13–21 (M9). Előbbi helyben egyben maradt, amikor utóbbi M9-ként az Észak-Kaukázusba kiáramlott és erectus műveltségből a hegylábi (moustieri)

műveltség emberévé alakult. Majd az addig elzárt M9 kettévált, és csak az M45-ös része maradt Európában, a többi elment Indiába, Malájföldre, és felkanyarodott Kínába, ahol meghatározó mértékben van jelen.

M45 a Kaukázus északi völgyeiben tanyázhatott, amidőn a gүнз–mindel átmenet idején az M173 kiszakadt belőle a nyugati völgyekbe, ahol továbbfejlődött. Majd egyik része nyugatra, Európába vándorolt és ott előbb erectus kori (Vértesszőlős, Saint Acheul, Buda), majd a hegylábi és a közép-hegységi-dombvidéki (Tata, Érd, Subalyuk, Szeleta, Istállóskő, Perigord, Aurignac) műveltséget alkotta a következő mindel jégkorban (430-250000 év), s még az Angolszigetre is eljutott.

Az európai ember zömét jellemző M173-as szint időjárási alapja a wүrm interstadiálisát (két hidegcsúcs közti melegedését) megelőző, legalább 75-90000 év. Így M173 (Eu18) nem a késői Fekete-tavi népeiséget jellemző génjelző. Sem nem afrikai, bár a genetikusok afrikai eredetünket erőltetve nem vették figyelembe, hogy az aurignaci és más, a modern emberhez köthető műveltség csak a wүrm fölmelegedést követően, 10–15000 éve jutott el Afrikába.

M9 többi tagja Eurázsia északi és keleti területeire ment, párhuzamosan M173 nyugatra terjedésével. A hátrahagyott ága – már M17-ként – a riss–wүrm átmenet idején került ki aztán Kelet-Európába. Majd utána a wүrm első szakaszában a Kaukázusból északra csoportokban kirajzott az ember. Azután a wүrm lehűlése szétzavarta őket, ahonnan a síkvidéki műveltség (gravetti) népe is származtatható, amely ezután elkülönült sejti átörökítő állományt alkotott Európa középső zónájában.

M45 több ága közül M173 a legfontosabb, mert ez adja – M17-es elágazásával – Európa jelenlegi lakosságának a felét, keleti–nyugati megoszlásban, egymást kiegyenlítve. A gravetti mamutvadász embere Kelet-Európából a második wүrm lehűléskor terjedt el nyugat felé jelen előtt 30000 után, s az M17 ág hozzá rendelhető. Ő vitte a gravetti műveltséget Közép- és Nyugat-Európába, és a helyi női ágot fölveve évezredek alatt uralkodóvá vált egész Európában. A Kárpát-medencei gravetti 29ezer éves Bodrogkeresztúron, 12ezer éves a Gerecse barlangi eszkimó, és még nagyon sok lelet maradt nálunk tőle országszerte. 8500 éves az innen északra ment vadászokból a szvidéri műveltség.

A megmaradt M173 ágból lett a cromagnon A embertípus, míg az M17 mutációból és a helyiek keveredéséből a cromagnon B jött, így a gravetti és az aurignaci műveltség és ember nem ütközött, mert más volt az életterük.

M89-nek a Kaukázusban délen maradt csoportja (Eu7-12) tovább tagozódott déli (M172) és északi (M170) részre. Az északi rész elkülönülten együtt maradván legalább 22ezer éve nyerve el mai alakját később a kurgán műveltségben jelenik meg. A déli rész a Kaukázus területein tovább szaporodott és sokkal később terjedt aztán Dél-Európa felé.

Még az M170 (Eu7)-ből új mutációval M170-M26-Eu8 haplocsoport lesz, amely a Fekete-tótól északra kiáradó Jamna műveltség, utána pedig kurgán műveltség lesz. Tagjai a gravetti kezdetén még a Kaukázus északi részén vannak, a jégkor fölmelegedése után a Fekete-tónál, – az azt Fekete-tengerré feltöltő vízözön katasztrófaig, – majd szétszóródtak a sztyeppén, ahol 7500 éve kurgán műveltségként jelennek meg. Azután e műveltség Európa korábbi lakóira települt kurgán hódítóként a 6–5000 éve történt I., II. és III. kurgán invázióval, ami Nyugat- és Kelet-Európát indoeurópaizálva kialakította a kurgán indogermánnak nevezett alakját.

4500 éve létrejött a harcias lovas kurgán utód késő Jamna műveltség, amely a Turáni-alföldre hatolt, ami miatt 4000 éve a Pamír alól a türkök keletre mentek. 3500 éve történt egy árja elit Egyiptomba települése, ami kevésbé volt invázió, mint a kurgané, és emberanyaga a kurgán elől menekülő Ős-Európa I. déli része. Így ez az M170-M26-Eu8 haplotípus ma Baszkföldön, Szardínián is jelen van, de a Kárpát-medence génállományából hiányzik.

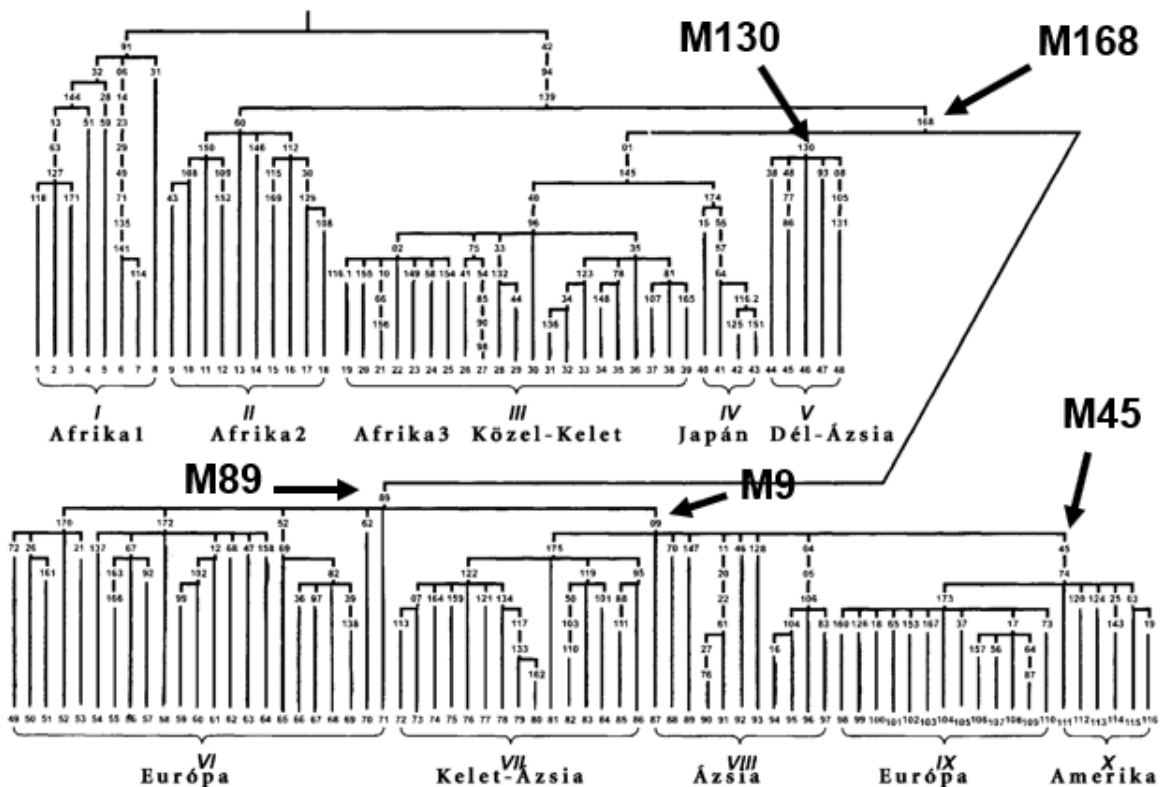
Az Eu9–11 haplocsoport legalább 17ezer éve különült el, és 15-20 ezer éve állapotodott meg és nyerte el mai alakját. Kaukázusi déli ágként szintén nem gravetti embert jelent. A mai örmény és grúz területen élt, azután a Fekete-tónál, majd a földművelőkkel jött főként Dél-

Európába és tovább ment az Indus-völgybe is. Feltehetően a sumér az Eu11 Fekete-tói szétvándorlásából származó népesség, mellékágon istenhívő kaukázusi ágak keveredéséből.

Fontos, M45 elválás előtti elágazás M89-M9-TAT (Eu13) és M89-M9-TAT-M178 (Eu14) mutáció. M9-TAT az 'uráli finnugorok' jellemzője, de nem az Urálból jöttek, hanem Ázsiából, mert M9 malajként visszaáramlott északra, majd a TAT keletről jött vissza mongolid vonásokkal. Keveredett aztán az elkülönült északiakkal, akik oda a gravetti népének kiszakadt részeként vándoroltak. Így TAT található a 4800 éve a III. kurgán invázió előttőlünk az Urál környékére menekült szalagdíszes kerámia népének egy részében, és a szvidéri műveltség keleti része népeinél is. De a magyarságból konokul hiányzik.

M3 (Eu22) Amerika őslakosai génjeit jellemzi, a szibériai, kelet-ázsiai embert nem. Inkább az északra kerülő malajziaiból alakulhatott ki. Párhuzamosan az északra szakadókból létrejött Tien-San és Kirgizia nem kaukázusi ázsiai moustieri kultúrájával. S Amerika őslakosaira a 0 vércsoport jellemző, nem lehetnek B vércsoportot dominánsan tartalmazó mongolid emberek utódai. Nem eredhetnek a dominánsan A vércsoportú kaukázusi emberektől sem. Ausztráliát ugyancsak 0-s vércsoportú nép töltötte fel, ezért a két település forrása azonos lehet, ez pedig Dél-Ázsia. Közvetlenül az M45 alágát jelentik, s M120, M124, M25, M43 és M03-M19 képviseli az Amerikában megtalálható Y változatokat.

Emberiség Y kromoszóma szerinti származási fája (Underhill)

A koronkénti génáramlás szerint tehát a magyarokban a távol-keleti (M9) gének nincsenek jelen. Nincsen bennünk az M9-ből eredő, a 'finnugorokra' jellemző TAT mutáció sem. Ám bizonyos műveltségi egyezések magyarozatára esetleg az M173 régi egysége szolgálhat. M17 közép-ázsiai és észak-indiai megjelenését a würm végén történt dél-keleti kiáramláshoz köthetjük, amikor egyúttal nyugatra is történt terjedés. M17 nyugat-európai és kelet-európai

megjelenése a szalagdízeseink kurgán invázió előli menekülésének tudható be (hasonlóra mutathatna az egyiptomi múmiák vizsgálata). M17 azért tér el mindenkitől, mert ötödik mutációs szintként a legrégebbi embert jelenti.

Ezen felül a magyarokra jellemző génmutációs jelzők túlnyomóan őskőkoriak: az M17 60%, az M173 13,3%, az M35 8,8%, ami összesen 82,2%. Az újkőkori kialakulásának tekintett M170 11,2%, M172 2,2% és M201 2,2%, összesen 15,6%. Az európai népek három mutációs elkülönült csoportjából egyiknek a magyar a fő alkotója a maga legnagyobb M17 arányával, ahol utána következik a lengyel 56,4%-kal, az ukrán 54%-kal, a macedón 35%-kal, a horvát 29,3 %-kal és a (cseh)szlovák 26,7%-kal. Azaz tőlünk északra és délre a magyarokhoz a legközelebbi rokonok azok a népek, amelyek most is szomszédok, és a Kárpát-medence közelségében élnek.

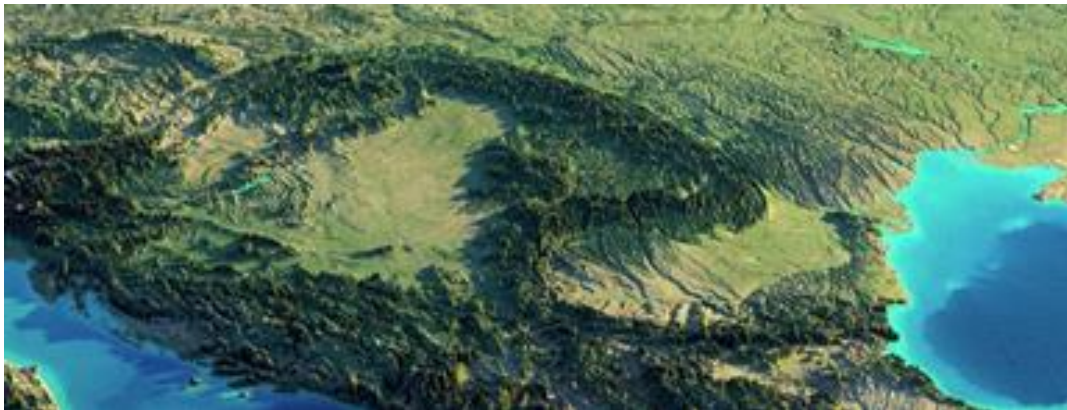
Figyelembe veendő tehát, hogy az egyes M-alágak megjelenésére vonatkozóan nem lehet sem pontos időt, sem helyet megadni, hiszen mindezen adatokra a mai népeség-vizsgálat eredményeiből lehet visszakövetkeztetni. Őskori leletekből Y-kromoszóma már nem nyerhető ki. Már a tíz évezredes minták eredményei sem megnyugtatók, mert a DNS lebomlik. A mitokondrium-DNS még inkább kinyerhető az ősi csontokból, de az Y-kromoszómákra az esély nulla. Így az egyes mutációk megjelenésének kérdésére, az a válasz adható, hogy az események, a régészeti leletek kormeghatározása alapján kialakuló logikai lánc mutatja meg. Így az M17 még az ember kaukázusi tartózkodása alatt és ott alakult ki az Európa felé elment M173 maradékként, amiből aztán mind keletre (Közép-Ázsia), mind nyugatra (Kárpát-medence) történt elvándorlás később, de még a gravetti kor előtt. A gravetti kultúra a Don-völgyében jelent meg először és az M170 annyiban köthető hozzá, csak az M173, majd az M17 Európába vándorlását követően áramlott oda és telepedett rá. Ezért az M170-et kapcsoltuk a sztyepei lovas-pásztor népekhez, akiket indoeurópainak mondanak. A kettős műveltség miatt az M173 és az M170 egymásra rétegzetten található meg, hiszen az utóbbi hódítóként került be a M173 területre. Így Európa lakosságát két egymástól távoli főág alkotja: az egyik az M173 és származékai, a másik az M170. Míg az M173 csupán európai gén-variáns, az M17 már megoszlik Európa és Ázsia között, M170 ezekre rátelepedve később, szintén az európai lakosságot leginkább jellemző variáns lett. Mindez az rendelkezésre álló adatok logikus értelmezése, azonban terjesztenek olyan értelmezés is, ami nem igazolható sem a régészeti adatokkal, sem arra épülő logikai láncal, azaz tényként a legkevésbé fogadható el. A történettudomány időrendjét és a régészeti kultúrák rendszerét nem ismerő genetikusok olyan időkkel dobálóznak, amelyek messze nem helyénvalók. Így az M17-re például 40 évezreddel ezelőtti kialakulást emlegetnek, holott a logikai lánc alapján az a kaukázusi főág, az M89-ből keletkezett több lépcsőben és a népeségeloszlás alapján bizony legalább félmillió éves mutáció.

A magyar nyelvű műveltség

A magyar nyelvű műveltség nem vezethető le a sztyepei, avagy pusztai nagyállattartó műveltségekből. A magyar nyelv szerkezete, stabilitása, rendszere, fejlettsége nem magyarázható sem a hagyományos, finnugor elmélettel, sem a közép-ázsiai sztyepei eredet alapján. Mert ennyire fejlett, kialakult nyelv létrejötté hosszú idejű, zárt, nagy sűrűségű, letelepedett életmódot igényel. Ezt egyik ismert elmélet sem kínálja. Mindezek a követelmények azonban teljesíthetők és ellentmondásosságtól mentesen megmagyarázhatók, ha fölteszük, hogy a magyar nyelv és műveltség eredete a Kárpát-medence.

A Kárpát-medence régészeti elemzése azt tanúsítja, hogy itt egy hosszú ideig letelepedett, nagy embersűrűségű műveltséget találunk, amely igényel egy hozzá tartozó utódnnyelvet, amit a Kárpát-medence mai nyelvei közül kizárólag a magyar elégít ki. Ezért joggal állíthatjuk, hogy a két jelenség összetartozik, mármint 1. a hosszú ideig letelepedett műveltség és 2. a fejlett,

mellérendelő értelmű ragozó nyelvünk. Az ősműveltség jellemzői ma is megtalálhatók a magyar műveltségben, ezért megállapíthatjuk, hogy annak a műveltségnek az utódnyelve a magyar, azaz a magyar nyelv eredete a Kárpát-medence.

Az írott történelem idején az eredeti műveltség mellérendelő szemlélete továbbra is áttör és a magyar életformát elsősorban még ma is ez jellemzi. A mellérendelő szemlélet a kereszténységgel harmonizál, ámde ellentétes az egyházi hierarchiával. A vallási szavaink eredete is zömmel magyar, az idegen eredetű szavak pedig szinte kizárólag az egyházi szervezetet írják le. Az egyházi hierarchia alóli kitörés igazolásaként fogjuk fel azt, hogy a magyarság a reformáció kialakulásakor éppen azokon a területeken váltott vallást, amelyikről föltehető, hogy az ősi műveltség forrása.

A Kárpát-medence területe ősidők óta nem került elnyomó hatalom igrája alá, még akkor sem, amikor a kimmerek vezértörzse hatalma elvesztésekor ide érkezett és beolvadt. Ugyanez látszik a szkítáknál néhány évszázad múltán. A kelták a terület nyugati részén vereséget szenvedtek a rómaiak ellen, s ugyancsak a terület északkeleti részére menekültek, és ott beolvadtak. Amikor Erdély a dákok érdekeltségi területévé vált, nem alakult ki igazi dák uralom, s Josephus szerint ezen a területen egyistenhit uralkodott. A rómaiak sem kívánták átlépni a Dunát, s kiterjeszteni hatalmukat a keleti területekre. És Krisztus születése körül a szarmatákkal ide, bizonyonnyal a Kárpátok külső pereméről letelepült földművelő lakosság települt, ugyanakkor a szarmata jelenlét a régészeti leleteken elhanyagolható mértékű. A germán törzsek 3. századi déli irányú mozgása érinti a Kárpát-medencét is, ahová előbb az osztrogótok, majd a vizigótok telepedtek a sztyeppei jellegű legelőkre, ill. átvonultak a medence déli területein. Számuk elenyésző volt az ott élőkhez képest. Hamarosan követték őket a hunok, akik elől ezek a törzsek nyugatra mentek. A hun jelenlét ugyancsak kis létszámú katonai elit képében nyilvánult meg, ugyancsak zömmel a legeltetésre alkalmas sztyeppei jellegű területeken, s a dombvidéki, hegyvidéki terület továbbra is fémmel, élelmiszerral szolgálhatott az elitnek hatalmi harcához. A hunok bukása után (460-480) újabb germán törzsek telepedtek átmenetileg a Kárpát-medencébe, 500 körül a langobárdok, majd a gepidák. Őket meg az avarok szorították ki 568-ban.

Az avarok idején a katonai elit és a letelepültek nem kerültek konfliktusba, hanem a gondok akkor kezdődtek, amikor a római kereszténység került az avar elithez és ezzel lehetőség nyílt a frankok részére, hogy a bolgár katonai elittel felosszák a Kárpát-medencét, és rátelepedjenek az itt élőkre. A frankok kirabolták a területet, hatalmas mennyiségű, helyi forrású arany és ezüst kincset hordtak el innen, és Nagy Károly azokat – az általa alapított – kolostoroknak adományozta. A frank és az északról megjelenő scláv hatalmat azután Árpád katonai elitje megfékezte és felváltotta.

A Kárpát-medencét feltöltő népséggel kapcsolatosan ismert, hogy a szlávok az 5–6. században még nagyjából egységes tömbben, a Kárpátoktól északra éltek, például hun fennhatóság alatt, azaz nem számítottak hatalmi tényezőnek. A másfél évezreddel azelőtt még egységes nyelvük, műveltségük alig változott ekkor még, alapszavaik 75%-ban azonos tövűek voltak. Az avarok hatalommegosztó politikája és Bizánc védekező taktikája során és következtében kerültek azután a szláv törzsek az Al-Duna mellé (mai Szerbia, Bulgária). Ennek köszönhetően, például két Morávia jelent meg a történelmi leírásokban, amelyek nem szólnak Kárpát-medencei betelepítésről. Később a Dráva déli oldala mellett nyomultak nyugatabbra. Ezért Anonymus szlavijai a szó eredeti értelmében értett fogoly, hatalom alá rendelt embereket jelentenek, Árpádék fennhatósága alatt.

*Magyarország Megszentelt Koronája.*²³⁸

Az őslakók műveltségére vall, hogy Gézától kezdve nem királyi, hanem országhoronáról van szó, valamint a Koronaeszmé már Könyves Kálmán idején megjelent, amely e szakrális tárgyat tekinti a legfőbb hűbérúrnak, akinek mindenki, a király is alattvalója. Ez a mellérendelő szemléletű felfogás máshol az egész történelem során ismeretlen, mert ott a földet és a rajta élő embereket is ember birtokolta. Csakis a Werbőczy-féle törvényekkel jelenik meg jogrendünkben az ember birtoklása, majd a Habsburg uralkodóknak, Mária Teréziának és II. Józsefnek sikerült a magyarságot megfosztania faluközösségeitől, és a hűbéri rendbe kényszeríteni. A magyar társadalom ettől kezdve rendszeresen robbant, rebellis lett, és alig 70 évvel a hűbéri rend véglegesítése után, 1848-ban azonnal el is törölte ezt a rendszert.

Egyedülálló magyar nyelvünk

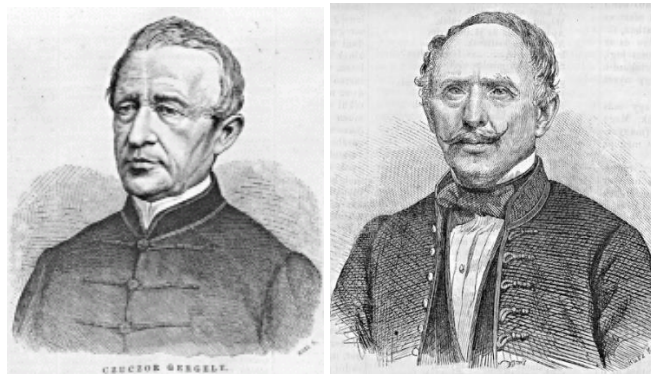
A magyar nyelv a ragozó nyelvek családjához tartozik. Ezen belül akkuzatív nyelv, azaz közvetlen tárgy esetében a tárgyat ragozza. Elsősztótaghangsúlyos nyelv, azonban a hosszabb szavakban a páratlan szótagok mellékhangsúllyal rendelkeznek. Következétesen alkalmazza a magánhangzó harmóniát, miszerint a szó hangállományához nem csak a ragok magánhangzói illeszkednek, hanem az egyszerű magyar szavakban, vagy csak magas, vagy csak mély hangzású magánhangzók lehetnek. A magas hangzásúak gyakran a közelséget, a mélyek a távoliséget fejezik ki. Nyelvünk határozott és határozatlan névelőt használ. Az igeidőket közvetlen ragozással képezi, az összetett igeidők ugyan a múltban még léteztek, a mai nyelvből már kikoptak, régiesnek hangzanak. A mondatok szórendje szabad, a szavak mondat beli szerepét ragokkal fejezi ki, a ragokat a szó végére illeszti. A birtokost helyezi előre, a birtokot a birtok mögé, és a birtokot ragozza. Tárgyas és részlegesen kettős igeragozása van. Alapszó-készletének zöme

²³⁸ https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/21/A_Szent_Korona_el%C3%B6l%C5%91l_2.jpg.

egy- vagy kéttagú szó, melyekből képzőkkel, majd ragokkal képez fogalmakat. A magyar nyelv ma is egységes, nem szakadt nyelvjárásokra.

A magyar nyelv hangkészlete nagyon bő. Teljes ajakmozgással kilenc magánhangzót formálunk, mindegyiknek van hosszú és rövid változata. Meg kell különböztetnünk az *a*-t az *á*-tól, mert ugyan az *á* hosszabb, mint az *a*, de mégsem az *a* hosszú változata. Ugyanez vonatkozik az *e* és *é* viszonyára is. Mindkét hangpár képzése eltérő módon történik. Másalhangzóink száma 26, és mindegyiknek van kettőzött, hosszú változata is.

A magyar nyelv szókészletének rendkívül nagy hányada az őselem, azaz etymon, ami azt jelenti, hogy egyszerű hangutánzó, mozgást leíró, vagy gyermeknyelvi szó. A magyar törzsszókészlet kétharmada (66%) tartozik ide, míg más nyelvekben ez az arány sokkal kisebb. Még a türk nyelvekben találunk 25% körüli őselemet, de pl. az angol nyelvben ez már kevesebb, mint 5%. A magyar nyelv egyedülálló ősiséget mutat az alapszavak vagy szógyökök és az írás tekintetében is, a magyar nyelv és írás óriási hatással volt az ókori nyelvekre, valamint majdnem mindegyik európai nyelvre és az írásokra is. Amit a szóbokrok léte, a szavak bokrossága még inkább alátámaszt. Az indoeurópainak nevezett nyelvi rokonság egyik összetevője abban áll, hogy magyarból egyezően vettek át gyököket és szavakat. Akár azt is mondhatjuk tehát, hogy Európa kőkori nyelve a magyar, mert az akkor kitalált vagy használt nyelv még ma is él, és amelyből a magyar nyelv őrzött meg a legtöbbet.

Czuczor Gergely (1800-1866) és Fogarasi János (1801-1878).

A Czuczor Gergely és Fogarasi János 'gyökszótára' (I-VI. kötet 1862-1974).²³⁹

²³⁹ Ma már bárki böngészheti Varga András jóvoltából: <http://osnyelv.hu/czuczor/>.

A magyar nyelv a többes számot következetesen *-k* hanggal fejezi ki, míg a rokon nyelvekben *-i* és *-s* a többes szám ragjaiban föllelhető jel. A baszk nyelvben ugyancsak *-k* fejezi ki a többes számot, de megjelenik ez a hang az örmény igeragozásban is, ahol egyébként a személyragok a magyaréval azonosak. A 'finnugor' nyelvek közül a lappban találkozunk a többes szám első személy ragjában a *-k*-val, és a mordvinban fordul elő még két helyen.

A magyar nyelv kétféle igeragozást használ: a tárgyatlant és a tárgyast. Tárgyas igeragozása Európa nyelveinek általában nincs, az obi-ugor nyelvek mellett még a permieknek van. A magyarban van kettős igeragozás, ami egyetlen 'finnugor' nyelvben sincs, van ellenben az ergatív nyelvekben, mint amilyen a baszk és a sumér.

A magyar és az ú. n. rokon nyelvek nem azonos módon képezik a múltidőt. A magyar következetesen *-t* hangot használ a múlt idő ragjában, a többi nyelvben a rag *-s*, ill. *-i* hang. A magyar rag sokkal inkább összhangban van a szansz gyengeragozás *-t*, *-d* ragjával, mint a 'rokonokéval'. A magyar egyes és többes számot használ, az ugor nyelvek azonban használják a duális többest is, ami az indoeurópai nyelvek korai szakaszát is jellemezte.

A magyar igék közül kifejezetten hiányzik a birtoklást kifejező ige (habeo, haben, to have stb), és a magyar ezt a fogalmat a „nekem van” szókapcsolattal fejezi ki. Ebben hasonlít a türk nyelvekre. Az indoeurópai nyelvek közül ez az ige hiányzik a kelta nyelvek egy részéből, a szanszkritból és az örményből. Az ige hiánya a birtoklás fogalmának alárendelt szerepére utal a magyar műveltségénél. Az ige egyébként hiányzik a többi 'finnugor' nyelvből is.

A magyarban van határozott és határozatlan névelő, ami a 'finnugor' nyelvekben általában nincs.

A személyes névmás egyes szám első személyét a magyar az „én” szóval fejezi ki. Valamennyi 'rokon' nyelvben erre *-m* hangzót tartalmazó szó szolgál, de ez a hang fejezi ki szinte minden európai nyelvben is ezt a fogalmat. A magyar a kivétel. Az egyes szám második személy ragja a *-d*, és ebben egyezik Európa valamennyi nyelvével.

Varga Csaba (1945-212) meghatározó írástörténeti művei.

Kiemelendő a magyar szóképzés sokoldalúsága és hatékonysága. Az egyik legfőbb jellemzőt az igekötők adják. Ezekkel az alapigék jelentése módosítható meglehetősen széles mértékben. A 'rokon' s a környező nyelvek nem, vagy csak korlátozott mértékben használnak igekötőket. A képzők családja hatalmas a magyar nyelvben. Ezek igen nagy segítséget jelentenek a fogalmak pontos meghatározásához. A magyar nyelvben megfogalmazhatunk eleddig ismeretlen fogalmakat is úgy, hogy minden magyarul tudó azt a fogalmat a szó alapján megérti.

A szomszéd nyelvekben a fogalmakat leíró új szót előbb körül kell írni ahhoz, hogy mások megértsék. Külön érdekessége a magyarnak, hogy ragokat is ragozhat, és így alkothat új kifejezést. Példa erre a „tőlem”, „hozzád” stb. Hasonló módon ragokat személyraggal, birtokos raggal más ’finnugor’ nyelv nem láthat el, azonban az egyes számban a magyarral azonos raggal, hasonlóképpen fejezik ki ezeket a fogalmakat a kelta utódnyelvek. Többes számú ragjaik már nem követik a magyart, nincsenek a magyaréhoz hasonlóan rendszerben.

A magyar nyelv változása nemcsak a kikopó szavak kis száma, hanem a legrégebbi magyar nyelvi emlékek alapján is meglehetősen lassú. A legrégebbi magyar szövegek – pl. a Halotti beszéd – a latin írásmód ellenére is még minden nehézség nélkül megérthetők. Ez azt is jelenti, hogy a magyar nyelv a mai kifejezőképességével már a ’honfoglalás idején is rendelkezett. Az angol vagy a francia nyelv hasonló korú szövegei a mai angol, vagy francia anyanyelvűek számára már egyáltalán nem, vagy csak alig érthetők meg. Talán ennek a lassú változásnak köszönhető, hogy a magyar nyelv az elmúlt évezred alatt sem szakadt szét nyelvjárásokra, egységes, egyetlen nyelvként maradt meg és él ma is.

A magyar csoda

Ha a magyarság Európa rablóbandájaként érkezett volna ide a sztyeppéről szedett-vedett nyelvével és az európaiságtól mentes kultúrájával, akkor miként maradhatott fenn további évezred során? Miként őrizte meg és fejlesztette nyelvét arra a szintre, ahogy azt manapság ismerjük? Miként vált ez a nyelv egy elvileg soknyelvű letelepedett népesség uralkodó nyelvévé, holott az államalapítás utáni államnyelv, az uralkodók nyelve nem magyar volt, egészen a XIX. század közepéig? Miként őrzött volna meg olyan legendákat, regéket, meséket, dalokat, amelyeknek mind a mondandója, mind a szerkezete ellenkezik a származásával? Igazi csoda lenne az, ha mindez így együtt igaz lenne. De mégis a magyarság középkori és újkori kiemelkedő teljesítményét, szerepét és a jelen XXI. századi létét, nyelvét, műveltségét látva csodaként kell értékelnünk, merthogy mind ezeknek a gyökereit már az ún. honfoglalást megelőző időszak mutatja, az akkori műveltség maradványai, amelyeket a magyar népi hagyomány a latin államnyelv közel ezeréves időszakában, több hódító alatt nyögve is megőrzött és még ma is őriz.

Magyar Adorján: Magor és Tündér Ilona, valamint Hunor és Temise esküvője.²⁴⁰

A magyar műveltség jellege magában hordozza az eredetét. Közhelynek tűnő megállapítás, mégis csakis ennek alapján juthatunk el a valós magyar gyökerekhez. Mindenekelőtt a legfontosabb, hogy a magyar műveltség alapvetően az ősi emberi szemléleti módot őrzi még mai megnyilvánulásaiban is. Ez pedig a mellérendelés. Ha ezt nem tévesztjük szemünk elől, máris védettek vagyunk a különböző mitikus eredeztetési elvekkkel szemben, merthogy egyik szteppe

²⁴⁰ <http://tomoryzsuzsa.weebly.com/csalloacutekoumlzuumlk-kialakulaacutesa.html>.

eredet-elképzelés alapján sem magyarázható meg a magyarság ősi mellérendelő műveltsége, felfogása, gondolkodásmódja. A másik legfontosabb tényező, hogy az őstörténetet a valós, és nem pedig az önkényesen, kevés valóságos adatra települő hagyományos időrendben szemléljük. Ekkor ugyanis kétségtelenné válik, hogy ami két évezreddel korábban történt a földgolyó egyik helyén, nem eredhet a két évezreddel későbbi másiktól – a másik helyről. Ha mégis esetleg származástani kapcsolatba hozhatók az események, akkor a forrás mindenképp a korábbi – és ez megint csak kézenfekvő.

A magyar eredzetetési mítoszok zömmel a Kr. u. IX. évszázad Kárpát-medencei eseményeire, az ún. honfoglalásra támaszkodnak. Az ún. honfoglalókat kívánják azonosítani és a világ egy távolibb részéről odahozni. A mítoszok képviselői azonban megfélemednek a magyar műveltség sajátosságairól, arról, hogy az ún. honfoglalás korában a Kárpát-medence lakói elsősorban nem a sztyeppei, hanem a földművelő műveltséggel rendelkeztek. Éppen ezért meszterkélten igyekeznek a 'honfoglalás' színterére különböző idegen – elsősorban szláv – népeséget, néptörödékeket elhelyezni. Holott minden adat arra int, hogy mivel ők, a letelepedett, földművelő őslakók voltak akkoriban itt többségben, így az ő nyelvüknek illik ebben a térségben fennmaradnia. Márpedig a Kárpát-medence lakói döntő tömegükben magyarul beszélnek, azaz ezt a nyelvet és az ehhez kapcsolódó műveltséget kell az őslakók nyelvének és műveltségének nyilvánítanunk.

Atila,²⁴¹ Árpád,²⁴² I. István.²⁴³

A vélt ellentmondás abban oldható fel, ha nem tagadjuk meg az egyébként is egyre nagyobb erővel áttörő kettős műveltség gondolatát, amelyet a mai régészet ma már szinte egész Euráziára nézve általános társadalmi gyakorlatnak tekint. A magyar nyelvet és műveltséget a Kárpát-medence őslakóinak tulajdonítjuk és az ún. honfoglalókat pedig – logikusan – az őslakók fölé települt katonai elitnek tekinthetnénk, ha nem tudnánk, hogy nem volt az honfoglalás, hanem az őslakosság érdekében történt hatalomváltás. Minden adat erre mutat, mert a krónikák szerint a két fél nyelve azonos volt, országgyűlésen rendezték el az ország sorsát, vezetését, amiben mindenki részt vehetett, és vérszerződéssel pecsételték meg az új államszervezetet. Anonymus krónikája pontosan ezt mondja. Megértették, hogy „addig a pontig azért nyerték harc nélkül el Atila városát, mert Árpád fejedelem Atila nemzetségéből származott... És minden nap Atila király palotájában étkeztek nagy meglepéssel barátságos lé-

²⁴¹ http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_1191-1270.pdf.

²⁴² [https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81rp%C3%A1d_magyar_fejedelem#/media/File:%C3%81rp%C3%A1d_\(Chronicon_Pictum_023\).jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81rp%C3%A1d_magyar_fejedelem#/media/File:%C3%81rp%C3%A1d_(Chronicon_Pictum_023).jpg).

²⁴³ <https://24.hu/tudomany/2016/08/18/ot-napot-csuszott-istvan-kiraly-szentte-avatas/>.

gkörben ülésezve... És minden hozzájuk érkezett vendéggel hosszas és élénk eszmecsere folytattak. És Árpád fejedelem a vele időző vendégeket földekkkel és nagy vagyonnal kegyeltette, és ennek hírére sok vendég özönlött hozzá, és örvendő időztek vele... És minden katonájának különféle ajándékot adott, úgy aranyból, mint ezüsből lévőket, és egyéb vagyont.” (A Megyerév c. fejezet.) Tehát a régi hun hatalmat hozva vissza az őslakos népet nem kellett leigázniuk. Árpádot tájékoztatták az ország állapotáról, a jövő lehetőségeiről. Az egész terület népessége képviselői megjelentek és nemzetté, állammá szerveződtek, és Árpád a honvédő hadsereget is megszervezte.

A Kárpát-medencében az egész ókor során virult kettős műveltséget ezzel felszámolták, és a Koronaeszmével és az arra támaszkodó Aranybullával az egész középkor során fenntartották a sajátos magyar uralmi rendet, ahol nem a király uralkodik a népen, hanem a nép uralja a királyt. Ahol birtokot feladat ellátására és mértékében kapott az azt teljesítő megbízott, és a király nézet- és szokásrendszere azonos volt a népével.

Az eredeztetési mítoszok sok valóságos elemet is tartalmaznak – ezért találnak gyökerre számos ember gondolatában. Ámde világosan kell látnunk, hogy egyik ázsiai múltat idéző mítosz sem rendelkezik valós, tudományosan alátámasztható, logikus és következetesen végigvezethető történelmi képpel. Sem a vélt nyelvi rokonság, sem a név- és szómágiával idevagy odahelyezett ún. népek dicsősége nem elegendő a magyar műveltség és nyelv sajátosságainak bemutatására. Az ún. honfoglalás művelését, azaz az országidegen hatalom felszámolását végrehajtó katonanép eredete sem egyértelműen köthető a sztyeppéhez, hiszen fény derült az itt lakók harci segítségére is, amint a krónikás szerint aztán az egész ország katonái, győztesei összegyűltek az államszervezés ünnepélyes lebonyolítására. Egyébként pedig a sztyepei lovas pásztorokkal való kapcsolatot is kétségessé teszi a 'honfoglalási elmélet' helyére lépő, a Kárpát-medencén belüli folyamatokra összpontosító szemlélet. Így ahogy ettől az időtől távolodunk, ez a kapcsolat már homályba vész, és az utólagos találgatások, egész földrészekre kiterjedő hatalmas birodalmak már csak a képzelet mélyéről erednek, valóságalapjuk csekély. Még a XVIII. századi francia történetírás, mellőzve a magyar krónikaírodalmat, tévesen azonosítja is az állítólagos kelet-ázsiai hunokat a nyugat-ázsiai türkökkel és e türköket a magyarokkal. Valamint kétségeket ébreszt az a részletbe menő pontossággal megrajzolt kép is az ún. népvándorlásról, amit a történetíró bizánci császártól eredeztetnek, mert maga is bevallja elfogult vélekedésének tényként való tálalását, és a végeredmény igen hasonlít a modernkori elhelyezkedésre, illetve annak a történetírásban végrehajtott megalapozására. Ezekben pedig ráismerünk a minket, magyarokat sújtó eljárásokra, nagyhatalmi ítéletekre, történelmi szerepünk elvitatására, műveltségünk lealacsonyítására.

Kárpát-medencei eredetünk a mai politikai csatározásokban rendkívüli fontosságra emelkedik tehát. Ha valakinek van joga a Kárpát-medencében élni, az az őslakos magyarság. Nyelve, műveltsége ma is erkölcsi üzenetet tolmácsol Eurázsia, Amerika felé: az ősi, emberi mellérendelés elnyomása, az emberiség rabszolgákra és pénzügyérekre szakítása az emberiséget nem felemeli, hanem pusztítja. A hagyományos mellérendelő felfogásnak a magyar műveltségben a mai napig történő túlélése azt mutatja, hogy ebben a kérdésben nincs fejlett meg elavult. A modern emberiség túlélésének a záloga, hogy ismét visszatud-e térni a mellérendelő szemléleten alapuló műveltségre és társadalmi gyakorlatra. A magyar csoda azt mutatja, hogy ez nem csak lehetséges, hanem nagyon is kívánatos.

Kárpát-medencei és környéki népünk 'életmentő' fémművészete

Kr. e. 5500 körül a Boszporusz átszakadásakor a Fekete-tenger környezetében egyszerre megjelenő műveltségek közül Vinča a legjelentősebb telephely, ahonnan Vinča műveltségnek nevezik ezt. Rézet bányásztak, mert Rudna Glavánál 25 méter mélyre vezető bánya alján korabeli kerámiát találtak. Rézet öntöttek immár a jelen előtti 8. évezred végén, több mint két évezreddel megelőzve a sumér műveltség megjelenését. A Szegvár–Tüzköves (Szentés) mellett kiásott 7 évezredes szobor vállán rézsarlót lehet látni. Ez is azt jelenti, hogy rézet önteniük kellett, mert természetes rézből ilyen eszköz nem készíthető. A szobor vállán lévő rézsarló egy példányát Zaleszentmihályon, régészetileg nem datálható helyen meg is találták.

A Szegvár-Tüzköves-i rézsarlós szobor.²⁴⁴

Az északi bükki műveltség később kottafejes műveltség néven áterjedt a Kárpátokon egészen a Dnyeperig, és alkotta a kukutyini (angolul: cucuteny) műveltséget jelen előtt 6 évezreddel. A földművelés mellett az ércbányászat, a fémöntés és a fémfeldolgozás jellemezte a műveltséget, olyannyira, hogy a tőle délre és keletre élő pásztor műveltségeket is innen látták el rézzel.

Jelen előtt 5,5 évezreddel, a második kurgán invázió hatására kialakult urasági erődökben réz eszközök sorozata készült. Ebben az időszakban megjelent e területen a bronz is, amihez a környezet bronzával ellentétben ötvöző elemként nem arzént – később ónt – használtak, hanem antimont. A Kárpát-medence antimon bronzának a minősége olyan jó volt, hogy később még a vaskorszak megérkezését is késleltette, mert a Kr. e. 5. évszázadban ez a bronz még mindig olcsóbb és jobb volt, mint a korabeli vas. Csak az acél megjelenése szorította ki végleg.

A Kr. e. 7. században a vaskorszak küszöbére érkeztünk. A Kárpát-medencében azonban nem ez az időszak, amikor legelőször vasat öntöttek. A Tatra térségében már a jelen előtti 4. évezred elejéről ismert vaskohó. Ennél sokkal korábról ismertek olyan kemencék, amelyeknek

²⁴⁴ <https://slideplayer.hu/slide/11472598/>.

a hőmérséklete már 1600 °C fölött lehetett, amekkora hő a vasolvasztásához kell. Korábban még a vas tárgyakat szivacsos vasból kalapálással készítették el, mert a fémfeldolgozó, fémöntő műhelyek nem voltak képesek a vas olvadáspontjára fölmelegíteni a reakciós elegyet, és a vas szivacsos formában redukálódott az érceiből. A Kárpát-medencében mégsem terjedt el ekkor a vasolvasztás, mert a vas eszközök önmagukban alkalmatlanok voltak, pl. fegyverként mindaddig, amíg az acélt föl nem találták. S a Kárpát-medence bronzá pedig annyira jó minőségű volt, hogy egyszerűen nem volt még szükség a vasra.

Bronz csákány,²⁴⁵ bronzkard.²⁴⁶

A szarmata, dák és kelta korszakban a vaskohászat erőre kapott már. De a vaskohók itt sem olyan hatalmas üstök, mint amiket ma használnak, hanem a faszénégető kemencékhez hasonlítottak, mint amelyet pl. Jósvafő határában még nemrég is lehetett találni. Érdekesség, hogy a szkíták egyenes utódai, az alánok leszármazottai, az oszétek, és ők, a kardot istenítik, a kovácsot is istenítték – és a sztyeppén nincs fa, hogy kovácsolni lehessen. Ez lehetett a szkíták korlátja is: nem volt korlátlan mennyiségű nyílhegyük! És ugyanezért azokat, akiktől beszerezték, azaz fémműves elődeinket is isteníthették, s ami lényegesebb számunkra, hogy szerepükben meghagyták. Mert az isteni szimbólum kard imádata tehát a sztyepei kultúrákban igen mélyen gyökerezik. A kardimádat a szakértők szerint az iráni nyelvű pusztai népeknél egészen szokványos. Ennek igazolására Hérodotoszt idézik, miszerint az észak-pon-tuszi tartomány szkítáinál a vaskardot, a 'szkimitárt' a hadisten, a szkíta Árész képmásának tekintették. Amint Claudius Marius Victor 5. századi marseillesi rétor is említést tesz Alethia című művében az alánok 'primitív' vallásáról: a korabeli alánok áldozatokat mutattak be őseik tiszteletére, és a kard az ősi alánok vallásában is központi helyen állott. Sőt a kard sokkal több ajándékot kívánt, mint más istenségek. Árésznak hadifoglyokat is áldoztak. Az emberáldozat másféle rendben történt, mint az állatáldozat: minden századik férfi fogoly fejére bort öntöttek, nyakát tál fölött elvágták, a tálat vérrel a halomra tették, s a kardot vérrel öntözték. E gyakorlat hatással lehetett a legendákra, ahonnt a vérrel telt Szent Grál edény, ill. kehely történetei kifejlődtek.

A kardkultuszt még a nem indoeurópai hunoknál is kimutatják, mivel azt átvették alán-szarmata szomszédjaiktól. A kardkultusz aztán az 5-6. században a Nyugat-Európába telepedő alánokkal megérkezett nyugatra is. E kereszténység előtti alán-szarmata vallás a csupasz kardot, ill. az általa képviselt természetfölötti erőt központi helyre tette. Sőt, itt már csak az a harcos sajátíthatja el tökéletesen hivatása művészetét, aki képes kardot kovácsolni magának. S jóllehet a kőbe zárt kard motívumának e vetülete a keresztény kort megelőző időkből való, nem jellemzően alán-szarmata eredetű. Inkább a széles körben elterjedt észak-európai kovácsszimbolika

²⁴⁵ <http://www.szerszamgepgyartas.hu/hun/story/1-szerszamok.htm>.

²⁴⁶ <http://csokantikvitas.hu/oszi102-tetel-lurisztani-bronz-kard/?lang=en>.

megnyilvánulása. E szimbólumrendszer jelenik meg a Kalevalában Wayland kovács történetében, és egyéb olyan regékben, ahol isteni vagy félisteni kovácsok őrzik az ércet fémmé alakító mágikus tudományt, s annak művészetét, hogy a harcosok miként alkalmazhatják e tudást a gyakorlatban. Valószínűsíthető, hogy az alánoknál és a szarmatáknál is ugyanez a hagyomány élt. S ez mind a széles körben elterjedt észak-európai kovácsszimbolika megnyilvánulása. S ahogy a kőbe zárt kard történetét a hadistent földbe szúrt karddal tisztelő galliai alánok vallása átalakította, ugyanúgy a Grál legendák kialakulását a varázskupáról szóló történetek hatásának tekinthetjük.

*Árpádkori kardok.*²⁴⁷

Álmos vezér a IX. század első felében még nagy kardkovács ipart szervezett Kijev alatt, ahol a híres, egész Ázsiában ismert kardot gyártották, melynek neve csak egyszerűen *magyar* volt.

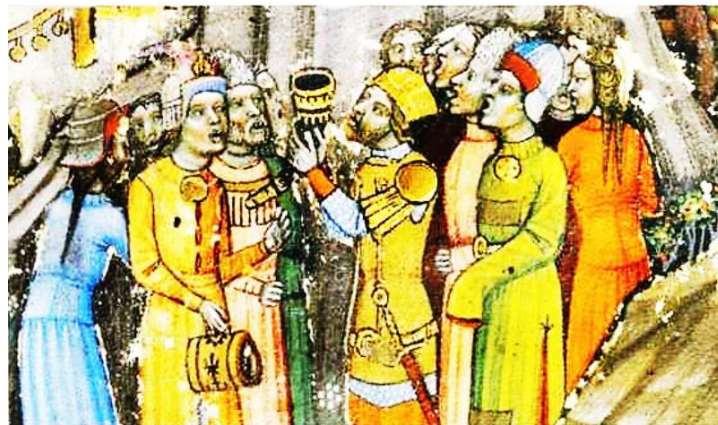
A magyar népmesék egyedülálló értékei: a valóság és a halottak tisztelete, a születés és élet titkai

A néperedetési vizsgálatoknál nem tekinthetünk el a műveltségek, a kultúrák összehasonlításától sem. Különösen azért nem, mert a nyelvre épülő rokonítási elméleteket azonnal a műveltségre is kiterjesztették, és korábban sokan a magyar nép műveltségi elemiben is a tundra halász-vadász műveltségi elemeit, azok sámánisztikus felfogását igyekeztek keresni. És amikor a magyar népi ábrázoló művészetet a növényi elemek jellemzik és állatokat ritkán ábrázolnak, legfeljebb madarakat, vagy legelésző állatokat, pl. szarvast, azaz ragadozó állatokat a magyar népművészet szinte sehol sem ábrázol, akkor azzal szembe kell állítani a korábbi eredetési elmélet forrásait, ahol azt kell látnunk, hogy mind az obi-ugor népek, mind a sztyeppei lovas nagyállattenyésztők nagyon nagy mértékben ábrázolják a ragadozó állatokat. Köztük is a ragadozó madarakat. És az Árpád-házi legendát is úgy állították be, mintha a turulmadár (sásszerű nagymadár) a törzs totemállata lett volna. Mintha a 'honfoglalás' korában is még a turulmadár ejtette volna teherbe Emesét, Álmos vezér anyját álmában. Hiszen az ázsiai nomád népek mind így származtatták legkiválóbb uralkodóikat, közvetlenül a törzs totemállatától, a törzs alapító ősének lelkétől.

De ha a hivatkozott anonymusi latin krónikai helyet megnézzük és írója szándékai szerint és pontosan lefordítjuk, mást látunk: „Álmosnak isteni végzésből lett nevezve, mivel várandós anyjának álmában isteni jelenés tűnt fel kerecsen alakban, hogy akinek érkezte mintegy méltóvá

²⁴⁷ <http://www.elib.hu/00900/00941/html/img/nagy/447b.jpg>.

tegye őt. És tudassa vele, hogy méhéből olyan folyam(at) jövend elő, (hogy) ágyékából dicsőséges királyok szaporandjanak, de nem az ő földjén sokasodnak majd el. Minthogy tehát az álomlátást magyarul álomnak nevezik, és leszarmazása álommal volt jelezve, ő maga is Álmosnak hívatott. Avagy azért hívták Álmosnak, vagyis szentnek, mivel ivadékaiból szent királyok és hercegek voltak születendők.” (Az *Álmos az első fejedelem* című fejezetben.) Tehát Álmos anyjának, a már áldott állapotban lévő Emesének álmában isteni látomás adta tudtára, kerecsen (mennyből az angyal) képében hozzá érkeve, hogy olyan küldetés adatik neki, olyan szent terhet is kap mintegy a várandó gyermekével együtt, ami által nemzetsége – ugyan nem a jelen lakóhelyen – megszorodván, királyi dicsőséggel ruháztatik fel. Hogy ez a helyes fordítás, hogy ez tehát egyfajta „Angyali üdvözet”, azt megerősíti Álmos szentnek mondott neve, és a kerecsen—karácsony áthallás, az isteni jövendölés általi szentség elnyerése Álmos felé.

Ezzel teljesen összhangban van a Képes Krónika, amikor megörökíti Árpád fejedelemmé beiktatásának nyitójelenetét: Árpád vezér hálaadó áldozatot mutat be Istennek, ivókürt serleget felmutatva, midőn Attila városát oly könnyen birtokba vehette, de nem csupán ezért, hanem annak a nagy eseménynek az alkalmából, hogy az országot addig sikeresen egyesítette, és fejedelmi címe megerősítéséért, megszenteléséért. A körötte állók mind énekelnek, egyfajta Te Deum lehet ez. Hiszen I. István királyunkat avató szertartás során az érsek a jövendő királynak felteszi a kérdést: „Akarod-e az országot a te atyáidnak Istentől rendelt igazsága szerint kormányozni és megvédeni?” Ez arra mutat, hogy Szent István felmenői keresztények voltak: ha kell Árpádig, ha kell Atiláig. Ami visszautal a szent királyaink előtti fejedelmek szentségére, így Anonymus krónikájában Emese álmát eszerint kell tisztelni.

Ugyancsak nem jellemzők a magyarokra az obi-ugorok úgynevezett tamgái, amelyek az ‘ugor’ családok származását jelképezték. Mindez ismét azt mutatja, hogy a magyar kultúra nem igazán rokona az eddig rokonának tartottaknak. Ennek megfelelően már az ún. honfoglalás-kori temetőkből sem találunk ragadozó állatot ábrázoló sírmellékleteket, a ritkán előfordulókat is zömmel a sztyeppei területeken.

Ha a magyar népmesei és regevilághoz fordulunk, meglepetéssel kell tapasztalnunk, hogy a magyarságnak nincs teremtéslegendája. Ámde néven nevezett istenei sincsenek. Az ugoroknak ellenben jól kifejlett származási legendáik és istentől eredeztetett királyaik voltak. Származási legendáikat a japán eredetmondákkal találták hasonlónak.

A magyar népi hiedelemvilág kutatói ezt a kínos kérdést úgy próbálták meg feloldani, hogy bizonyára ilyenek a magyar hiedelemvilágban is voltak, csak a magyarság ezt már elfelejtette. Ha viszont azt nézzük meg, hogy mit tartalmaz ez a mi saját hiedelemvilágunk, és milyen erkölcsi alapfelfogás jellemzi, akkor azonnal el kell ezt a vélekedést vetnünk.

Ugyanis a magyar népmesék alapfelfogása az, hogy a hős akkor ér célt, ha önmaga jó. A belső jóság nem külső, isteni parancsra történik, nem a megtorlástól való félelem váltja ki, hanem a jóra való törekvést fejezi ki, mint célt. Ezért adódik egy érdekes, és további

tudományos vizsgálatok egyik tárgyát jelenthető összefüggés is, hogy a magyar népmesék mondanivalója mélyebb eszmei rétegből jön, mint a mítosz, mert a mítosztörténetek már hatalmas jellegű beállítottsággal és céllal bírnak az erkölcsi és eszmei mondanivalón túl, míg népmeséink az eredeti egyenrangú emberi mellérendelő együttműködés szép példázatai, és mint ilyenek az emberi erkölcs, együttélés csodálatos tárházát képezik.

Lélekjelképek dunántúli tükrösön. A kör alak és annak arany alapszíne a Napot idézi, a sellő a vizet, a sellő kezéből kisarjadó növény a földet és annak tetején álló madár a levegőt, s csőréből további növényt 'lehel' ki, azaz életet terem.²⁴⁸

Tehát a népmesékből magas szinten fejlett lélekhit bontakozik ki. Sajátos, elkülönült és ősi a magyar lélekfelfogás. A halott lelke a túlvilágon újjászületik s – újra meg újra – visszatér az élők itteni világába. A két világ ugyanazon a létsíkon, egyenrangú viszonyban áll egymással. Az anyagot a lélek ereje mozgatja, és teszi élővé. A lélek és az ember viszonya mellérendelt. Ez a lélekhez kötődő, a házastársakat is jellemző mellérendelő szemlélet nem igényli az alárendelő teremtéslegendát, a teremtmények függőségét. A lélekszimbólumok a magyar felfogásban nem válnak személylé, és nem kapnak nevet, s nem is ábrázolják őket emberi formában. A lélek az ember életében az emberen belül van, és csak a halál beálltával távozik onnan. A lélek elpusztíthatatlan, nem születik és nem tűnik el. Az ember fogamzásakor kerül a testbe, és annak halálakor távozik. Az eltávozott lélek nem találva a helyét (pl. gyilkosság vagy más rendkívüli esemény miatti halálkor) bajt okozhat, ezért ez ellen védekezik a népi hitvilág. Egyébként maga a lélek önmagában se nem jó, se nem rossz.

A népmese hőse a különböző formává alakult általános lélektől kap tanácsot, vagy segítséget. A kettő viszonyára inkább a jó jutalmazása, semmint a rossz büntetése a jellemző. Az ilyen erkölcsi alapfelfogás szerint belülről kell jónak lenni, és nem a büntetéstől való félelem hatására. „A mindent látó királylány” meséje – alárendelővé torzított változata a Csudaszép Atalanta a görög mitológiából – ragyogóan megjeleníti a lélek fontosságát a magyar hiedelemvilágban. Ezért elfogadhatatlanok azok a nézetek, miszerint a magyar nép elfelejtette volna mind a származáslegendáit, mind az isteneit. Nem felejtette el. Egyszerűen nem élt ezekkel a fogalmakkal. Mellérendelő szemléleti módja ezeket nem igényelte. Az alárendelő szemléleti mód azonban ehhez azonnal lealacsonyító szellemi színvonalat rendel, ami viszont nem elfogadható.

A magyar népmesékben a jót a jó példák és a jó emberek segítik. A magyar hitvilágban a szépet, a nemeset és a jót hasznosnak is tartották. Tudták, hogy jó vagy rossz sorsuk okos vagy téves döntéseiktől függ. Helyes tetteik hasznos, vagy a helytelenek káros következményei természetszerűen bekövetkeznek, mert a természet örök törvényéből jövő isteni rendelkezések

²⁴⁸ http://www.kincseslada.hu/magyarsag/e107_files/public/cser_ferenc_a_mellrendel_szemleleti_md_a_magyar_mvultsg_keleti_kapcsolatai.pdf.

tökéletesek, igazságosak és megmásíthatatlanok. Emez igen ésszerű gondolkodásmód ugyanakkor gazdag és mély szellemiséggel járt együtt. Népművészeti, népköltészeti kifejezéseinek egyetemes jelentését vallásos jelleg hatja át. Mindezt a legkorábbi európai kultúrák régészeti leletei támasztják alá. E kultikus tárgyak elsősorban a termékenység vallásos tiszteletét mutatják. A termékenység nőket formázó jelképei az őskőkor felső időszakától megjelennek. E kő vagy égetett agyag szobrocskák a Kárpát-medencében is megjelentek a modern emberrel együtt.

A nordikus, indoeurópai népeknél viszont a túlvilág alárendelt szerepű, ahol nincs újjászületés, ahonnan nincs visszatérés, a lélekszimbólumokat megszemélyesítették és megnevezték. Az eddig rokonnak tartott népeknél is alárendelt a túlvilág, s a jó és rossz lelkeknek külön helye van az égben, illetve a föld alatt. Az indoeurópai és az ugor teremtéslegendákban az alárendelő szemlélet az uralkodó. A teremtmények a teremtő szemlétől függenek, aki a jót és a rosszat meghatározván, aszerint ítél, fenyeget és büntet.

A sztepei hódítók torzult társadalma

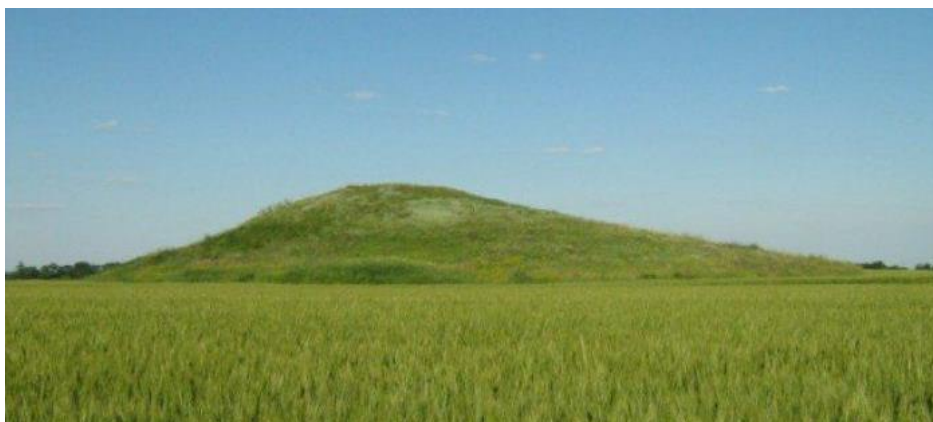
Az utolsó jégkorszak, a würm teljes fölmelegedésétől kezdően egészen a jelenkorig van Euráziában egy éghajlati övezet, a sztyeppe, amelyre a 200 mm-nél kisebb évi csapadék és a viszonylag szélsőséges hőmérséklet jellemző, ezért ez csupán a fű különböző változatainak természetes termőterülete. A sztyeppe a mamutok kihalása után több nagyvad természetes legelő területe maradt, elsősorban a vadló és a szarvasmarháé, s a sztepei pásztorok ezt követően terjedtek el. Ekkor a birka volt a tenyésztett állatuk, a róla nyert gyapjút használták ruházatukhoz. Ehhez alkalmazkodott fonó- és szövő technikájuk, mert a láncfonalat a gyapjú rövid szálai miatt nem szabad megfeszíteni, míg a len, a kender szövésénél meg kell. De a láncfonal megfeszítésére alkalmas szövőszéket csak a Dnyepertől nyugatra találunk a földművelőknél: a két-féle szövőszék elterjedése a két műveltségi terület különbségét jelzi.

A sztepei pásztorok kezdetben a lovat vadászták, később a lókoponya sírmelléklet, a ló hitvilágukban előkelő helyen van. A Dnyeper keleti partján Kr. e. 4500 körüli ember-sírban talált lókoponya fogazatán a zabla-nyom már kifejlett lovaglásra utal. A lovat korábban az Araltótól északra fogták be. Ezáltal a sztyeppe egységes műveltsége hatalmas területre terjedt ki, a Kaukázustól az Urálig. Az egységességet gyalogosan, vagy folyókon csónakkal nem lehetett volna ekkora területen megvalósítani. A lovaglás megteremtette a marhatenyésztés feltételeit is. A sztepei pásztorok ebben különböznek a nomád pásztoroktól, hogy náluk a marhatenyésztés kiemelkedő fontosságú.

E Volga–Káma környéki terület a társadalmi tagozódás első biztos jele, ahol Kr. e. 5300-ból talált 6 éves gyermek sírja környezetéhez képest nagy pompájú, amit életével nem szolgálhatott meg. A pompa kizárólag társadalmi helyzetének szól. Jelentős sírmelléklete, az emberölésre alkalmas méretű kő kés, tör isteni rangú a terület későbbi sírjaiban. A műveltség e jól fejlett vallási képe alapvetően különbözik a szomszédságában virágzó műveltségektől. Tisztelték a Napot, de nem a termékenység hajtóerejeként, hanem ítélkező viharforrásként. A nő alárendelt szerepű. Egyértelműen férfiközpontú, és erőt képviselő, erőt tisztelő a szemlélet. E hitvilág elemei megegyeznek a későbbi indoeurópai (nordikus) műveltség hitvilágával. A terület éppen az, ahová a hivatalos álláspont a finnugor őseket helyezi. A sztyeppe ekkor kialakult lovas műveltségére jellemző, hogy a korábban kizárólag szerszámként használt kőbalta átalakult, szerszámból emberölő eszközzé, harcbaltává.

Ugyancsak Kr. e. 4500 körülre az egész területen elterjedt temetkezési módban a főember még erősebben megkülönböztetett. Hatalmas halmok alá rejtett sírjába nemcsak a teste, esetleg a lovai, hanem más emberek, köztük nők teste is bekerült. Ez az első nagyobb jele egyfajta

emberáldozatnak, mintha lennének felsőbb és alacsonyabb rangú emberek, s utóbbiaknak urukat el kell kísérniük a túlvilágra, hogy ott is szolgálják. Ugyanez a hierarchikus szemlélet köszön vissza a későbbi indiai brahmák és a kelta druidok felfogásából is, ami azután a középkorra a tripartitumban mint törvény is megvalósul.

*Szkíta kurgán.*²⁴⁹

E műveltség tehát alapvetően ellentétes az ősi mellérendeléssel, a korábbi Öreg Európát és a Kárpát-medencét és környékét jellemző műveltséggel. Az alárendelő szemlélet jeleivel ugyan már korábban is találkoztunk – amikor pl. a gravetti műveltség embert mintázó szobrocskái megjelentek –, merthogy ez azt jelenti, hogy ez a műveltség az elemeket nem a velük egyenértékű formában, hanem följük rendeltként fota fel. Ez az istenfogalom ismeretét és elfogadását jelenti. A megszemélyesített erők, elemek tehát hatalmat gyakorolnak az ember fölött, és ezekre az erőkre az emberi viselkedés hathat. A műveltséget az irodalom a kurgán (halomsíros) műveltségnek, embereit a harcbaltások népének szokta leírni.

Kr. e. 4500 körül hatalmas változások kezdődtek el Öreg Európa műveltsége életében. Az addig egyhelyben élő, sztyepei, állattenyésztő műveltség ugyanis megmozdult. A lovaglás és az emberölő eszközök birtokában, ideológiailag önmaga magasabbrendűségének a tudatával fölfegyverkezve, elindult hódítani. Ez azt jelenti, hogy az emberiség föltalálta a háborút, és ezzel megteremtette a történelmet is. Megkezdődött a korábbi békés, egyenrangúságra épülő társadalom fölszámolása, és kezdetben más embereknek az istenek nevében történő lekaszabolása, később pedig a rabigába döntése.

Az invázió első hulláma Kr. e. 4500 körül elsősorban a Balkán felé irányult. Ennek során a harcbaltások népe fölégette a Vinča műveltséget is. A háborúk első jelét a szó szoros értelmében véve a fölégetett és lerombolt települések jelentették. Ezzel párhuzamosan a Balkánon megjelent a gazdagon díszített sírba való temetkezés rítusa is, azaz itt is felborult már a társadalmi egyenlőség. Igaz, ezekről még aligha jelenthető ki, hogy igazi háborúk, merthogy a fölégetett települések ekkor még nem voltak védelemre berendezkedve, egyáltalán nem voltak képesek megvédeni magukat. A szó igazi értelmében ez még nem volt háború. A kurgán műveltség első terjeszkedése kizárólag folyó völgyek mentén történt, oda a pásztor-gazdálkodást vitte. Az idők során azonban a korábbi mezőgazdaság apránként visszatért ezekre a területekre, és feloldotta a kurgán műveltség elemeit.

²⁴⁹ <http://itinery.com.ua/ru/object/view/kurgan-tolstaya-mogila>.

Szkíta íjász szobor.²⁵⁰

Kr. e. 3500 táján egy második invázió indult, most már az északi pontuszi sztyeppékről, a Volga-könyök környékéről. Ez már a Duna és Tisza völgyén északra is terjedt, és mint Baden-Vucedol műveltséget ismerjük. A folyóvölgyekben a korábbi mellérendelő szellemű műveltségek megrogytak, megjelentek a dombtetőn az erődök, uralkodóvá vált mindenütt az állattenyésztés. A lakott települések száma lecsökkent, a népsűrűségük úgyszintén. A kisebb települések azonban mint szigetek továbbra is érintetlenek maradtak, s a kultúrák ismét csak ötvöződtek. Ebben az időszakban jelent meg ezen a területen a jó minőségű bronz is.

Marija Gimbutas 1991-es könyvéből kiolvasható a kurgán és a későbbi nordikus kultúra szoros rokonsága. Lovas kultúrák nem azonosak és nem is egyformák. A kurgán lovas kultúra volt, de sem fegyvereit, sem felfogását, sem társadalmi rendjét tekintve nem azonos a türk lovas kultúrákkal. A kurgán szkíta irányba való fejlődése szépen nyomon követhető az orosz sztyeppéken, és a türk kultúrák ebből csakis a nyíl használatát 'vették át', szinte semmi mást. A szkíta nem azonos a kimmerrel, a szkíták szorították ki a kimmereket éppen azért, hogy visszacsapó nyiluk volt. A szkíta elit – ez volt a szkíta és tökéletesen kurgán felfogású volt – nem azonos a területükön élőkkel. Ha egy szkíta kurgánban összeszámoljuk az emberi csontvázakat, akiket a másvilágra küldtek az urukkal, sem igazságosoknak, sem az emberiség jótevőinek nem tartjuk majd őket. A szkíta művészet nem szkíta volt, hanem görög és kaukázusi, a szkíták csak fizettek érte. A mesterek nem szkíták voltak.

A szkíta kapcsolatokat tehát nem zárhatjuk ki Közép-Európából: kapcsolatban álltunk velük is, és a szkíták a kelettel is kapcsolatban állhattak.

A függetlenség megőrzése

Minthogy a harmadik kurgán invázió nem érintette az Észak-kelet Kárpátok környezetét, ott egységes sírokat találunk a Kr. e. VII. századig, elsősorban Erdélyben. Ekkor a kimmerekkel találkozhattunk, akiknek a vezértörzse erre a területre telepedett be, amikor a szkíták Kr. e. 700 körül elüldözték őket a sztyepei területükről. Ebben az időszakban a Dunántúlon már az urna-síros műveltséget találjuk. Ez a műveltség hatott a későbbi etruszk területen lévő Villanova műveltségre, ahová ugyanakkor Erdélyből szállítanak rezeset. Érdekes, hogy nemcsak a fémeket szállították, hanem vele együtt ment a mester és a családja is, ott dolgozta fel a fémeket, majd visszament eredeti telephelyére. Nem olyan fajta kereskedelemmel találkozunk itt, mint amilyet

²⁵⁰ http://www.magyarekszer.hu/tartalom/termek/szobrok-disztargyak/szkita-ijasz-szobor/?t_id=128.

a Folyamközben folytattak! Az erdélyi területeken ekkoriban terjedt el a temetkezéseknél a csónakos temetkezési mód, két madárral a csónak két orrában. A madár pedig lélekszimbólum.

A vaskorszak küszöbére érkezve, a szkíta időkben a Kárpátok északi–keleti környezetében nyugalmat találunk. Ugyan föltehető, hogy a szkíták ‘hatalma’ átmenetileg kiterjedt erre a területre is, de a műveltséget illetően semmiféle drasztikus átalakulást nem lehet kimutatni. Hérodotosz írta, hogy a szkíták nem egységesek, számtalan velük együttműködő, esetleg nekik adózó törzs tartozik alájuk, akiket egyaránt szkítáknak neveznek, de ezek akár meg is tagadhatják a szkíták katonai támogatását – mint ahogy ez Dáriusz hadjáratakor meg is történt. A szkíták sztyeppe uralma a Kr. e. 3. században megroppant, és a szarmaták elől részben Iránba vonultak, ahol megalapították a médek birodalmát, míg másik részük a Kárpátokon belülre telepedett, ahol a helyi lakosságban feloldódtak.

Arc nélküli jeles figurák a kukutyini műveltségből.

Eme időszakban ritkul meg a Kárpátokról keletre ismert Przeworsk, és később ikertestvére, a Cjernjakov műveltség. E két műveltség emberei – bár hátrahagytak katona-sírokat is, lovas katonákat rejtve – zömmel közepesen gazdag emberek egalitárius telepeit alkották, mozaikszerűen. Hihetetlen változatosságot mutattak fel, ezért a kutatók képtelenek egységes nép alá rendelni őket. Ellenben mindezen sajátosságok megfelelnek a mellérendelő társadalomnak, amely a magyarságot jellemzi. Telepeik a Tiszától keletre a Dnyeszterig, délen a Dunától, északon az Odera és a Visztula völgyéig voltak. Véglegesen az V. század elején, a hun időkben tűnik el ez a műveltség innen – és alakul mássá, vagy költözik el.

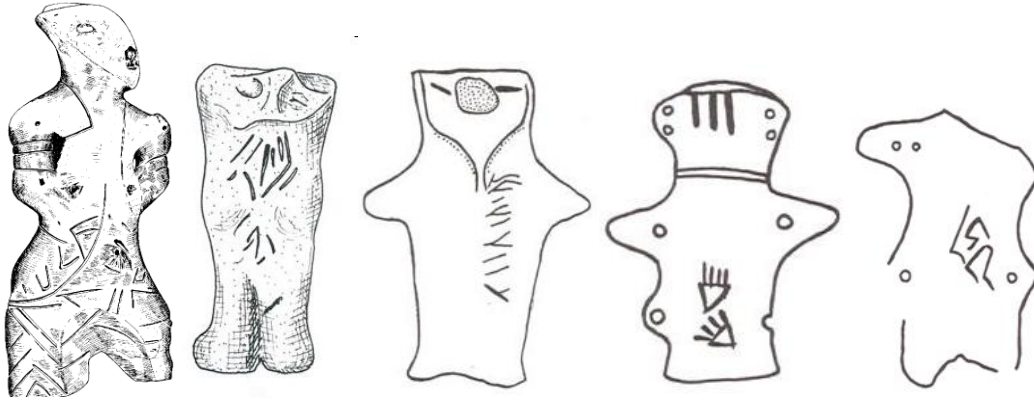
S a Kárpát-medence keleti területeinek régészeti anyaga azt mutatja, hogy az írott történelmi időkben sem került ez a terület elnyomó hatalom igája alá. A hatalmi gépezetnek ide már csak kicsorbult fogaskerekei jutottak. A kimmerek vezértörzse hatalmuk vesztesékor érkezik ide és beolvad. Ugyanez látszik a szkítáknál néhány évszázad múltán. A kelták megjelentek ugyan a terület nyugati részén, de jelenlétük nem feltétlenül uralmi jellegű, és a rómaiak elleni harcuk vereségét követően ugyancsak a terület észak-keleti részére menekültek, és ott beolvadtak.

A szkítákat a szarmaták és a dákok követték. Az ő hatásuk már annyiban jelentkezett, hogy megszűnt a sírok egyformasága Erdélyben, de a népesség átalakulásáról még ekkor sincs hírünk. Ekkor Erdély a dákok érdekeltségi területévé vált, de nem alakult ki ekkor sem igazi dák uralom. Ugyanakkor Josephus Flavius úgy értesült, hogy ezen a területen egyistenhit uralkodott.

Ezenközben nyugatról a kelták látogattak a Dunántúlra, majd a műveltségük (a halott hamvasztása) fokozatosan elterjedt a keleti területeken is, de a népesség átalakulása még ekkor sem figyelhető meg. A népességben a bükki kultúra utódnépe, az ún. cromagnon-B még mindig

meghatározó mértékben megtalálható. A vaskohászat azonban már ebben az időszakban erőre kapott.

Két Ó-Magyarország volt tehát már ebben az időszakban: a Kárpát-medencei és a Kárpátoktól a Dnyeperig tartó. Mindkettő olyan erős volt, hogy túlélte a maga módján a támadásokat. A Kárpát-medenceiek inkább feloldották támadóikat, illetve a vesztes, leáldozó hatalmi kör menedékhelyétül szolgáltak, a kukutyiniak pedig fémművességük révén váltották meg életüket és szabadságukat.

Arc nélküli figurák emlékezet segítő írással a Vincsa műveltségből.

A szkítákkal a keleti magyar ősök gabonakereskedelmet is folytattak, míg a szarmatákkal már politikailag is együttműködtek. A Hun Birodalom és az Avar Birodalom kizárólag hatalmi jelleget öltött, a kulturális élet területén nemigen éreztette hatását a térségben. Ezért erre az időre tenni mintegy „Európa korai integrációját a Volgától a Rajnáig”, Attila idején, enyhén szólva anakronizmus. Éppen ellenkezőleg: ott volt a legjobb életlehetőség, ahová nem terjedt ki a birodalomépítő katonai szervezeti eljárások hatása, mert oda más hatalom sem érhetett el. Ilyen terület volt éppen a Kárpát-medence északkeleti nagy része is.

A magyar nemzetet Árpád vezérsége, a Koronaeszme és a Boldogasszony tisztelete egyesítette

Tudományosan csak az egész nép eredetelméletét lehet valamely nép azonosságának bizonyítására eredményesen felhasználni, a pár tízezres uralkodói rétegét semmiképpen nem. Népünk túlsúlyát, erejét mutatja több korábbi történelmi esemény, például az egykori szarmata főnökség elleni sikeres fellázadás. A megelőző Kárpát-medencei hun, illetve hun-utód (azaz helyi bolgár) államszervezés mindig az uralkodó csoport jelképi túlsúlyát mutatja, s ugyanezt tapasztaljuk az Árpád vezér vezette magyar államszervezés jelképei és hatalmi jellegzetességei vonatkozásában, de még a népnév, a helynevek, a megyerendszer, a tisztségek is mind a központ hatását tükrözik. Borbola János szerint „három nép él és olvadt össze a Szent Korona védelme alatt” és „a Szent Korona népei” ezekkel a jel-típusokkal jellettek a Megszentelt Korona keresztpántja nyolc apostoli képén: „1.) „Az oroszlán, a fogazott rombuszsal és a leveles kereszttel, 2.) A

turulmadár, a kettős körökkel és benne a leveles kereszttel, valamint 3.) Az indás (agancsos) mintákkal.”²⁵¹ Melyik ez a három nép? Csak nem a hun, a székely és a magyar?

A mellérendelő szemléletet fejezi ki a lélekhit, a ragadozó állatábrázolások hiánya, de ezt fejezi ki a magyarság találmánya, a Koronaeszme is. Utóbbinak az eredete a XI. századig visszavezethető, amikor is I. László királyunkat már nem az addig *királyinak* nevezett koronával, hanem az *országhoz rendelt* koronával avatták tisztségébe. A Képes Krónika Salamonig következetesen királyi koronát említ, I. Géza és László korától kezdve pedig ország koronát. A magyar korona latin neve is ezt jelenti: Sacra Regni Hungarici Corona, azaz Hunország Megszentelt Országkoronája (esetleg: Hun Nemzet Országga Megszentelt Koronája). Az ország, és nem a király koronája! A Koronaeszme sajátosága az, hogy a Megszentelt Korona az országtulajdonos, és a Korona alá tartozik valamennyi magyarországi ember, beleértve az egyszerű parasztot és a királyt is. A király a kormányzásra, az uralkodásra e Koronától kap jogosítványt, és nem ő birtokolja az országot, szemben az egész hűbérúri Európában érvényes szabállyal. A már a törvényekben is megjelent Koronatan mellérendelő szemléletét később Werbőczy megroppantotta, és kiemelte a nemességet a jobbágyokkal szemben, akik addig nem voltak szolgák, mint a többi európai hasonló helyzetű ember.

Rajzos részlet a Koronázási Palástról két daruval, azaz őrmadárral.

Ez a Koronaeszme a Magyar Királyságban már I. Kálmán idején megjelent, amelynek a lényege, hogy a Magyar Királyságban a legfőbb hűbérúr nem a király, hanem egy szakrális tárgy, akinek alattvalója mindenki, még a király is. Ez a mellérendelő szemléletet tükröző felfogás kiválóan alkalmas a különböző kultúrák közötti előnyök érvényesítésére. Ez a felfogás egyébként másutt az egész történelem során ismeretlen, mert hiszen a Magyar Királyság körül mindenütt a tripartitum uralkodott, a földet és vele egyetemben az azon élő embereket is ember birtokolta.

Itt tehát viszonylag későn, a Werbőczy-féle törvények (Tripartitum, azaz Hármaskönyv) idején jelenik meg a jogrendben az ember birtoklása, majd a Habsburg-házi uralkodók idején sikerült a magyarságot megfosztani faluközösségeitől és belekényszeríteni a hűbéri rendbe.

De a magyar társadalom ettől kezdve rendszeresen robbant, lett rebellis, és alig 70 évvel a hűbéri rend véglegesítése után, 1848-ban azonnal el is törli ezt a rendszert, amint majd 1956-ban is az orosz gyarmati rendet. Ezzel visszautalva Hérodotosznak a szkítákra vonatkozó leírására: rabszolgaságban nem tartható, inkább az életét adja fel.

1000 végére, miután egyértelműen bebizonyosodott, hogy a világvége mégsem következik be, – amit a keresztény nyugat egyöntetűen várt, – Vajkot, Géza fejedelem fiát királlyá

²⁵¹ Borbola János: *Kikelet*. III. fejezet: Az apostolképek nyomában. http://www.magyareshet.hu/tartalom/termekek/szobrok-disztargyak/szkita-ijasz-szobor/?t_id=128.

koronázták,²⁵² és ettől kezdve ismert Magyarország, mint Magyar Királyság. I. István – legalábbis a késői beállítás szerint – római szellemben irányította az országot, verte le az ellene lázadókat, terjesztette a római katolicizmust, építtette a templomokat, és folytatta külpolitikáját. Öregkorából ismert tettei azonban és a lassanként már feltáruló igaz törekvése a magyar hagyomány töretlen követésére, ellentmond a Habsburg-éra óta élő képnek róla, hogy véreskezű és kegyetlen uralkodó lett volna. Három évtizedes uralkodás után fiát készítette fel az uralkodói szerepkörre, jóllehet, német felesége mást akart a magyar trónon látni: rokonát, Velencei Pétert. Ekkor azonban két váratlan esemény is történt, és ezeket követte István ugyancsak váratlan intézkedése.

A Khalkuli triptichon Szűz Mária képéhez hasonló lehetett a Megszentelt Koronán (balra), az elképzelt eredeti képe (középen) és a Korona hasonló alakzatos Szent András-képe (jobbra).

253

Addig az országot Szent Péter – azaz Róma – kezében lévőnek vélték, de miután István fia – a krónikák szerint váratlanul – meghalt, és a trón a magyar jogrend szerinti várományosát valakik parancsára megvakították és megsüketítették, István megváltoztatta addigi álláspontját. A krónikák egy részében ugyan Gizella királyné szerepel megbízóként, de Péter király vele való viselkedése (bebörtönöztette) és a királyné kegyessége és tisztelete a magyarok részéről ezt kizárja. Az öreg király mindenekelőtt Vazul két fiát – a későbbi I. Endrét és I. Bélát – Lengyelországba menekíttette, majd az országot Szent Pétertől visszavette és más keresztény szent védelmébe ajánlotta. Feltételezik, hogy a Vazulnak keresztelt Vászoly egy leleplezett lázadás miatt volt börtönben, és az ő fiait már akkor száműzte István király, viszont a krónikák nem ilyen véget ért apától származtatták későbbi királyainkat, hanem a nem létező Szár (Kopasz) Lászlótól. Az ország új felajánlásának két következménye lett. Az egyik, hogy ezzel megtagadta a római egyháznak az ország életébe való közvetlen beavatkozását. A másik még ennél is nagyobb jelentőségű: minthogy az országot Szűz Mária kezébe ajánlotta, a katolicizmuson belül elindította a Szűz Mária kultuszt. Ami addig Mária kultusz – elsősorban a Pireneusok körzetében a francia területeken, Marseilles mellett stb. – létezett, az Mária Magdalénának szólt (Fekete Madonna). Neki szenteltek később is több gótikus katedrális a Notre Dame (Mi-asszonyunk) megnevezéssel.

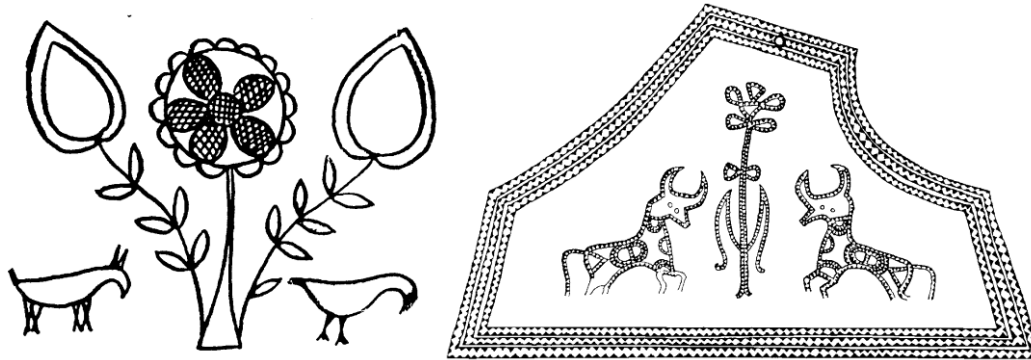
²⁵² Soha senki nem bizonyította, hogy Szilveszter koronát küldött Szeptanosznak; lándzsát küldött, ott van a paláston. Lásd Darai (2012) Lajos: „II. Szilveszter bullája Szent István királyhoz. A pápa adománylevele, mellyel a Szent Koronát megküldte.” *Szilaj Csikó*, Magyar őstörténet rovat. Feltöltve: 2012. június 23. <file:///C:/Users/Win7/AppData/Local/Temp/II.pdf>.

²⁵³ Balra és középen Csomor Lajos rajza az *Őfelsége, a Magyar Szent Korona*. (V. Hunyadi László kiadása. Székesfehérvár, 1999.) c. könyvéből a 629, 630. oldalról.

A Szűz Mária kultusz Magyarországon még azért is jelentős, mert a katolicizmussal törölni kívánt korábbi népi hitvilág asszonyalakját – a Boldogasszonyt – személyesítette meg, és annak kultuszát segítette feltámasztani azzal, hogy egy keresztény személyiségre lehetett alkalmazni. Magyarország ettől kezdve egyelőre csak elfogadottan, később hivatalosan is Mária Országá – Regnum Marianum.

Népművészetünk ábrázolási tartalma, módozata

A magyarság származástani elméletei közösek abban, hogy az ún. honfoglalás kori magyar műveltséget lovas, nagyállattenyésztő műveltségként fogják fel. A lovasműveltség lényege a mozgó életforma. A mozgás nem nomadizálás, ugyanakkor a letelepedettekéhez képest lazább, mégis szervezett életformát jelent. A lovas nagyállattenyésztők nem léteznek katonai erő nélkül. Jelképeik, hitviláguk és ábrázoló művészetük is ezt tükrözi. A harc, a harcos, a heroikus történetek a legfőbb jellemzőik közé tartoznak. Ábrázoló művészetükben is harcoló állatok, nagyrészt ragadozók jelennek meg. Társadalmuk hierarchikus, törzsi fölépítésű. Birodalmaik, változó szövetségekre épülve, hatalmas kiterjedésűek is lehetnek. Életterük a sztyeppe, a füves síkság. Eurázsia több ezer kilométeres kiterjedésű sztyeppén egy évezreddel ezelőtt is legfeljebb csak 3-6 fő/km² népsűrűséget alkottak. Az eurázsiai sztyeppe legnyugatibb pereme a Kárpát-medence alföldi része (Duna-Tisza-köze, Tiszántúl), a medencén belül sztyepei jellegű még a Maros völgye. Ezek a területek még beletartoztak a lovas nagyállattenyésztők életterébe, ők itt még megtalálhatók voltak. A dombos, középhegységi területekre a lovas nagyállattenyésztők csak átmenetileg mentek, ott tartósan nem folytatták élettevékenységüket.

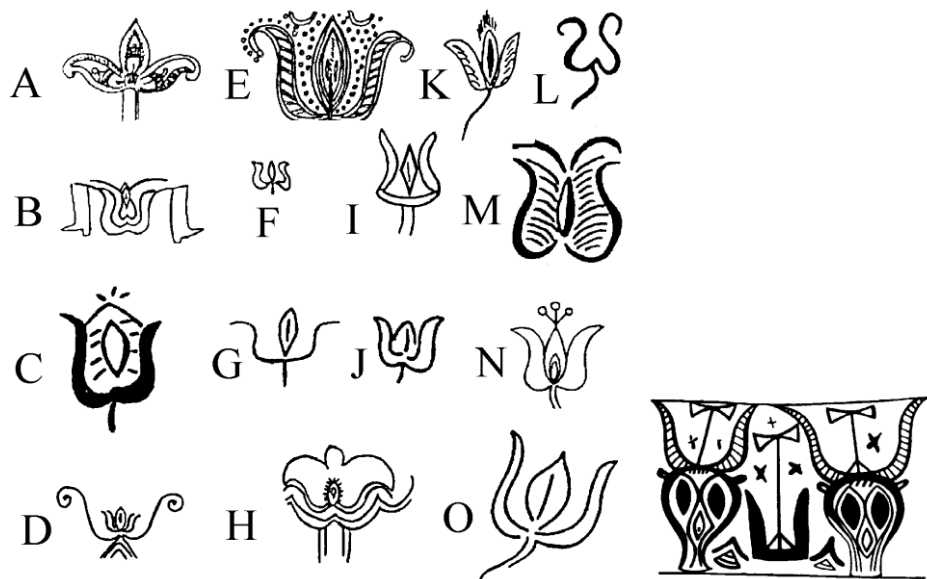
Életfa két madárral és két szarvassal.

A sztyeppe lovas, nagyállattenyésztő népei közül eredeztetik a magyarságot mind a finnugor, mind a közép-ázsiai származtatás hívei. Mondván, hogy Árpád honfoglalói (törzsei, vagy csak törzse) erről a vidékről érkeztek a Kárpát-medencébe és ők lovas nagyállattenyésztők voltak. Arról viszont már megoszlik a vélemény, hogy Árpád 'honfoglalóinak' mekkora volt a létszáma, és közülük mind magyarul beszéltek-e. Kétségtelen ténynek tekintik, hogy a vezértörzs nem volt finnugor, hanem szabír (türk) volt. És a krónikák ennek a vezértörzsnek a krónikái. Ahonnan valóban a lovas nagyállattenyésztőkre jellemző heroikus származásról értesülünk, visszavezetve a múltat egészen a biblikus időkre és alakokra. Csak az a kérdés, hogy az így beállított 'honfoglaló' katonai vezérek mennyire azonosak a magyarokkal?

A magyar népi műveltség vizsgálata azt mutatja, hogy ez a beállítás hamis. Ehhez elegendő felütnünk bármelyik könyvet, képgyűjteményt, amely a magyar népi művészettel foglalkozik. A magyar népi művészetre ugyanis nem a harcos, heroikus állatábrázolások és az alárendelő

szemléleti mód, hanem alapvetően a békés, letelepedett, növénytermelő műveltség elemei és a mellérendelő szemléleti mód a jellemző. A honfoglalás kori sírok is már arról árulkodnak, hogy eleink letelepedett életmódot folytattak, ábrázoló művészetükben a növényi elemek, madarak jellemzőek, a négylábú állatok közül pedig legfeljebb a szarvas. Ragadozó négylábút és madarat csak elvétve találunk a sírokban. A feltárt lovas temetkezések elsősorban és szinte kizárólag a 'honfoglalókat' jellemzik. Állatok a sírokban, ha voltak, akkor azok inkább a bika kultuszt, és nem a lóét képviselték.

A magyar népi művészet, emlékezet alapvetően mellérendelő szemléletű. Nem ábrázol rangbéli különbséget, égi hierarchiát, mert a hitvilág a léleké. Ábrázoló művészetünk valójában a lélekelemeket ábrázolja – a levegőt, mint madarat, a tüzet, mint Napot, a vizet, mint békát, kígyót, meanderező hullámvonalat, és a Földet, mint növényt. A képi ábrázoló művészetben a magyarok a közeli és távoli világot különböztetik meg azzal, hogy a kép aljára, vagy tetejére helyezik a tárgyat. A két világ között gyakran ott kanyarog az élet vize, sokszor kígyó formában ábrázolva. Ezek a motívumok még a mai népi hímzést is meghatározzák. A lélek szimbólumait ábrázolta a népi művészet mind a vizek, mind a madarak képében. A tulipán sem idegen a mi tájunkon, hiszen hatezer éves ábrázolása került elő a kukutyini kultúra területén, és minden bizonnyal nem magát a tulipánt, hanem általában kelyhes virágot jelent, és ezen keresztül a női termékenységet. Ugyaninnen ugyanebből a korból a nyolcezer éves tatárlakai táblán életfa ábrázolás található. A hegy, a kelyhes virágok, a kettős madár és a hal jelképei ugyanígy vannak jelen a Kárpát-medence és vonzáskörzete kultúráiban. Magyar különlegesség, hogy egyetlen növényi száron számtalan különböző jellegű virág nyílik, de alapvetően két típusba sorolhatók a virágok: kelyhes virág, mint pl. a tulipán, vagy sokszirmú, mint pl. a rózsza, avagy a margaréta. Ez a viráglánc nem a tudatlanság, hanem a családi eredet bizonyítéka, ugyanis a virágok a családból származó lelkeket jelenthetik, és ezek közül a kelyhes virágok a termékenységet biztosító nőt.

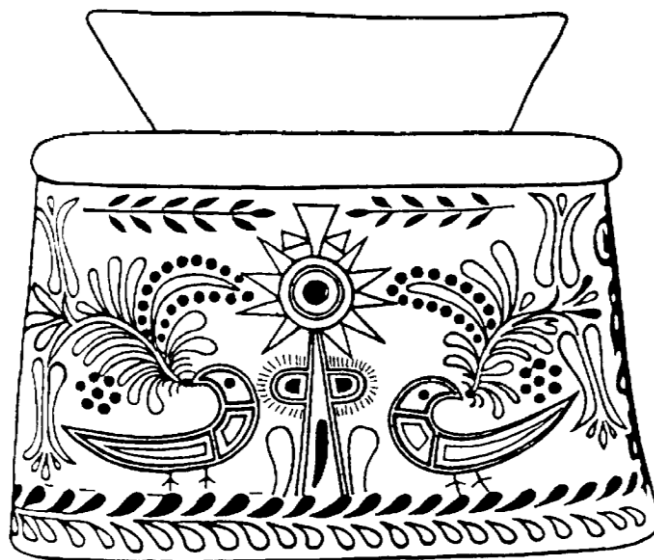
Az indás, tulipános minták a termékenység jelképei. A tulipán formája a Kárpát-medence legősibb műveltségeinél megtalálható, mint bika szarva közötti termékenységi jelkép.

A magyar népi ábrázoló művészetet tehát a növényi elemek jellemzik. Állatokat ritkán ábrázolnak, azok is zömükben madarak, avagy legelésző állatok, mint pl. a szarvas. A szarvas, mint a termékenység, a megújuló természet jelképe – szarva az életfát jelképezi. Ragadozó állatokat a magyar népművészet szinte sehol sem ábrázol. Ha szembe állítjuk vele az eredeztetési elmélet forrásait, akkor azt kell látnunk, hogy mind az obi-ugor népek, mind a sztyeppe-i lovas

nagyállattenyésztők nagyon nagy mértékben ábrázolják a ragadozó állatokat. Köztük is a ragadozó madarakat. Pl. az Árpád-házi legenda szerint a turulmadár (sas-szerű nagymadár) a törzs totemállata. Mégis, már a honfoglalás kori temetőekben sem találunk ragadozó állatot ábrázoló sírmellékleteket, a ritkán előfordulókat is zömmel a sztyeppei területeken. Fontos még, hogy a honfoglalás kori nagycsaládi címerként értelmezhető tarsolylemezek palmettásak²⁵⁴, négy lábú vagy madár ragadozók csak a 'honfoglalók' nemesi utódainak címereiben fordulnak elő, sztyeppei lovas kultúrájának megfelelően.

A letelepedett népekre a 'honfoglalás' idején is ez a növényeket ábrázoló, mellérendelő szemlélet volt a jellemző, ezért a mai műveltség elemeit visszavezethetjük a 'honfoglalás' előtti itteni népekre. Ez a jellemzőjük élesen megkülönbözteti a magyarságot mind az eddig túlnyomóan föltételezett elődeitől, mind pedig Árpád 'honfoglalónak' beállított és e szerinti jellegzetességekkel ellátott katona 'népétől'. Ez utóbbiak egyébként is csak az uralkodó előkelőket jelentették, és nem a magyar népi tömegeket. Ám teljes mértékben azonosultak, azaz a kettős társadalom, kettős műveltség nem volt itt nálunk jellemző.

Úgy is mondhatjuk, hogy a mellérendelők számbeli és minőségi fölénye mindig feloldotta, beolvasztotta az alárendelő hódítókat. Hiszen az embereket a legősibb emberi szemléleti mód egymás mellé rendeli. E felfogásban lélek és ember viszonya mellérendelő. Ez a hidegövi ember jellemzője, ahol létfeltétel a kényszerű együttműködés, mert nincs élelmiszer többlet. E szemlélet miatt Óreg-Európában sincs még társadalmi tagozódás, a letelepedett, növénytermelő műveltség az északi területen megőrizte az ősi lélekelemeket, míg a déli területeken megszemélyesítette. A magyar szemlélet és nyelv mellérendelő mivolta közvetlen bizonyítéka nyelvünk ősiségének. Írott kőkori emlékek azonosítják ősi írásunkat is.

Somogy megyei sótartó lélekjelképekkel. Középen láthatjuk a gúlára tűzött napot, a tűz jelképét, amelyet két madár 'őríz'. A madarak csőréből kisarjadó növényi szár az új életet jelenti, míg alul a levelek csepp alakja az életet tápláló vízzel azonosítható. (A hindu hitrendszer szerint ugyanezek a teremtő, a fenntartó és a tápláló erőt jelképezik. A romboló erő a magyar lélekjelképek között nem jelenik meg.)

A lélekjelképekről szóló magyar felfogás igen ésszerű gondolkodásmódú, gazdag, mély szellemiségű. Ebben a jelképek nem válnak személyllyé, nem kapnak nevet, s nem is ábrázolják őket emberi formában. Népművészeti, népköltészeti kifejezéseik egyetemes jelentését vallásos

²⁵⁴ A palmetta: hét vagy több pálmalevélből álló, legyezőszerű dekoratív elem

jelleg hatja át. Mindezt a legkorábbi európai kultúrák régészeti leletei is alátámasztják: E kultikus tárgyak elsősorban a termékenység vallásos tiszteletének jelképei a felső őskőkortól kezdve. E kő vagy égetett agyag nő szobrocskák a modern emberrel együtt a Kárpát-medencében is megjelentek, és végig kísérik az itteni műveltségeket egészen a jelenkorig.

Lélek és ember viszonya a magyar műveltség felfogásában mellérendelt. Az anyagot a lélek ereje mozgatja, teszi élővé, így nincsen teremtményi függősége, következésképp teremtés monda sincs. E lélekhez kötődő, a házastársakat is jellemző szemlélet nem igényli az alárendelő teremtéslegendát, a teremtmények függőségét, mert csupán a lélek testbe költözésével teszi azt élővé, távozásával holtta. A lélekjelképek nem tekintődnek személynek, ezért nevet sem kapnak, s nem ábrázolják őket emberi formában. Ez a magyarázata az arc nélküli szobroknak is, amelyekkel az újkőkortól kezdve a Kárpát-medence északi és keleti műveltségeinél találkozunk.

A magyar műveltség felfogása, az ősi magyar lélekképzés szerint a lélek szabadon jár az inneni és túlvilág között. A két világ egyenrangú, egyik sincs alárendelve a másiknak, köztük kizárólag a távolság jelenti a megkülönböztetést. A halott lelke a túlvilágra megy, a túlvilágra távozik, ott tartózkodik, onnan vissza is tér, és esetleg újra meg újra visszatér az élők itteni világába. Azaz a két világ ugyanazon a létsíkon, egyenrangú viszonyban áll egymással. Ebben különbözik a hasonló felfogású kelta hitvilágtól, ahol a lélek a földön a test halával úgy kerül a túlvilágra, hogy ott újjászületik, ahonnan ottani halálával és itteni születésével újra visszatérhet az itteni világba. A magyar lélekképzésben innen- és túlvilág viszonya nem minőségi, hanem csupán távolsági. A kettőt választja el az élet vize. A lélek és az ember mellérendelt viszonyában a lélek nem születik, nem pusztul el, hanem örök. A magyar hitvilágban a lélek tehát örök és halhatatlan.

Darai Lajos: Utószó 10 év múltán

Tíz éve, a Koczka Kata újságíró által szerkesztett *Mezőföldi Élet* helyi lap hasábjain jelentek meg a „Tanuljuk együtt, milyenek vagyunk!” sorozat cikkei. Most ugyan átfésülten adjuk közre ismét, de még nem mindenütt sikerülhetett teljesen érvényesíteni a szövegben – egy-két mondat átalakításával, beszúrásával – az elmúlt 10 év minden kutatási eredményét. Ebben az utószóban ezt szeretném valamennyire pótolni, de csak korlátozott mértékben, mert e rövid írás nem alkalmas az azóta elért minden eredmény összegző közlésére. Csak vázlatosan jelezem tehát, hogy a további eredmények nemcsak az eddig művelt területen születtek, pontosítva korábbi állításainkat, kiegészítvén és megerősítvén ezeket, hanem egyéb területeken is feltárultak újabb tények, amelyek részben hangsúlyeltoláshoz vezettek. Ennek egyik példája, hogy lelepleződött a közép-ázsiai származtatási elmélet,²⁵⁵ ezért úgy látszik, hogy a Kárpát-medencei hun, ill. az Atila halála utáni helyi hun-utód, inkább bolgár, mint gót államszervezés az uralkodó csoport jelképi túlsúlyát mutatja, amint ennek az Árpád vezér vezette magyar visszaállítása is. Ami az ilyen hatalom természetének megfelelően kiterjedt még a népnevekre, eredeti helynevekre, a várföldi vagy megyerendszerre, a fő és altisztségekre is, mert mind a központ meghatározó hatását tükrözi. Ami még inkább megerősít bennünket őshonos közép-európai nép mivoltunk hangoztatásában. A hangsúlyt sosem a hunok és Árpád katonái hódító fellépésére tettük, hanem a honegyesítő katonai képességükre. A honegyesítés más társadalomszervezést igényelt, mint a mellérendelő mezőgazdaságé, s ami nagyon lényeges: a honvédelem mozgathatta, nem a hó-

²⁵⁵ Darai (2018) Lajos: „Árpád Atila örökén – a magyarok őseik útján.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXXIII. évfolyam 11. szám. Pannon Kultúrákötés Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2018/B. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_11_092-237.pdf.

dítás. Ezt mindig hangsúlyoztuk, de az újabban megismert tények, például a hun kori kereszténységünkről²⁵⁶ s a türköktől való határozott eltérésükről,²⁵⁷ vagy az uralkodó családunk közvetlen folytonosságáról, ezek mind tovább erősítik a népet szolgáló hun, hun utód bolgár és magyar hatalom létezését, különösen az után, hogy a hunok távoli, keleti származtatás elméletének hamis volta nyilvánvalóvá vált.²⁵⁸

Ettől még fenn kell tartanunk, hogy vezető rétegünk, ha – ijjal-nyíllal harcolván – meg is felel a görögök ezt jelző „szkíta” szavának, nem azonos azokkal a hódító hatalmi csoportosulásokkal a sztyeppén, amelyek a nordikus hitvilágot és az alárendelő felsőbbrendűséget hozták, és akiktől mi korábban is elhatároltuk elődeinket. Azok a kevésbé ismert hatalmak nem érkezhettek ugyanis ide meghódítani a Kárpát-medencét onnan valahonnan távolról, ahonnan évezredekkel korábban, a dúló kurgán-inváziók idején,²⁵⁹ így azok a sztyepei népek sem őseink, sem legközelebbi rokonaink nem lehetnek. Azaz amikor a krónikáink majdhogynem békés hatalomváltásról szólnak, (hatalomba) visszatérésről „honfoglalás” helyett, az a visszaálló, a magyar rendet visszaállító uralkodó család elfogadottságára utal, és nem a nép, meg vezérei valami távoli helyről való beköltözésére ide a Kárpát-medencébe. A szövetségi kapcsolat is inkább a Kárpát-medencén belül képzelhető el, nem is annyira más népekkel, mint az őket vezető hatalmakkal, a magyar főhatalomnak alárendeltekkel. Ugyanis a „sztyepeiének” hangoztatott, de semmilyen megalapozott kapcsolatot nem mutató, csak a felszínes szkítizmus fogalomra alapozott testvériséget és rokonságot valójában semmilyen megbízható adat nem támasztja alá. Eddig valós ismereteink szerint a mai magyarság elődei sosem voltak tagjai a mai „keleti népek” közösségének, még ha ez a tévedés meggyökeresedett is a finnugor eredetet – egyébként helyesen – tagadók fejében, és első látásra az ősi műveltségi hasonlóságok, azonosságok ezt sugallhatják is.

A történelmet győztesek írják, – írták eddig legalábbis – ezért a hódítás ügye és a hódítók kerültek előtérbe, nem a meghódítottak, leigáztak sorsa, akik egyébként mindennek az alapját szolgáltatták, s életben maradásuk érdekében kiváló eszközökkel, eljárásokkal szolgálták ki a hatalmat. A történetírás mai időszámításunkig eposzokra, mitológiákra alapozott, ez pedig lehetővé tette az uralkodó réteg dicső múltjának felnagyítását a történetírói jelent megelőző időkre. Így például – a mai történetírás által elismerten – Róma alapításától az augustusi korig minden csak legenda. Ezek a visszavetítések a későbbi korok színvonalát megidézően történtek, sok érthetetlen jelenséget szülve, amelyeket szó nélkül, merő megszokásból elfogadunk. Az uralkodó réteg érdekében a történetírás eltakarja előlünk, hogy a hódítás már a kurgán inváziók óta leginkább rombolt, mint épített, de a történelem kizárólag a hódítókról szól, azok sikerét a végletekig eltulozva, azok nevét fenntartva, ellenben a meghódítottokról semmit nem tudunk, se azt, hogy miért volt érdemes őket meghódítani, de még a nevüket se. A hódító hadseregek hatékonysága mellé sosem tették oda a hátország teljesítményét, és hogy ezt nem a katonáknak, hanem a hátteret biztosító földműves–kézműves rétegnek kell köszönni.

A legendára utaló jelzések, megfontolások, példák közül az első, igen feltűnő jelenség Nagy Sándor világbirodalma. Ennek a birodalomnak a kiterjedése Babilon fővárostól nyugatra 4800, keletre 3800 km volt – a történettudomány mai állása szerint. De hogy ez akkoriban a

²⁵⁶ Vesd össze Darai (2012) Lajos: „Kereszténységünk a hunoktól a magyarokig. Zachar József (1943–2009) szellemi végrendeletéből.” Szilaj Csikó Feltöltve: 2012. május 16.

http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyarostortenet#!_magyar-ostortenet/ker-hun-avar-magyar.

²⁵⁷ Nógrády (2016) Mihály. „A nevek bizonyítanak. A magyarok nevei, kilétük és őshazájuk.” *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám.*

http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0933-0978.pdf.

²⁵⁸ Darai (2018), pp. 92-103.

²⁵⁹ Darai (2015) Lajos: „A kurgánok hatalmi párhuzama: erődített életér.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúrákötés Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/A.*
http://epa.oszk.hu/01400/01445/00013/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_2_156-204.pdf.

katonai logisztika milyen teljesítményeit követelte meg, arról általában nem beszélnek. Hogy abban az időben miként volt lehetséges akkora távolságra akkora csapatméret mozgatása, irányítása, mint amiről a híradások szólnak – ráadásul olyan rövid idő alatt. Így az alexandroszi birodalom léte ugyan bizonyosság számunkra, de hogy végső soron kinek az érdeméből állott fenn, arról nem sokat tudunk. Eddig elegendőnek tartották a vezér szervezősenijét emlegetni, azaz isteni mivoltát. És egyáltalán: az irányító réteg felsőbbrendűségét népszerűsíti minden írás arról a korról, mindmáig. Ennek megfelelően Nagy Sándor hódítási útvonalát igen pontosan ismerjük, precíz a leírása, de a berendezkedésről, az ellátás megszervezéséről jóformán semmit sem tudunk. Mert akkor a helyi lakosságot is dicsérni kellett volna. Pedig maga Nagy Sándor is melléjük állt, értékelték őt, annak ellenére, hogy nevelője, a filozófus Arisztotelész azt tanította neki, hogy a nem görögök mind barbárok, csak rabszolgának jók. És Nagy Sándor birodalmának már mintegy előképe az Óperzsa Birodalom, nehogy egyedülinek, elképzelhetetlennek véljük Nagy Sándor teljesítményét: azt már megelőzte a homályba vesző időkben a perzsa terjeszkedés, a kimondottan istenkirállyal az élén.

A világhódítás és az igen nagy kiterjedésű birodalom mint a nagyság mintaképe fennmaradt a későbbiek során is, alig változott annak térképe, legfeljebb kicsit nyugatabbra csúszott a római birodalom esetén.²⁶⁰ De kiterjedésének növekedésével egyúttal megmutatta „előre lépését” a korábbi birodalomhoz képest, azaz vezető rétegének „fejlődését, még magasabb színvonalra emelkedését”. A történetírás aztán össze is hasonlította a korábbi és későbbi birodalmi vezéreket, a nagy hadvezér, hódító Julius Caesar pedig a későbbi császárság névadója lett a legújabb időkig. Sőt még a török császár is példaképének tartotta Nagy Sándort. Mahmud Terdzsüman történeti művében²⁶¹ Iszkender története Vass Előd szerint²⁶² a török népi regényekre (hősi eposzokra) hasonlít, és azért hozza ide írásában Nagy Sándort a bajorból lett török fordító, hogy Szulejmán szultán nagymértékben túlszárnyalhassa Nagy Sándort azzal, hogy legyőzi a magyarokat és Európát.

Majd pedig a római birodalom óta birodalom birodalom hátán látható a modern térképeken, időben egymásra rétegződve. A szerkezet alig változik, csak a határok módosulnak néha kissé, kifejezve az újonnan támadt birodalmi érdeket. Annak ellenére, amire Csihák György rámutatott: „*amit mi határnak ismerünk, senki ne keresse Európában egy-két ezer évvel ezelőtt. Mária Terézia (1717–1780) idején jött divatba – de akkor inkább azt jelezte, hogy az azon a területen élő emberek kinek fizessenek adót. Volt valami határféle korábban is, de inntól kezdve a dolog egyre szigorodott – egészen a vasfüggönyig, amit azóta lebontottak és más rendszerek helyettesítenek.*”²⁶³ A régi térképeken viszont szinte a vasfüggöny szigorát mutató országhatárokat látunk – ezek szerint kiáltó anakronizmussal, azaz a modern kort visszavetítve a múltba. Tehát e régi eredetű és majdnem általánosan elfogadott birodalmi szemlélet alakítja a történelmi határokat és határozza meg az ott lakó különböző népek sorsát. A nagy méretekre való törekvés az ázsiai birodalomképzés hagyományát követve nyert teret Európában a római birodalom alakjában, de később Ázsiában is folytatódott ez a hagyomány, hogy csak a kínai vagy a mongol birodalomra utaljunk – legalábbis a történetírásból. Ennek a történelemhamisításnak a célja az lehet, hogy a modern korban se legyen kirívó, ha egyetlen központban, esetleg egyetlen ember dönt tíz- és százmilliók sorsáról. Ha ez már az ókorban is így volt, mennyivel inkább így kell

²⁶⁰ Darai (2015) Lajos: „Az első világháború és magyar veszteségeinek legmélyebb gyökerei.” *A Hazáért! A Nemzeti Köszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület második emlékkonferenciája. Budapest, 2015. április 24. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 3. szám.* http://epa.oszk.hu/01400/01445/00014/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_3.pdf.

²⁶¹ Terdzsüman (1982), Mahmud: *Tarih-i Üngürüşz*. Magvető, Budapest, 1982.

²⁶² Terdzsüman (1982), Előszó, pp. 9-10.

²⁶³ Csihák (2015) György: „Burgenland – körül-belül.” *A Hazáért! A Nemzeti Köszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület centenáriumi rendezvénye. Budapest, 2014. november 28. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 1. szám. p. 12.* http://epa.oszk.hu/01400/01445/00012/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_1_062-106.pdf.

lennie ma! – zúgják a fülünkbe. Pedig éppen a magyar hatalom- és uralomeszme mutatja meg, hogy másképpen is lehet élni, mint birodalmi alávetésben. Bár az is igaz, hogy mindebben egyre jobban elszigetelődött ez a magyar hatalom, amelyre egyre többen törtek rá, hogy ne kerülhesse el ez az ősi mellérendelést mindvégig hűen őrző terület, sem egyetlen népe, az alávetés sorsát, ne tarthassa meg üdvös függetlenségét, birodalmon kívülségét. A folyamat igen sokáig tartott, mígnem az első világháború végzete kellett betetőzéséhez és országunk véglegesnek szánt szét-darabolásához.

A Kárpát-medence nagyszámú népessége kizárta magából a kurgán inváziók máshol erős hatását, azután pedig a harcias hódítókat beolvasztotta, és végül saját haderőt állított a maga védelmére. Az írott történelem ókora s középkora szintén a békés, építő életmód és védelmi képességek tekintetében eredményes minálunk. Érvényesül a termékeny föld és a hagyományos szorgalom nyújtotta gazdagság lelki hatása, az egyenrangúság és a munkamegosztó együttműködés ereje. Ezért olyan – nagyközösséget szervező – elvi és intézményi együttest, amelyet modern szóval államnak nevezünk, a Kárpát-medencei magyar ókorban és középkorban is láthatunk, elvét onnét kivonhatjuk, ott megragadhatjuk. Tennünk kell ezt annak ellenére, hogy kevés elsődleges adat áll rendelkezésre, mert ez az adatszegénység az ellenkező szemléletmódból, a mai államfelfogásból fakad, amely valamiféle késői nyugati mintát kiált ki mércének, sőt eszményinek, és azt keresi visszafelé. De szerintünk megengedhetetlen a mai államfogalmat egyetemes államfogalomként kezelni, és úgy kezelni, mintha minden korábbi mozzanat ezt szolgálta, építette volna fel. A fogalom elvi tartalma csak a modern korra teljesedett ki. S többek között azért helytelen, mert a mai, mindenre kiterjedni törekvő állami szabályozás, ellenőrzés – megerőszkolva az ember világát, kiiktatva a közösségi, társadalmi szerveződés előnyeit – nemcsak elszegényít bennünket, de végveszélybe sodorja a többség egészséges életét. Ezért ez az állam elméletileg nem lehet minden állam legjobbika, a mérvadója, amihez hasonlítva kellene értékelnünk a múlt állami jellegű megnyilvánulásait. Hiszen ez az értékelés pusztán azt célozza, hogy igazolja és kidomborítsa a nyugat előnyét hozzánk képest. Tartalmi vonatkozásban pedig középkori történelmünk a maga ókori római és hun, és a többi előzményével olyan mintát szolgáltat, amelynek csúcspontja a Megszentelt Korona-eszme, majd a Korona-tan, végül a mi középkori állami berendezkedésünk gyakorlata. De mondhatjuk, hogy minket nem zavar, ha az állammal kapcsolatos régi görög és római fogalmak jelentése gazdagodott az idők során, mert állami életünkben minden olyan jelentési árnyalatot felfedezhetünk, amelyet sokan eleve nyugaton keresnek.

Van nálunk még egy további óriási előny a nyugati világhoz képest, amelyről történetírásunk nem hajlandó tudomást venni: itt az eurázsiai földrész minden hatalmi tapasztalatát összegző és így igen erős katonaság tevékenykedett, a hun, az avar és a magyar nevezetű seregek idején egyaránt. Ezt e hatalmi tényezők fölénye és kiemelkedő sikerei eléggé bizonyítják. Márpedig ezt a katonai képességet az államszerkezet vagy államszervezet nyugat-európai mintaként szerepeltetett alakzatai meg sem közelítették. Mindennek eltüntetését azzal a bűvésztrükkal végzi a nyugatias történettudomány nálunk is, hogy az elvont állameszményhez közelinek mutatja a nyugatot, és távolinak a keletet, beleértve minket. Ehhez az „*elmaradott keleti társadalomfejlődésből*” fakadt állami jellegzetességhez kötik a magyarokat, mint a sztyeppén megjelenő újbarbárokat, akik ekkor még csak azon a szinten lettek volna, mint a fél évezreddel korábbi népvándorlás kori germán barbárok. Amint a germánokat hódoltató hunok és a magyarokat hódoltató türkök szintje között se volt különbség szerintük. De ez nincs így, hiszen elődeink – mint már sokszor bizonyítottuk – sosem éltek a sztyeppén. Még akik esetlegesen a Kárpátokon túlról visszaköltöztek volna, ők is ottani földművesek voltak a Dnyeszterig terjedve, mert addig volt alkalmas löszös talaj, attól keletre már a füves sztyeppe következett. És ezt az összemosási gyakorlatot germánok és magyarok, hunok és türkök közt szintén ki kell dobni. A győztes hun szervezetet nem lehet a legyőzött germánnal azonosnak venni. Ennél sokkal árnyaltabb képünk

van Európa késő ókoráról, kora középkoráról. Ebben sem a kurganizálást végzőket, sem a nordikus hitvilág felsőbbrendűségére építő hódítókat, majd a legkésőbbben északról indult germán hatalmi csoportokat nem lehet egy napon említeni a szármataik óta a párthus–perzsa tapasztalatokat is érvényesítő hun/magyar harcmodorral, amely nem a kegyetlen hódítást, hanem a letelepedettekkel szövetséges katonai védelmi műveleteket jelentette. A gótok végigpusztították Dél- és Nyugat-Európát, a Hun Birodalom pedig a tényleges európai területen tudta egyesíteni a harcias törzseket és a letelepült földműveseket és kézműveseket. A Kárpát-medencében a hun hatalmat követő avar pedig már államszervezeti szinten máig folytonos intézményeket vezetett be. Az árpádi magyarok – ismeretesen – folytatták az avar államépítés és védművi tevékenység eredményeit, sőt az avar világ vallási téren a keresztény előzményt jelentette, valamint a magyar hatalom fegyveres ereje hozzájárult a nyugat-európai terület és hatalom megszilárdításához, mégha azt a hálátlan nyugat a mi rabló hadjáratainknak tünteti is fel.

A már sokat emlegetett magyar mellérendeléses viszonyok, mellérendelő gondolkodás ugyanúgy jellemezte a magyar államiséget, közéletet, mint a mindennapi életet. Hogy mi volt az állami gyakorlat minálunk, abban a Sacra Regni Hungarici Corona és a hozzá kötött közjog tudhat a legjobban eligazítani bennünket. Sok tény és érvet feltártak a kutatók ezzel kapcsolatban, de sok a nyugati mintára járó gondolkodásmód tévelygése is. Ez az igen régi hagyományok és hatalomközvetítő szentelés által Megszentelt Koronánk még manapság is közvetít időtálló eszméket, szolgáltat felhasználható gondolatokat, s teszi ezt a hajdani Magyarország több évszázadon át létező és ható alkotmánya letéteményeseként. Ma, amikor szinte a földgolyó egész lakossága állandó rettegésben él, hogy az egymást meghódító erők magasabbrendűségük, vagy hatalmuk elismertetése érdekében mikor s hol robbantanak ki egyre újabb háborút, háttérbeszorítják az emberi élet biztonságát, szépségét, ez a magyar alkotmány és alkotmányos állami berendezkedés – a keletkezési idejekor Eurázsiaiban általánosan szigorúan alárendelő és nyugaton hűbéri körülmények között – oly alapjogokat határozott meg és biztosított a területén élők számára, amelyek a mai, pattanásig feszült nemzetközi viszonyok közepette is iránymutató megoldást nyújthatnak a különböző nyelvű, kultúrájú emberek, népek együttélésére, együttes tevékenységére. Magyarországnak így évezredesnél is jóval régibb írott alkotmánya a Megszentelt Koronához kapcsolódik, mint eszme, és később a Szentkorona-tan alakjában lett közjog.

Ennek lényege, hogy a Sacra Corona Radix: omnium Bonitum et Jurium, azaz a Megszentelt Korona az ország tulajdonosa: minden javak és jogok gyökere. Nem tárgy, hanem „élő-lény”, aki magában egyesíti a hozzá tartozó területen élő uralkodó és nem uralkodó embereket. Olyan lény, akivel a királyt beavatják, akire a király is felesküszik, akinek felelősséggel tartozik. Ebbe a felelősségébe belefoglaltatik a Megszentelt Korona országa területén élő minden ember: nyelvre, vallásra, népi hovatarozásra és gazdagságra való tekintet nélkül. A király, a nemesség és az egyszerű nép, a várjobbágytól a pusztai állattenyésztőig, a cigány, a zsidó, a tót, a román, a keresztény stb. egyaránt része a Koronának. Aminthogy a magyar népek földjén a Megszentelt Korona a tulajdonos, embert ember nem birtokol²⁶⁴ – és ez a helyzet egészen Mária Terézia koráig terjed.

Mint Molnár Kálmán összegezte, „*a magyar közjog terminológiája, már a Werbőczyt megelőző három évszázadon át a magyar államot a szent koronával jelképezte, a magyar állam és a szent korona kifejezéseket egyértelműeknek tekintette. E terminológia szerint az állami főhatalom a szent korona hatalma, a felségjogok a szent korona jogai, az állami javak és jövedelmek a szent korona javai és jövedelmei, minden birtokjognak gyökere a szent koronában van, a törvényes birtokos magvaszakadtával minden nemesi birtok örököse a szent korona, az államterület a szent korona területe, a szövetségek és szerződések a szent korona nevében kötöttek. Aki és ami ebben az országban közjogi jelentőséggel bír, ezt a jelentőségét a szent koronával*

²⁶⁴ Molnár (1927) Kálmán Dr. egyetemi tanár: *A Szent Korona-tan kifejlődése és mai jelentősége. A Magyar Nők Szent Korona Szövetségében 1927. február 2-án tartott előadás.* Dunántúl Egyetemi Nyomdája Pécs, 1927. http://mtdaportal.extra.hu/books/molnar_kalman_a_szent_koronatan_kifejlolese.pdf.

való kapcsolatából meríti. A szent korona fogja össze az állam alkotó elemeit és atomjait szerves egészbe, s a minden tényezőt összefoglaló szent koronában jut kifejezésre az állam legmagasabb hatalma, szuverenitása. A királyt a nemesek választják, a nemességet a király adományozza, így fonódik össze minden alkotmányjogi tényező a szent koronában, amelynek feje a király, tagjai a nemesek, a szent korona egész teste pedig a magyar állam törvényhozó szervében áll előttünk, ahol a törvényt előkészítő népképviselő és a szentesítő király közös akaratával kimunkált legmagasabb, korlátlan és felelőtlen államakarat jut kifejezésre. Nemzetet és királyt egymással szembeállítani a magyar közjog értelmében nem lehet. A magyar nemzet a magyar nép az ő közhatalmi szervezetében, s ennek a szervezetnek a csúcspontján áll a legelső magyar ember, a legfőbb nemzetszerv: a király. Király nélkül csonka az állami szervezet, csonka a szent korona teste, csonka a nemzet is. A Szentkorona-tanának az a lényege, hogy az állami főhatalom megnyilvánulása, az állami akarat szuverén kijelentése sem egyedül a király által, sem egyedül a népképviselői szerv által nem történhetik, hanem csupán a kettőnek egyformán nélkülözhetetlen közreműködésével juthat kifejezésre, amint azt csaknem három évszázaddal Werbőczy után az 1791: XII. t.-c. így fejezi ki: 'A törvények alkotásának, eltörlésének és magyarázásának joga Magyarországon a törvényesen megkoronázott királyt és az országgyűlésre törvényesen összesereglett karokat és rendeket közösen illeti meg, s másképp nem gyakorolható'.²⁶⁵

A Szentkorona-tan szellemét azonban nem a késői Habsburg uralom idején kiterjesztett uralmi rend, hanem a Kárpát-medence ősi műveltségi felfogása, a mellérendelés határozta meg. Az újkőkorszaktól kezdődően a Kárpát-medence folyamatosan lakott volt, azon belül több magas szintű – nem városias jellegű – műveltség élt, köztük a Keleti-Kárpátok, Erdély körzetében olyanok is, amelyek több évezredig virágoztak. Ez utóbbiak – a Kárpát-medencén belül és ama keleti löszös területekre kinyúlóan – fémfeldolgozó, földművelő, egyenrangúságra épülő társadalomban éltek egészen a római korig. És ez a népi műveltség alapvetően az ősi emberi szemléleti módot őrzi még mai megnyilvánulásaiban is. Ez pedig a mellérendelés. 1122 éve, az ún. honfoglalás korában a Kárpát-medence lakói elsősorban nem szeppei, hanem földművelő műveltséggel rendelkeztek. Minden adat szerint a letelepedett, földművelő őslakók voltak akkoriban többségben, így ezek nyelvének illetett ebben a térségben fennmaradnia. Márpedig a Kárpát-medence lakói döntő tömegükben magyarul beszélnek, azaz ezt a nyelvet és az ehhez kapcsolódó műveltséget kell az őslakók nyelvének és műveltségének nyilvánítanunk.

Így nincs okunk honfoglalóknak nevezni a Pannóniát elfoglaló harcosokat, akik elől a római katonák elfutottak, Anonymus szerint. Mert egyrészt a lakosság felszabadítónak tekintette és örömmel fogadta őket, másrészt „Árpád vezér meg minden főembere, az összes magyarországi katonával együtt bevonulva megszállta Atila király városát.”²⁶⁶ Azaz nemcsak a bejött Árpád-katonaság vett részt a hadműveletekben és az azt követő ünnepségen. Hanem még kik? Bátonyi Pál szerint az itt élő és az ország keleti felét már maguk felszabadító vengerek, akiknek korábban Báton nevű vezérük ismert.²⁶⁷ És ha ők lehettek az Anonymus emlegette kunok, akkor Árpád katonái meg a katonáihoz intézett beszédében megszólított szittyák.²⁶⁸ Bátonyi még a székelyekre is felhívja a figyelmet, hogy ezzel kapcsolatban a krónikák megemlékeznek róluk.

Nem lehet erre a kettős műveltség gondolatát alkalmazni, amit a mai régészet szinte már egész Euráziára nézve általános társadalmi gyakorlatnak tekint, hiszen amikor a magyar nyelvet és műveltséget a Kárpát-medence őslakóinak tulajdonítjuk, nem lehet az imént taglalt okokból az ú.n. honfoglalókat az őslakók fölé települt katonai elitként értelmezni, amely aztán a

²⁶⁵ Molnár (1927), pp. 7-9.

²⁶⁶ „...dux arpad et omnes sui primates cum omnibus militibus hungarie intraverunt in civitatem atthile regis.”
(https://la.wikisource.org/wiki/Gesta_Hungarorum#De_portu_Moger. Saját fordítás.)

²⁶⁷ Bátonyi (2009) Pál: „A magyarok letelepedése a Kárpát-medencében.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXIV. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúrákötő Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2009/A.
http://epa.oszk.hu/01400/01445/00002/pdf/acta_hist_01445_2009_2.pdf.

²⁶⁸ Anonymus (1977): *Gesta Hungarorum*. Fordította Pais Dezső. Magyar Helikon, Budapest, 1977. 39. fejezet.

magyar elnevezést adta volna a népre vonatkozóan, amint a bolgárok esetében hasonlóképp történt. Ehelyett Bátonyi olyan történéseket említ, amelyeket szerinte semmiképpen nem lehet hódító honfoglalásnak tekinteni. Nagy jelentősége volt, hogy a Kárpát-medence közepét felszabadító vengerek „a morvák további előnyomulását a Bánhida melletti nagy jelentőségű csatában megállították”.²⁶⁹ Ezt azzal látja bizonyítottnak, hogy „Kézai Simon: *Gesta Hungarorum* című történeti művében Szvatopluk fejedelem legyőzéséről ír, aki azonban a honfoglaláskor már nem él.”²⁷⁰ A morvák sok kegyetlenkedése utáni sikeres megállításának és Nyugat-Dunántúlról való kiűzésük emlékezte a vengerek bánhidai győzelmének emlékekén maradhatott fenn”.²⁷¹ És „a jelentős győzelem után a Nyugat-Dunántúlt gyepüként alkalmazták, ezért új települések nem jöttek létre ezen a területen. A vengerek csoportjai azonban ... keletre is megtartották területeiket, ahol szövetséget kötöttek Álmos ... népével és feltehetően a házassági kapcsolatot is tartalmazó szerződés eredményeképpen született Szabolcs. A magyarok 862-től tehát szabadon mehettek át a szövetségük által ellenőrzött Kárpát-medencén.”²⁷² A későbbiekben a vengerek a 2. vérszerződéssel felvették a magyar nevet és fejedelemül kapták a főfejedelem Álmos kende fiát, Árpádot.”²⁷³

A Kárpát-medence műveltségi egységesülését számos adat mellett még a „honfoglalók” emlékezetében is fennmaradt Vérszerződés, majd a Megszentelt Korona-tan és az arra támaszkodó Aranybulla is megerősíti. A magyar nyelv még több mint ezer évig nem képezte az államnyelvet, merthogy az a latin volt. Az uralkodó nemesség nyelve is, a közigazgatás, a bíróságok, az oktatás, az egyházi szertartás nyelve is latin volt, ezért a magyar nyelv fennmaradása és egységesülése semmiképp sem tulajdonítható az akkori felső osztálybeliek erényének. Ezért minden olyan feltételezés elvetendő, amely szerint a magyar nyelvet a nem magyar anyanyelvű alacsonyabb osztálybeliekre rákényszerítették, őket magukat magyarosították volna. Nincs meg rá sem a közeg, sem az igény, sem a lehetőség. A mellérendelő szemléletet és az erre alapuló életformát tükrözi, hogy még a török időszak végén is a magyar falvak közel egyharmada faluközösségben élt. Ez az arány a korábbi időben csak nagyobb lehetett. A faluközösségekben nincs földtulajdon, a földön közösen gazdálkodnak. A közös földön a föld kimerülésének elkerülése végett a termékeket célszerűen váltogatják, s egyes termékekre specializálódnak a termelékenység növelése végett. A nagy sűrűségben letelepedett társadalom faluközössége hatékonyan valósította meg a társadalmi oktatást, bíraskodást, szociális ellátást és egészségügyi szolgáltatást. A magyar faluközösségekben ismert táltos a közösség tudósa, gyógyítója. A magyar népmesék táltosai, ha átváltoznak valamivé, akkor leginkább lélekjelképeknek felelnek

²⁶⁹ Bátonyi (2010), p. 28.

²⁷⁰ Szegfű László szerint Szvatopluknak három fia volt: I. Mojmir, II. Szvatopluk és valószínűleg Predszláv nevű. „Szvatopluk 894-ben bekövetkezett halála után tehát Predszláv lehetett az, akit a magyarok az Alföldön találtak, s – mert őt ’megcsalák’ – Sulán (=Csalán) névvel illették. (’Sulan’ valószínű ejtéssel ’Csalán’ – a magyar ’csalni’ igéből. Csalán tehát az a férfiú a magyar monda szerint, akit őseink megcsaltak, becsaptak, megtévesztettek.)” Ami egyúttal azt is mutatja, hogy a közvélemény maguk mellé állítását fontosnak tartották Árpád és vezérei: „Kivel kötötték hát voltaképp a szerződést a magyarok? A kérdés megválaszolásakor Wenzel Gusztáv 1850-ben leírt azon figyelmeztetésére kell hagyatkoznunk, hogy a honfoglalásnak két szakasza van: 1. a magyar földnek jelképes birtokba vétele, 2. a magyar földnek fegyver általi birtokba vétele. Mindkét esemény 895-ben játszódott le, tehát Szvatopluk halála után. Így mindkettő szenvedője Sulán (=Csalán), azaz Predszláv volt, akivel a magyarok tárgyaltak, akinek a birtokát meglopták ’rögöt, fűvet, vizet’ víve róla. A lovat is hozzá, ámde nem neki vitték ajándékba. Az állat fehér színéből rá kellett volna jönnie, hogy az apjának, a terület ősbirtokosának, Szvatopluk szellemének kijáró adomány.” Nem harcoltak tehát vele, így nem téved Anonymus, mert csak a szellemével harcolhattak volna, de azt ügyesen megnyerték maguknak, amint azt a Képes Krónika ábrázolása is mutatja.” (Szegfű [2002] László: „A Kárpát-medencei ’szlávok’, különös tekintettel Megalé Moráviára.” *Magyar Történelem. Tizezer év – ezer oldalról*. Oktatási segédkönyv. Zürichi Magyar Történelmi Egyesület, Zürich–Budapest, 2002. Acta Historica Hungarica Turiciensia XVIII. évfolyam 1. szám. pp. 239-241. <http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf>.)

²⁷¹ Bátonyi (2010), p. 28. 27. lábjegyzet.

²⁷² Közismert, hogy Árpád ebben az évben Ravennáig haladt.

²⁷³ Bátonyi (2010), p. 28.

meg. A favakban élő táltosok pedig a műveltséget fenntartó, az egész területen egységesítő és továbbfejlesztő tanítók, papok, orvosok, bírák lehettek. Semmi közük sincs a szibériai sámánokhoz. A Kárpát-medencében nagyon kevés nyom utal a sámánhitre, azok is a szeppei népek által megszállt és használt, szeppei jellegű területekről származnak, azaz nem a Kárpát-medence földművelő őslakói hitét tükrözik.

A táltos rendszer, a Kárpát-medencében az újkőkorszakot megelőzően ismert magyar (rovás-) írással egyetemben megmagyarázza mind a nyelvi egységességet és fejlettséget, mind pedig az alapvető ábrázoló művészeti jelleget. A magyar népi műveltség mellérendelő jellege pontosan megfelel a Szentkorona-tan mellérendelő felfogásának. Hiszen a Magyar Szent Korona az ország „hűbérura”, tulajdonosa, és a hozzá kapcsolódó alkotmány szerint az ország valamennyi polgára – beleértve a királyt is – annak tagja. A király a Szentkorona-tan szerint nem birtokolja az országot, csupán annak a feje, merthogy a népesség meg a teste. Mellérendelő szellem ez a javából! Az európai földrész legrégebbi írott alkotmányáról van szó, amely a még korábbi ilyen jellegű megállapodáson, az ún. Vérszerződésen alapszik. Ez tehát szittyá jellegű szerződés a jövőbeni állam működtetésére vonatkozóan. A magyar államnak ez a létalapja – és nem I. Istvánnal, hanem több mint egy évszázaddal (138 évvel) korábban született meg. A Sacra Regni Hungarici Corona jelképi szerepe, eszméje és tana meghatározó volt mind a magyar állam megszervezésében, mind ezeréves fennmaradásában, s még a kereszténység legfőbb védelmezője szerepének vállalását is jelentette. S ha a Megszentelt Korona az ország birtokosa vagy tulajdonosa, alája tartozik valamennyi magyarországi ember, beleértve az egyszerű parasztot és a királyt is, akkor a király nem birtokolhatja az országot, szemben azzal a szabályszerűséggel, amely akkoriban az egész hűbéri Európát jellemezte. Ott már a Kr. e. 6. évezredtől kezdve az alárendelő szemlélet volt uralkodó. Ennek megnyilvánulásai az istenek és földi helytartói, a királyok, az uralkodó nemesség, az uralom alá vetett szolgák és maga a rabszolgaság.

Nálunk a király a kormányzásra, az uralkodásra a Megszentelt Koronától kap jogosítványt. A Korona-tan mellérendelő szemléletét ugyan később Werbőczy megroppantotta, kiemelve a nemességet a jobbágyokkal szemben. Utóbbiak addig nem voltak szolgák, nem úgy, mint a többi európai, hasonló társadalmi helyzetű ember. A Korona-tannak az alkotmányos hatalommegosztása a király és a nemesség hosszan tartó küzdelmének eredménye. A király a végrehajtó hatalom legfőbb birtokosa, az országgyűlés pedig a törvényhozó hatalomé. Az államhatalom legfőbb alanya, s a két hatalmi ág egyesítője azonban maga a Megszentelt Korona. Az ősi szabadságvágy is kifejeződik a Korona-tanban a keresztény feudális rendiséggel szemben. A szabadságvágy kielégítője az uralkodó állandó ellenőrzésére hivatott királyi tanácsadó testület, amely igazán egy demokratikus és alkotmányfejlesztő intézmény, s akkoriban Nyugat-Európában nem is létezett.

Szent István a Sacra Regni Hungarici Corona, azaz az ország Szűz Máriának való felajánlásával a Szent Koronát örök időkre az ország, a király, a királyi tanács, az országgyűlés, a vitézek, a nemesség, a papság, az Egyház és az ítélkezés, törvénykezés fölé rendelte. Így az Ég szentesítette a Magyar Szent Korona nélkülözhetetlenségét az államhatalom legfőbb jogalanyaként. A Korona-tan – a korábbi időszakokra vonatkozó kifejezéssel élve: a Korona-eszme – a Kárpát-medencei Magyarország és a hozzá tartozó népek, nemzetek alkotmánya volt, egészen az I. világháború végéig, és aztán pedig már csak a Csonka-Magyarországi a II. világháború befejezését követő időkig.²⁷⁴ Érvénye akkor sem szűnt meg, csak működése felfüggesztődött a körülmények megváltozása miatt: a Kárpát-medence egységes országa elveszítette önállóságát, területeit, és ezért képtelen volt alkotmánya szerint dönteni sorsáról és alkotmányáról. Azóta a térség népei is vergődnek, nem nyerték vissza a régi kapcsolatrendszer és közösség előnyeit, a béke, a megértés és a barátság áldásait.

²⁷⁴ A magyar bíróságok ítéletüket a Magyar Szent Korona nevében hozták az 1946. évi I. törvény életbeléptetéséig (kivéve a népbíróságokat, de azok egyébként is alkotmány ellenesen működtek).

Amint erről Molnár Kálmán 1930-ban fogalmaz, „*tisztában kell lennünk azzal, hogy a népfelség elvének s a népszuverenitás tanának nincs gyökere a magyar alkotmányjogban. Hogy a magyar állam szuverenitásának hordozója nem a nép, nem a tömeg, hanem az állami létre szervezett nép, vagyis a nép a maga közhatalmi szervezetében. Egyszóval: a nemzet. A szuverenitás nem a népé, hanem a nemzeté. Azé a nemzeté, amelyet a Szent Korona jelképez és képvisel: amely Szent Koronában az államélet két fő tényezőjének: a királynak és az államtagoknak közjogai olvadnak össze felbonthatatlan egységgé. Át kell éreznünk azt, hogy a szuverén jogkört a két fő tényező közül egyik se ragadhatja magához ősi alkotmányos jogrendünk szellemének megtagadása nélkül. És ha évszázadoknak szenvedésekben gazdag felemelő küzdelmei meg tudták akadályozni azt, hogy a Szent Koronában megtestesült nemzetszuverenitás ne alakuljon át a Szent Korona tagjainak jogát kijátszó fejedelmi szuverenitássá, akkor meg kell találnunk a módját annak is, hogy a Szent Korona szuverenitását ne engedjük a Szent Korona fejének törvényes jogát kijátszó népszuverenitássá átvedleni. A múlttal való kapcsolatot csak úgy állíthatjuk vissza, a jogfolytonosság elszakított fonálát csak úgy kapcsolhatjuk össze, ha távol tartjuk magunktól a magyar államfelfogástól merőben idegen népszuverenitásnak forradalmi eszmekörben született és forradalmi mentalitásból táplálkozó elméletét, s újra felemelkedünk a szent korona tanának, vagyis a nemzetszuverenitásnak arra a magyar horizontjára, amelyről őseink ezer éven át az állami szervezet alapvető kérdéseit áttekintették és megítélték, s amelynek alapján hazánk ezeréves fennállását annyi balszerencse között s oly sok viszály dacára biztosították.*”²⁷⁵

Történészeink máig nem tudtak kilépni azokból a hamisításokból, mélyutakból, amelyek által irányítva a korai magyar állam európai elmaradott besorolása meg lett határozva. Szerepel náluk barbár, félnomád, nomád, nomád feudális, félf feudális és feudális jelzőnk egyaránt, csak az igazság nem, hogy a maga nemében a legjobb. Pedig ebből az irányból nézve minden összeáll, helyére kerül az összes adat, és saját eredeti néven, önmagát minősítve, mai példázatként is megállva kéri megérdemelt figyelmünket. A királyi udvar ismert ténykedését, működését a kormányzati folyamattól a napi ellátási, közigazgatási rutinig, ki kell terjeszteni az egész országra, s a teljes királyságot érintő, az egész ország érdekében folytatott tevékenységként kell szemlélni, és nem úgy, mint Nyugat-Európában megszokott volt, hogy csupán a király szolgálatára állt minden (kivéve Svájcot). Mintha ezen túl önálló élete nem is lett volna az országunknak, pedig volt, sokkal-sokkal nagyobb és több, mint amiről tudunk. Ha csak a lelki élet, az egyházi intézményrendszer összefüggő számadatait tekintjük, láthatjuk ezt a sokkal nagyobb gazdagságot, mert Dávid Katalin sokévi kutatással felmérte a régi Csanád megyét, ahol nyolcszor több templom létezéséről talált nyomokat, mint amennyit a történeti irodalom említ.²⁷⁶ Sok meglepetésben lesz tehát része levéltáraink ezirányú bűvárainak, és feltárulhat az egész országban történeteknek az emléke, és végre kiteljesedhet a középkori Magyarországról szóló történeti beszámoló. Ezzel összefüggésbe hozható dr. Nagy Sándor megjegyzése, hogy történészeink úgy írtak nekünk történelmet, hogy okleveleinket alig olvasták, tanulmányozták, amiben ő egyébként az eredetünkkel kapcsolatos hamis elmélet elfogadásának okát látja. S ami lényeges, ő nem a kéziratok vagy lappangó oklevelekről beszél, hanem a már kinyomtatottakról: „*Sem történetíróink, sem nyelvészeink nem tanulmányozták át az Árpád-kori kódexanyagunkat, vagyis a nyomtatásban is megjelent történeti és jogi okleveleinket. Egyetlen történetírónk sem hivatkozik ezekre, hanem a már mások által megírt, kész könyvekre. Így a régi tévedések tovább élnek. Pedig az*

²⁷⁵ Molnár (1930) Kálmán: *A jogfolytonosság helyreállításának jogelvi szükségessége és lehetősége*. Pécs, 1930. pp.: 41-42. *Regnum! portál. Királyságban gondolkodunk.* <http://regnumportal.hu/regnum2/node/175>.

²⁷⁶ Dávid (1974) Katalin: *Az Árpád-kori Csanád Vármegye Művészeti Topográfiaja*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1974. Dávid (1989) Katalin: „A magyar ikonográfiai kutatás problémái.” *Ipolyi Emlékkönyv*. Budapest, 1989. Dávid (2003) Katalin: "A kereszt mint jel és ereklje az Árpád-kori Magyarországon." *Vigilia Online*. 2003. <http://www.communio.hu/vigilia/2003/8/david.htm>.

*Árpád-kori kódexanyagunk 63 vaskos, darabonként átlag 800 oldalas kötetet tesz ki, amelyekből a kutató történetíró pontosan meg tudja állapítani az Árpád-kori magyar nép társadalmi, gazdasági és jogi berendezkedését és ezek fejlettségét.*²⁷⁷

Szemléletváltásra van tehát szükség belátni, hogy a korai állítólagos európai és világbirodalmak – óperzsa, alexandroszi, római, bizánci, frank és német-római – az emberi civilizáció veszélyeztetői, és nem elterjesztői voltak. Hiszen az emberi civilizáció létrejötté egyszeri (és megismételhetetlen) alkalom volt a földön Eurázsia nyugati végén, a Kárpát-medencében és környezetében,²⁷⁸ majd aztán minden irányban elterjedve. Ennek áldásai közismertek, de nem köztudott, hogy terméktöbbletére, hatékonyságára rávetették magukat bizonyos katonai alapon birodalomépítő hatalmak (mintegy áteredő bűnként folytatva ezt a gyakorlatot). Róma például városállamként indult, hatalma kifejlődésekor arisztokratikus köztársasági formában uralkodó elit volt. A római köztársaság azonban viszonylag hamar megbukott és isteni rangú császárok következtek. Johann Gottfried Herder véleménye róluk igen lesújtó: Róma „*csak úgy sajátította el fokozatosan a szárazföldi és tengeri hadművészetet, hogy a világnyi térségben élő összes népet megtámadja, leigazza és eltapossa, végül, csak így válhatott ő maga saját dicsőségének határává és elmúlásának okává, aminthogy azzá is vált... A pártatlan vizsgálódást mi sem akadályozná többé, ha nem keresnék a véres római történelem mögött is a Gondviselés gazdaságos, titkos tervét, mintha Róma például elsősorban azért emelkedett volna oly magasra, hogy szónokokat és költőket neveljen, hogy birodalma határáig terjessze ki a római jogot és a latin nyelvterületet, és képes legyen minden utat elegyengetni a keresztény vallás meghonosítása érdekében. Közismert, hogy milyen szörnyűséges bajok sújtották Rómát és a világot, mielőtt ezek a szónokok és költők kibontakoztak... Egyetlen gyöngyszem megmentése kedvéért tehát hajóknak kellett elsüllyedniök, és az emberek ezrei vesztették életüket pusztán azért, hogy hamvaikból kinőjön néhány szál virág, amelyet a szél is elragad. Vergilius Aeneisének, Horatius békés művészségének és urbánus leveleinek nagy ára volt; patakokban folyt ki előzőleg a római vér, számtalan nép és birodalom görnyedt rabigába; vajon nem voltak-e túl költségesek a kizsarolt aranykornak e szép gyümölcsei? Ugyanezt mondhatjuk a római jogról; mert ki ne tudná, hogy milyen nyomorúságba döntötte a népeket, és hány ország emberibb berendezkedésének kellett miatta elpusztulnia? Idegen népeken ültek törvényt olyan szokások szerint, melyeket azok hírből sem ismertek; olyan bűnöket és büntetéseket varrtak a nyakukba, melyekről nem is hallottak; végül pedig ez a törvénykezés, amelyet egyedül a római berendezkedéshez szabtak, keresztülvitte azt, amire az elnyomás ezernyi gyötrelme nem volt képes: úgy szétbomlasztotta, úgy tönkretette a legyőzött népek karakterét, hogy elvesztették saját arculatukat, és megjelent helyette a római sas, elgyengült szárnyával fedve be a provinciák gyászos tetemeit, miután kivájta szemüket, és szétmarcangolta belső részeit. A latin nyelv sem húzott hasznót a legyőzött népekből, sem azok belőle. Megromlott a latin, és végül román keverékké lett, nemcsak a provinciákban, hanem Rómában is. A szép görög nyelvet is megfosztotta tiszta szépségétől, sok-sok nép nyelvjárása pedig, amely mind e népeknek, mind nekünk jóval hasznosabb lett volna a megromlott római nyelvnél, utolsó szilánkjáig megsemmisült. És végül a keresztény vallást illetően: amilyen nagy tisztelettel viseltetem iránta az emberi nemre gyakorolt jótékony hatásaiért, éppoly távol áll tőlem az a hiedelem, mintha kezdetben Rómának akár egyetlen utcakövét is érette rakták volna le az emberek... Róma ugyanúgy vette fel a keresztény vallást, mint az Ízisz-kultuszt és a*

²⁷⁷ Nagy (1987), Sándor: *A Magyar Nép Kialakulásának története*. Hídő Baráti körének Kiadása, Garfield. p. 7. http://www.magtudin.org/NAGY_Sandor_A_magyar_nep_kialakulasanak_tortenete.pdf. V.ö. Darai (2016a) Lajos: „A magyar állam jelleme: képviselő, nemzet.” *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről*. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0320-0426.pdf.

²⁷⁸ Piggott (1987), Stuart: *Az európai civilizáció kezdetei. Az őskori Európa az első földművelőktől a klasszikus ókorig*. Gondolat Kiadó, Budapest. Piggott persze Nyugat-Ázsiát mond, de a Kárpát-medencéről ír, és szerinte a civilizáció igen ritka a világmindenségben, bár az élet gyakori. Még az is lehet, csak ez az egy van, a miénk, és ez amúgy keresztény teológiai igazság: Teremtőnkkel kapcsolatos.

keleti világ megannyi elhajított babonáját; bizony, méltatlan volna Istenhez, ha azt képzelnék, hogy a Gondviselés, legszebb munkájához, az igazság és az erény terjesztéséhez, nem ismert más eszközt, mint a rómaiak véres, zsarnoki kezét. A keresztény vallás a maga erejéből emelkedett fel, ahogyan a római birodalom is önnön erejéből növekedett, s amikor a kettő frigyre lépett, egyikük se húzott hasznot belőle. Római-keresztény fattyút hoztak a világra, akiről némelyek úgy vélekednek, hogy bárcsak meg se született volna.”²⁷⁹ Herder tovább is megy a rómaiak igen elmarasztaló jellemzésén, és a római kereszténység megítéléséig jut, bár utóbbiban már a protestantizmus szellemét is érezhetjük. De ugyanúgy érezhetjük a magyar szellem lobogását is, amely így külön kereszténységet adott a világnak, mint Róma vagy Nyugat-Európa. És a Kárpát-medencei magyar eredet és folytonosság elméletét erősíti, hogy amikor a rómaiak elsorvasztották a többi összes provincia nyelvét, sőt még Rómáét is, miként maradhatott meg az itteni magyar nyelv ilyen fényes tökéletességben, mint amilyenek ismerjük. Úgy, hogy amikor a Dunántúlon a kelta uralmat a római váltotta fel a maga templomgazdaságával és személyi földtulajdonával, nem múlt el a világ, az itteniek – őseink – megtanultak alkalmazkodni hozzájuk, amint majd a népvándorlásnak mondott hatalmi mozgáshoz is, illetve mert a gazdag itteni föld művelőiként olyan embertömeeggel és gazdag műveltséggel bírtak, amivel túléltek a történelem viharait.

Már megvolt tehát az ellentábor Atila idején is, akik elleni csapásokkal ő fenntartotta a Kárpát-medencei hun hatalmi függetlenséget. Utódainak ez kevésbé sikerült a bolgár korszakban, ezért kellett aztán Árpádnak katonai erővel visszaállítani: visszatérni a hatalomba. Ilyen visszatérés jelenik meg a krónikáinkban a *conversio* szóban, aminek a jelentése tehát nem megtérés – a magyarok keresztény hitre térítése idejére utalva, ahogy ezideig ezt fordítani szokásba hozták a finnugor eredetet alátámasztandó, – hiszen a latin szó ebbeli értelme csak a reformáció óta használatos. Ahogy nem a távolból érkezett ide a magyarság finnugor népként, ugyanúgy nem is a sztyeppéről, valamilyen „keleti” népként. Ezt azért is kell most hangsúlyoznunk, mert előbb több igaztalan támadás érte a Kárpát-medencei magyar folytonosságról szóló elméletünket, amelyben az állítólagos „cáfolatunkhoz” olyan állításokat adtak a szánkba, amelyeket sosem mondtunk, írtunk,²⁸⁰ majd pedig újabban már egyes „kutatók” az uráli létünket kezdték meg igazolni orosz múzeumi tárgyak elemzésével, azt állítva, hogy csak a „honfoglalás” előtt 50 évvel indultunk el az Urálból,²⁸¹ legújabbban pedig az Y-kromoszóma-kutatást mellőzve, a jóval kisebb eligazító érvényű mtDNS-ből vannak le közép-ázsiai eredetet számunkra.²⁸²

²⁷⁹ Herder (1978), Johann Gottfried: *Eszmék az emberiség történetének filozófiájáról*. Fordította Rathmann János. Gondolat Kiadó, Budapest, 1978. pp. 399-401.

²⁸⁰ Buvári (2011) Márta: „Honnan jött-mentünk? Németh–Darai pengeváltás.” *Szilaj Csikó*. Magyar őstörténet rovat. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/honnanjottunk. Feltöltve: 2011. május 18. Cser (2011) Ferenc: „Obrusánszky a Barikádon támadja a magyarok Kárpát-medencei eredetét valókat.” *Szilaj Csikó*. Magyar őstörténet rovat. Feltöltve: 2011. júl. 23. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/ostortnetvita. Cser (2011) Ferenc és Darai Lajos hozzászólásaival: „Tételvázlatok (tézisek) és összefoglalók az Őstörténeti Kerekasztalhoz. Hotel Sofitel, Budapest, 2009. március 28.” *Szilaj Csikó*. Magyar őstörténet rovat. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/az--ostorteneti-kerekasztalhoz. Feltöltve: 2011. október 1. Kristóf (2012) Zoltán: „Őshonosak vagyunk-e a Kárpát-medencében? Cser Ferenc és Darai Lajos őstörténeti elképzeléseinek kritikája.” *Kapu* 25. évf. 9. sz. pp. 69-71. https://www.researchgate.net/publication/328875865_Oshonosak_vagyunk-e_a_Karpat-medencében.

²⁸¹ Türk Attila és Sudár Balázs ezirányú nyilatkozataival, írásaival tele van a sajtó és a világháló.

²⁸² Török (2018) Tibor: „Honfoglalók genetikai származása.” Debrecen, 2018 április 11. *YouTube* 1. rész: <https://youtu.be/qGuDmLA6rMw>, 2. rész: <https://youtu.be/OIDDoP6MI-M>. Miközben egy közös angol írásban egészen mást állít társaival együtt: Neparáczi (2018), Endre, Zoltán Maróti, Tibor Kalmár, Klaudia Kocsy, Kitti Maár, Péter Bihari, István Nagy, Erzsébet Fóthi, Ildikó Pap, Ágnes Kustár, György Pálfi, István Raskó, Albert Zink, Tibor Török: „Mitogenomic data indicate admixture components of Central-Inner Asian and Srubnaya origin in the conquering Hungarians.” *PLOS ONE* 13(11) Editor: David Caramelli, University of Florence, ITALY. Published October 18, 2018. <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371%2Fjournal.pone.0205920&fbclid=IwAR0OzEYLL-WlgXd68iTvMSRFol6MFggMITcuSR8HQI2RdR8DAIUGdH24JzjY>.

Az úgynevezett nagy tudományban azért nem törődtek eddig a hunokkal magyar nézőpontból, de annál inkább türk és kínai szempontból, mert szakadékot vontak itt a Kárpát-medencében a hunok és az őket követő „avarok” közé, amint ez utóbbiak és a magyarok közé is, amennyiben mind a három hatalmat az ázsiai, illetve az európai szteppéről eredeztették, a kapcsolatukat a Kárpát-medenceiekkel három külön-külön lefolyt hódítás eredményének tekintették. A Kárpát-medencei írást is nekik tulajdonítva, mondván, azt a hódítók hozták ide; a korábbi, a Vincsa műveltségi korszakból származó jelekkel való kapcsolatot pedig egyszerűen megtagadták, s a vele való foglalkozástól eltiltották a magyar tudományt. Tehették ezt a jelek őskőkorszakból származó egyetemessége miatt, ahol a jelhasonlóságból kiindulva jeleink ázsiai eredete mellett érveltek. Ám a magyar műveltség és nyelv – mondhatni: a jelek nyelve – mellérendelő jellege nem egyezik meg az egy idő óta a szteppéről vagy máshonnan ide sorozatosan érkező harcias hódítók alárendelő elvi szándékaival és gyakorlatával. Ezért aztán erőteljesen tiltakoznunk kell az ellen az újabban kifejlődő megalkuvó gyakorlat ellen, amikor a szalonképtelenné vált finnugor eredetelmélet helyett egyfajta szepteppei és ázsiai származáselmélet kezdte meg kétséges szerepét. Ebben hallgatólagosan elismerik elődeinknek a beláthatatlanul régi időkbeli Kárpát-medencei kialakulását, de kiköltöztetik őket az ázsiai nomád környezetbe – holott erről a kiköltözésről semmilyen adattal, bizonyítékkal nem rendelkeznek –, ahonnan aztán dicsőséges hatalmi tényezőként, de ugyanúgy honfoglaló hódító beköltözéssel hozzák vissza őket a felmelegített turanizmus szerint, mint a ránk erőltetett másik hamis eredetelmélet, a finnugorizmus teszi.²⁸³

Teljes joggal fogalmazódik meg tehát a követelmény bennünk, hogy őstörténetünkről szóló elméletünk ne maradjon tovább csonka, egyoldalú, mint eddig volt, hanem legyen végre teljes, tartalmazza a népi és bizony: hatalmi folytonosságot is. Amiként szóljon ősi írásunkról és műveltségünkről is, vagy egyáltalán: általános történelmünkről. Vegye figyelembe, használja fel azt a komoly tudományos eredmény- és érvrendszert, amely az utóbbi évtizedekben keletkezett. Ezek már megkerülhetetlenek és jól alátámasztott mondanivalót nyújtanak. A Kárpát-medencei eredetünk és folytonosságunk bemutatásakor ugyanúgy fontos a (szkíta) hun–bolgár/”avar”–magyar hatalmi azonosság folytonosságára kitérni, mint a népi, szellemi, nyelvi és írási azonosságunkra és folytonosságunkra. Valamint azokra a kiváló jelképi, jelképezésbeli gyakorlati hasonlóságokra, amelyek a neandervölgyi korszak emberétől kezdve, és igen távoli helyeken is megnyilvánulva, a Tordos–Vincsa műveltségen át a Kárpát-medencében és környezetében, az ókoron és középkoron keresztül napjainkig élnek.

A magyar rovásírás szó- és mondatjel emlékeiben, továbbá a népművészet jelképeiben, valamint az uralkodói kör és a vallás jelhasználatában még az íráshasználatot megelőző korszak emlékezetét őrizzük, esetleg már a jelentés elhomályosodása vagy módosulása mellett. Ám ezek visszaköszönek a régészeti leleteken, még távoli területek és korok anyagából is. E jelkészlet nyomait akár több tízezer évre visszamenőleg is feltárták már, ám megfejtve csak egy-két régi írásrendszer van, s a jelképek többi, további használatának pontos megfejtésére eddig még nem nagyon összpontosított a tudományos kutatás. De fordítottnak, a jelek képi tartalmának sem történt meg az átfogó megismerése, távoli kultúrák jelképi rokonságának összehasonlító elemzése.²⁸⁴ Ezért is vállalkoztunk a homály oszlatására valamennyire e téren. S ha nem sikerült is minden jelünk, jelképünk és jelentése egységbe foglalása, legalább érintettük a fontosabbakat.

²⁸³ Lásd Szabó István Mihály: „Vezérfonal a magyar és az uráli népek őstörténetének áttekintésére.” A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Tizenhetedik Magyar Őstörténeti Találkozó és Tizenegyedik Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai. Budapest 2003. Budapest–Zürich, 2004. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XVIII/2. <http://mek.oszk.hu/05900/05943/05943.pdf>. Szabó István Mihály: A magyar nép eredete. Az uráli népek eurázsiai-amerikai őstörténete. Mundus Magyar Egyetemi Kiadó Kft. Budapest, 2004.

²⁸⁴ Vesd össze Molnár (1986) V. József: *Vázlat a természetes modellezéshez*. Művelődési Központ, Gödöllő, 1986. Molnár (2004a) V. József: *Az eredendő világkép I. A kisgyermek rajzos üzenete*. Magtár kiadás, Budapest, 2004. Molnár (2004b) V. József: *Az eredendő világkép II. A forma a hang és a szó, az ősfoma a mese és a játék*

Mindenesetre a siker reményében javasolhatjuk a Kárpát-medencei egységes jelképi gondolkodás meghatározását az emberi értelmesség képi és eszmei alapjaiban, a szellemi néprajzi alkotások elvont jelképeiben, a tárgyi népművészeti alkotások jelábrázolásaiban, a néphagyományok, népszokások eszmei üzenetében, valamint e térség Megszentelt Koronájának és a többi koronázási jelvénynek a jelképi üzenetében, a magyar mérsékelt égövi munkafolyamat szervezés és naptári ünneplés összetevő elemeiben.

A képi és gondolati elemek magyar vagy mellérendelő jellegű összefüggéseit a magyar írás és képi gondolkodás mintaként mutatja számunkra, amiért a magyar írást – akár kiterjesztett értelemben is – a világ írásainak kölcsönzőjeként, mintaadójaként vehetjük számba, azaz nyelvünk az emberi őskultúra egyik alapja, ahol az egész élet jelképezett, például a magyar ház a magyar élet jelképezett színtere.

Mit jelenthet tehát számunkra a – szerintünk – legfontosabb jelkép, a kettős kereszt? A fentiek alapján kézenfekvőnek látszik, hogy az egységet, az egység mellérendelő szellemét és gondolatát, ma például az egységes Európát. Így térhetünk vissza a fölvetett kérdéseinkre: mindezek a jelképek az egyetlenhez, az egyhez, az egységhez tapadnak, és ezt fejezi ki a magyar rovásírás \ddagger jele is. A fentiek alapján már azt is megmondhatjuk, hogy minek az egységét, egységességét fejezi ki. A dravida műveltség általános lélekhite hasonlít a magyar népmesevilágból kibontható lélekhitre. Ebben viszont a lélek örök és állandó, nem teremtődött, nem pusztul el, hanem örökéletű, az embert pedig úgy alkotja meg, hogy vele átmenetileg egyesül, azt kitölti. Az Egy kettős kereszt formája ezért ott, és föltehetően az ősmagyar felfogásban, az emberi test és lélek egységét tükrözhetette, egyszerre mind az életet adó anya és gyermeke egységét is. Ám általában véve is az ember és a világmindenség isteni egységét. Így érthető meg és köthető össze egységes jellel a szülő nő és az Egy jelképe, ami aztán a különböző műveltségekben tovább alakult, létrehozván azt a változatosságot, amelyet Magyarországtól Szingapúrig nyomon követhettünk.²⁸⁵

Ez a jel tehát, valamint a vele rokon szellemiségű jelek, összekötik Európa és Ázsia számátalan műveltségét, a kőkortól kezdve napjainkig. S akik a leginkább megőrizték és megszenvedték ezt az egységörekvés megőzést, azok a magyarok. Bár az ellentétes hatalmi érdekek a tudományba behatolván lehetetlenné tették a magyarság igen korai időtől kezdve érvényesülő, egység elvű életének példaadás szintű történeti feltárását, ennek megvalósítására ma égető igény, kedvező szándék és sok reményteli kezdet létezik. Talán a nemzeteket egyesítő, egységítő felfogások és szervezetek is elősegítik – rádöbbenve ama korábbi, más jellegű közösség méltatlan mulasztásaira velünk és az egységességgel szemben – ezen üdvözítő formák gyökereinek és értelmének feltárását, közkinccsé, eleven erővé tételét. Tanácsoljuk a világnak, hogy tanuljon *ilyen* magyarul, megjavul tőle.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a műveltséget tekintve a magyar nyelvterület kultúrája sajátosan egyéni. Tartalmaz elemeket, amelyek a kelethez kötik, tartalmaz elemeket, amelyekkel a nyugathoz kapcsolódik, de egyik sem meghatározó, uralkodó jellegű: a kultúra jellegzetesen Kárpát-medencei. (Ahogy Juhász Zoltán számítógépes modellje kimutatta, hogy a magyar dalmvilág itt nálunk a legsűrűbb, legerősebb, és keletre–nyugatra haladtában egyre ritkul, gyérül.)²⁸⁶ A mellérendelő jellegű szemlélet keményen elválaszt bennünket mind a Nyugattól, mind a sztyeppe népektől, akikre ez ugyancsak nem jellemző. Ezzel összecsengő felfogást Távol-Keleten találunk. Kulturális vizsgálataink összességében mégis azt mutatják, hogy a keleti

összefüggő hármasa. Magtár kiadás, Budapest, 2004. <http://pedagogiasubrosa.hu/pedagogia/molnar-v-jozsef-osforma-a-mese-es-a-jatek/>.

²⁸⁵ Cser (2013) Ferenc, Darai Lajos: „Az egység magyar jelenléte és jelképe az eurázsiai történetben és műveltségben.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXVIII/2. Pannon Kultúráköttség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2013/A. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00008/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2013_1_027-114.pdf.

²⁸⁶ Juhász (2006) Zoltán: *A zene ősnyelve*. Frig Kiadó [Pilisszentiván].

eredeztetés-modellek sem igazán alkalmazhatók a magyarság kultúrájára, még akkor sem, ha bizonyos jelképek – mint pl. a kettős kereszt – ott is megtalálhatók, ráadásul hasonló értelemben.²⁸⁷ Sem a finnugor, sem a türk eredet nem fogalmazható meg ellentmondásmentesen, így újra vissza kell térnünk Magyar Adorján gondolatához: a magyarság Kárpát-medencei, nem jött sehonnan, itt alakult ki és itt lett azzá, ami.²⁸⁸

A nemrég leleplezett mesterséges kapcsolatteremtés a hun és magyar név mai kínai megfelelőjének tekintett xiongnu, valamint az európai hun és a magyar között, a magyar népre való átültetésének jogosságát is megcáfolta.²⁸⁹ Mintegy bevezetéseként a valódi magyar sajátosságok önálló és a ránk aggatott, hamis sallangoktól mentes tárgyalásához. Kiiktatva annak lehetőségét is, hogy az ázsiai hunok címszó alá tartozó tényként lehet vizsgálni a mai kínai Ujguria (Hszincsiang) török nyelvet beszélő népét, aminek megfelelően korábban Kína török nyelveit részletesen tárgyaló könyvet szerkesztett Ligeti Lajos és csoportja.²⁹⁰ Körösi Csoma Sándor tévedését, hogy Ujguriát tekintette a magyarok őshazájának, az okozta, hogy ő a török uralkodó osztály eredetét kutatta. A török uralkodó réteghez tartozóként kezelte „Árpád népét”, de egyúttal a magyarság elődjeként. Lassanként azonban bebizonyosodik, hogy nemhogy a magyar nép nem volt soha török, de Árpád vezér és katonái sem, sőt Atila és hunjai sem. Éppen a magyar írás régisége a töröknek nevezetthez képest mutat rá erre, azaz arra, hogy a türkből lett törököt kell eredeztetni sokkal korábbi műveltségi elemekből, abból az egyetemes magyar műveltségből, amelyet Európában a hunok képviseltek először hatalmi szinten. És beszédes, hogy a görög krónikák nem tudnak kínai kapcsolatról a magyarokkal összefüggésben. S bár türkökről írnak a Kárpát-medencében, azt a terjeszkedő török hatalom miatt teszik, amellyel élethalálharcot vívnak, és amely majd megsemmisíti őket, mi ellenben győztesen kerültünk ki végül a törökkel vívott küzdelemből.

Ezeket nemcsak azért kell világossá tenni és hangoztatni, mert már megismerhető az igazság e téren, – az ázsiai, sőt kínai hun és a Kárpát-medencei hunmagyar azonosítása főleg a

²⁸⁷ Cser, Darai (2013).

²⁸⁸ V. ö. Cser (2000) Ferenc: *Gyökerek. Töprengések a magyar nép és nyelv Kárpát-medencei származásáról*. Szerzői Kiadás, Melbourne, 2000. p. 80. http://www.kincseslada.hu/files/public/Cser_Ferenc_Gyokerek.pdf. *Roots of the Hungarian Origin Contemplation on the Carpathian Origin of the Hungarian Language and People*. By Ferenc Cser. Melbourne, 2006. <https://www.scribd.com/document/42548033>. Cser (2005) Ferenc és Darai Lajos: *Magyar folytonosság a Kárpát-medencében, avagy kőkori eredetünk és a sejti tulajdonság-örökítő kutatás*. Frig Kiadó, [Pilisszentiván]. <http://www.leventevezer.extra.hu/pdf> és <https://doksi.hu/get.php?lid=19235>. Cser (2007a) Ferenc és Darai Lajos: *Az újkőkori forradalom népe*. Frig Kiadó [Pilisszentiván]. Cser (2007b, 2008a) Ferenc és Darai Lajos: *Európa mi vagyunk I-II. Európa történeti kapcsolatai a sejti átörökítő jelzőkhöz és a Kárpát-medencei magyar népi, nyelvi, műveltségi folytonossághoz*. Frig Kiadó [Pilisszentiván]. Cser (2008b) Ferenc és Darai Lajos: *Kárpát-medence, vagy Szkítia?* Frig Kiadó. Cser (2011) Ferenc és Darai Lajos: *Kárpát-medencei magyar ősiség*. HUN-Idea Kiadó, Budapest. http://www.mvsz.hu/mtf/mtf_12.html.

²⁸⁹ Darai (2018). pp. 92-103.

²⁹⁰ Ligeti (1981) Lajos és Terjék József (főszerk.): *Keleti Nevek Magyar Helyesírása*. Akadémiai Kiadó, 1981. p. 465.

Joseph de Guignes²⁹¹ nyomát követő Pray Györgytől²⁹² származik – hanem azért is, mert még mindig a hamis azonosítás terjed, és odáig fajult a helyzet, hogy a külföldi enciklopédiák már nem is 896-os hungar, hanem magyar „honfoglalásról” írnak, vérszomjas hódítóknak beállítva a magyarokat. Akik megérdemelték Trianont, teszik hozzá aztán a magyarok mai ellenségei. Hol hunok vagyunk, de magyarul beszélünk, hol törökök vagyunk, de magyarul beszélünk, hol szlávok vagyunk, de magyarul beszélünk. Ennek véget kell vetni, és kihirdetni a magyar őstörténet igazságait:

A hunok nem Kínában eredtek, nem Ázsiából jöttek ide, hanem a Kárpát-medencében született magyar nép katonái, honvédői voltak, akik felszabadító, majd államszervező harcok után békésen uralkodtak e tájon, sok-sok nép boldogulását elősegítve. Akárcsak később a hamisan türköknek mondott Álmos és Árpád vezér katonái.

És ugyan miért lenne a székely rovásírás a proto-kínaiból származó? Sehol a nyelvi háttér, így a nagy földrajzi távolság áthidalása több mint kétséges. Avagy sehol bármiféle régészeti anyag, amely bemutatná, hogy onnan és ekkortájt jött az írás a Kárpátok közé – a nyelvvel egyetemben. A magyar nyelv egyedülálló nyelvszerkezete, a hangzók gazdagsága, nyelvünk elképesztően erős, következetes rendszere csak hosszan letelepedett nép és városi létszámú, sűrűségű lakosság által alakulhatott ki, nem pedig folyamatos vándorlás és állandó élethalálharc közepette. Az a nagyfokú kifejezőképesség, amit mai romlott állapotában is csodál a külföldi, aki megtanul magyarul, az honnan van? A kínaiaké igen szegényes, ha csak különböző hangmagasságban ejtve őket, négyszeresen sokszorozva pótolják a hangzóhiányt a kifejezés számára. Ezeket tehát figyelembe kell vennünk, ha a nyelvvel foglalkozunk, és akkor az írásról még szót sem ejtettünk. Valójában pedig olyan régi, több tízezer éves folyamatokról van szó, amihez képest a kínai Nagy Fal építéséhez kötött hun-kapcsolat kétezer éve mosolyt fakasztóan rövid. Ha a nyelv kialakulása igen hosszú időbe tellett és az írás kifejlődése annak végső szakaszához köthető csak, akkor következtethető a nyelv megjelenének akár félmillió éves kora is az emberiség részéről, mivel 50.000 éves, sőt sokkal régebbi írásjeleket is felmutat a régészet révén feltárt tárgyi emlékek sora szerte a Földön, minden földrészen, a mindig bölcs emberre vonatkozó embertani ismerettel összhangban.

Ámde kik használják a hun és a türk elnevezést? Beszédes adat, hogy előbbit a „nyugatrómai”, utóbbit a „kelet-római” források. Azaz a magyarokra nyugatról és keletről rátörő ellenségek. És mindig barbár, szegény, éhes, mohó, pusztító, gyilkos, hódító értelemben. Ugyancsak kitalálták a kalandozások címszót, ennek vádjával igyekezvén elkerülni, hogy arról a töméntelen támadássorozatról szóljon a történetírás, amelyet a „német-rómaiak” és a „bizánciak” elkövettek ellenünk. A törökkel ellenünk paktumot kötő franciák, Velence, néha a pápa vagy akár

²⁹¹ Joseph de Guignes: Histoire générale des huns, des turcs, des mogols, et des autres tartares occidentaux & c. avant et depuis Jesus-Christ jusqu'a present: précédée d'une introduction contenant des tables chronol. & historiques des princes qui ont régné dans l'Asie: ouvrage tiré des livres chinois, & des manuscrits orientaux de la Bibliothèque du roi. Chez Desaint & Saillant, Paris, 1756-1758. [I/1. kötet](#), [I/2. kötet](#), [II. kötet](#), [III. kötet](#), [IV. kötet](#). Német fordítása igen korán elkészült: Joseph de Guignes: Allgemeine Geschichte der Hunnen und Türken, der Mogols und anderer occidentalischen Tartarn, vor und nach Christi Geburt bis auf jetzige Zeiten aus den chinesischen Büchern und orientalischen Handschriften der Königl. Bibliothek in Paris verfasst 1-4. Ford. Johann Carl Dähnert. Kiadta Anton Ferdinand Röse. Greifswald, 1768-71. [I. kötet](#), [1768](#), [II. kötet](#), [1768](#), [III. kötet](#), [1769](#), [IV. kötet](#), [1771](#). Deguignes élete: https://hu.wikipedia.org/wiki/Joseph_de_Guignes. További írás róla: <http://www.ng.hu/Civilizacio/2017/10/17/Rejtelyes-hun-orokseg>. V. ö. Dobrovits Mihály: „Deguignes Magyarországon.” *Az előkelő idegen. III. Nemzetközi Vámbéry Konferencia*. Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2006. pp. 30-2. <http://mek.oszk.hu/05000/05071/05071.pdf>.

²⁹² Pray György: *Annales veteres Hunnorum, Avarorum et Hungarorum* (A hunok, avarok és magyarok régi története). Bécs 1761. Pray György: *Dissertationes historico-criticae in Annales veterum Hunnorum* (Történetkritikai tanulmányok a régi hunok történetéről). Bécs 1774. Pray elméletének összefoglalását lásd: Görömbei A.: „Az ősmagyarok képe felvilágosodás- és reformkori történetírásunkban.” *Studia Litteraria* LX (1971), 65; Várnai (1974), Várnai András: „Az európai Kína-kép alakulása és hatása a felvilágosodás korában.” *Dolgozatok a feudális kori művelődéstörténet köréből*. Szerk. Klaniczay Gábor, Pajkossy Gábor, Ring Éva. Budapest, 1974. 131.

az osztrák–török nekünk ártó békék, mind-mind lekerül a napirendről, de a vesztes csatáink, azok előtérben, készenlétben vannak tartva. Ahogy a római kor végi pannóniai kereszténységről sem igen emlékezik meg történetírás, úgy a hunok, avarok és az árpádi magyarok saját kereszténységét sem fogadják el, hanem a korábbi hitviták eredményeként kialakult korabeli nyugati pogányozást szajkózzák, pedig elég sok adat és szerző bizonyítja, hogy sajátos kereszténységünk a korábbi változatok folytatásának tekinthető.²⁹³ Ennyi is elegendő lenne az Árpád vezette keresztény államszervezés földben talált nyomainak a magyarozatára, de a Szent István által felvállalt ősiség, ősi hitbéli folyamatosság további megerősítéssel szolgál a hun–avar–magyar korszak kereszténysége számára.²⁹⁴

Nagyra kell becsülnünk azokat a korábbi kutatókat, akik minden ellenvethető egyéb összefüggés ellenére elfogadták tudományuk bármennyire meglepő adatait és az abból következőket közreadták. Ma az őstörténetben az ocsú kiszórása a gabonából ezzel az eljárással tovább folytatható, a józanész módszeres használatával, parasztjaink képessége mintájára. Ki kell derülnie, hogy mi a valóság és mi a lehetetlenség a sok-sok állítás özönében, és hogy mi az értelmes tájékozódást lehetővé tevő vezérfonal, amelyet valamikor, valahogy elváltak, elvettek tőlünk. Ezért látszik a rengeteg felhalmozott kutatási anyagnak mintegy kétharmada teljes képzetlenségnek velünk kapcsolatban, amelyet viszont új szemlélettel valóságos, igaz eredménnyé tehetünk. És a nagy keleti (sztepei, ázsiai) mezőkön való hamis szárnyalás helyett sokkal értékesebbé, ezáltal pedig fényesebbé és vonzóbbá tehetjük történetünket. Kemény munka után majd bátran kiállhatunk amellett, amit ma még csak sejteni lehet, ám a tudományos sejtés jó kezdet. Az igen egyenetlen mai színvonal a mondandó egyértelműsítésével vezethet el a teljes győzelemhez, hogy az óvoda, az általános és középiskola, az egyetem és a doktorképzés a magyar igazságot tanítsa és kutassa tovább.

Ehhez viszont a tudomány pontossága és következetessége szükséges. Ahhoz, hogy oktatási anyagként megjelenhessünk, a felszínesen jónak látszó, ám mégsem igaz dolgokat ki kell iktatnunk. Más lenne a helyzet, ha vallást készítenénk. De nem ezt tesszük, bár anélkül, hogy hinnénk magunkban, elvi álláspontunkban, szellemiségünkben, következtetéseinkben, nem megy semmi. Csakhogy amint a nyelvünk is mutatja, azt szoktuk vallani, ami a meggyőződésünk, és ahogy testi és társadalmi erő is szükséges a szellemi teljesítményhez, ugyanúgy hitre is szükség van álláspontunk érvényesítéséhez. Ennyiben az igaz eszmét alá kell támasztani hittel, és ekkor a hittel altámasztott eszmét lehet vallottnak is, vallásnak is tekinteni. Azaz bölcsellettal is meg kell alapoznunk magunkat, ha eredményt akarunk. De mivel „nagy csak az Isten!” – nem lehetünk elbizakodottak, belátva, hogy múltunknak az emberiséget érintő teljes feltárását a mi nemzedékünk még nem érheti el.

De összefogva azokkal a népekkel, akikkel közös a múltunk, a lehető legnagyobb egységre, legtöbb közös eredményre máris törekedhetünk, ahonnan majd további lépések tehetők. Hogy ne csak a magyarok élhessenek tovább őseik útján, hanem ha ugyanazok voltak az őseink, akkor a többi társnemzet is.²⁹⁵ Mert rájuk is vonatkoznak azok a téves állítások, amelyek hamisítások eredményei. De vannak olyan, már kikutatott eredmények, amelyek egymást megfelelően kiegészítve, azok helyére léphetnek, amelyekkel teljességükben nem is értünk egyet. Erre lehet példa Heribert Illig elmélete, akinek a lényegi állítása, a 300 éves betoldás a középkor 600 és 900 közti idejébe – mint mi is kimutattuk – tarthatatlan, az a kiindulása viszont, hogy a nyugati

²⁹³ Zachar (2006) József: *Egy az Isten, egy a Nemzet. Írások Jézus-hitű magyar eleinkről*. Heraldika Kiadó, Budapest. pp. 57-71. És legfrissebben lásd a jelen írásunk után következő tanulmányt!

²⁹⁴ Darai (2016b) Lajos: „Műveltségünk és nyelvünk titka, írása.” *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI.* évfolyam 5. szám. pp. 476-500, 514-523. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0427-0581.pdf.

²⁹⁵ V. ö. Cser (2016) Ferenc és Darai Lajos: „Szlovák délibáb-vadász magyar nyulat ugrat ki a bokorból. Házat, hazát, és adjuk írásunkat is?” *Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI.* évf. 1. sz. Pannon Kultúráközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/A. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00015/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_1_160-204.pdf.

oklevelek hamisak, és hogy se Nagy Károly, se a frank birodalom nem létezett, felhasználható és fölhasználandó. Meghökkenítő megállapítását a nyugat-európai földrészt tárgyi – régészeti leleti és épületi – ürességére alapozza, a római időkre vonatkozóan. Meggyőzően kimutatta, hogy a történelemhamisítók miként tudtak a különféle időszámítások eltéréseivel ügyeskedni, manipulálni.²⁹⁶ Egy másik, időközben szintén feltárt hamisítás a VII. Konstantin-féle népmozgások közé való besorolásunk: ezt pedig a már bizonyított Kárpát-medencei eredetünk cáfolja. Tehát csak hamis lehet a többi hódító és a többi nép költöztetése, elhelyezése is.²⁹⁷ De ha nincs hódítás, aminthogy ez az igazság, akkor a krónikáinkból kiderülő valóságot kell elfogadni és hirdetni, vagyis ahogy Anonymus írja: harc nélkül hullott ölkébe az ország. Vagy, amit Kézai ír az Árpádékkal egyező nyelvű bennlakókról, akik nem harcoltak ellenük, illetőleg arról, hogy a vérszerződés mindenkit egyesített, bennlakót és a bejövő segítségnyújtót egyaránt.

Azaz, ha Atila nem hódító, hanem felszabadító, akkor valójában ő nem türk, hanem éppen az ellenlábaskok eszközével verte meg őket, a katonai erővel itt uralkodókat, és nem történt le-
verése magasrendű szláv és germán kultúrának stb. Az újkorban ugyanúgy igyekeztek Árpád-
ékat kitörölni történelmünkől,²⁹⁸ mint a hun–magyar kapcsolat tényét is. De megvan már a megfelelő irány és eszközrendszer, amelyet használni lehet mindennek jövőbeni pontosításá-
hoz, kiteljesítéséhez. És jönnek majd a ma még csak sejtett további megerősítő eredmények, ám a sejtés ereje máris segít a mostani kutatási állapotból a legtöbbet kihozni. A továbblépés kíván még valamennyi időt, de a mai teljesítmény is megmutatja már, hogy tökéletes és vissza-
utasíthatatlan megoldás születik: a bizonyosság saját magunkkal, magyar mivoltunkkal kapcsola-
latban.

Az egyes korszakok műveltsége, mítoszi világa, vallási tanítása és gondolati rendszerének tartalmi és formai elemei, adatai, jellegzetességei és összefüggései eltérő felfogásokat, gyakran egymással ellentétes minőségeket mutatnak és képviselnek, de vizsgálatuk, összehasonlításuk célja nem lehet mai értékítélet alkotás róluk. Hanem a cél mindig csupán a téma, a kérdéskör valóságának az elérhető legközvetlenebb, legpontosabb megismerése, legjobb feltárása lehet. Önmagában véve ugyanis egyetlen ilyen minőség sem alap az értékítéletre, egyik emberi teljesítmény se értékesebb, jobb, használhatóbb, mint a másik, különösen annak híve, művelője számára. Azaz ma nem megállapítható egy-egy korábbi nézetről, felfogásról s a neki megfelelő emberi gyakorlatról önmagában, hogy melyik számunkra a követendő, melyik az elvetendő. Hiszen mindegyik meghatározott körülmények között született emberi alkotás, amely az adott körülmény sajátos kihívásaira a maga idejében adható lehetséges, talán ma nem tetsző emberi válaszokat tartalmazza. Ezért aztán a mai erkölcsi következtetések alapjául se szolgálhat egy az egyben valamely régebbi tapasztalat, tanulság, következtetés: nem pótolhatja a mai kihívásokra adandó mai válaszokat.

²⁹⁶ Illig (2002, Heribert: *A Kitalált középkor. A történelem legnagyobb időhamisítása*. Allprint Kiadó, 2002. Illig elméletét ismerteti, értelmező követőinek írásait közzéteszi Szekeres Sándor honlapja, az [Eltévedt időszámítás](#).

²⁹⁷ Kréneisz (2013) Géza: „Porphyriban nevelkedett Konstantin császár 'ismeretlen' Prooimionja (első rész).” *Eleink* 2013/2. 10-14. A Napkút Kiadó honlapján. <https://google.com/napkut.hu/images/folyoirat/eleink26>. Marczali (1901) Henrik Dr. (szerk): *A magyar történet kútfőinek kézikönyve*. Athenaeum, Budapest, 1901. 27, 28-29. Moravcsik (1958) Gyula: *Byzantinoturcica* I-II. Budapest 1942, 1943. Second edition, Berlin 1958. 261-367. Moravcsik (1967) Gyula és Jenkins, Romilly J. H.: *Constantine Porphyrogenitus De administrando imperio*. Greek text edited by Gy. Moravcsik. English translation R. J. H. Jenkins. Dumbarton Oaks Center for Byzantine Studies Trustees for Harvard University Washington, District of Columbia, 1967. Moravcsik (1984) Gyula: *Az Árpád-kori magyar történet bizánci forrásai*. Budapest, 1984, 2. kiadás 1988. *Corpus* (1985) *Fontium Historiae Bizantinae*. Consilio Societatis Internationalis Studiis Byzantinis Prohevendis Destinatae editum. Volumen I. Second Impression, 1985. 13. <http://homepage.univie.ac.at/ilja.steffelbauer/DAI.pdf>.

²⁹⁸ Darai (2011) Lajos: „Hova jutunk, ha 'Árpád vezér nem az Árpád-kor része'? Szilaj Csikó, Magyar őstörténet rovat. Feltöltve: 2011. augusztus 18. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/konferenciáról.

Sem az evolúciós elképzelést, sem az örök, változatlan eszmék tételét nem alkalmazhatjuk tehát, mert mindkettő felhasználja az eleve elrendelés téziséét. Az előbbi mindent a mai legmagasabb rendű állapothoz vezető kifejlődésnek rendel alá, s hajlamos még a máé is alárendelni valamiféle elképzelt jövői tökéletességnek. Az utóbbi pedig egy meghatározott, szent korszakban alkotott tanra támaszkodva, lassítja az önálló alkalmazkodást a jelen kihívásaihoz. Előbbi konzerválja, dogmatikus bebiztosítással tovább élteti a mához vezető út hibáinak tévedéseit is, utóbbi pedig vakká tesz az igazán új eszmékre, azok szükségességére, sőt még a régi eszmék sajátos eredetének a feltárását is megakadályozza.

Annak a szándéknak viszont, hogy a korábbi emberi gondolkodással, tevékenységgel kapcsolatos adatokat a történelmi események hitelessége alapján rendszerezzük és adjuk elő, nem lehet mindig maradéktalanul eleget tenni, ha a róluk szóló elérhető történelmi híradások adatait valamely régibb vagy újabb felfogás tételei, érdekei befolyásolták, befolyásolják. Így aztán hiába hirdetjük, hogy nem áll szándékunkban állást foglalni, attól a bemutatott események, a róluk szóló elképzelések, fogalmak nem lehetnek teljesen mentesek: eme velejáró behatásokat a közeli múltból örököljük és adjuk a régmúlt szereplőinek szájába. Így minden gondolati tény a történelmi ember tudatában megjelent teljesítménynek kell tekinteni, s nem az ő tudata mögötti külön természeti vagy eszmei valóságnak. Nem olyannak tehát, amely mindenáron érvényesül, áttör: beteljesíti a fejlődést, betölti eszmei rendeltetését, hanem olyannak, amelyet emberek formálnak, alkotnak és fenntartanak. Ugyanakkor a tudomány mai állása nem teszi lehetővé, hogy a korábbi gondolati valóságok egészét kritika alá vegyük, azok valóságértékét megadjuk. Ám amennyire lehet, nyomon követendők az emberi tudat különböző megnyilvánulásai, változatos formájú jelenségei, történelmi változásai és az emberi cselekvésre gyakorolt hatásai, valamint a befolyásuk az adott korra és a kor társadalmára.

Ebben még az sem zavarhat meg bennünket, hogy a történelmi időben visszafelé haladva egyre jobban elhomályosul előttünk a kép, s az egyéni gondolatokat felváltja a kollektív bölcsesség hitvilága és a mítoszi elemek kifogyhatatlan változatossága, s mégis alapvető változatlansága. Minden történelmi elemzésnek az emberi magatartás és tett mint válasz feltárásával kell foglalkoznia. Jó esetben a kihívások meghatározásával, s nem azzal, hogy találgatásos jelleggel megfeleltesse e magatartást és tettet utólag kitalált, vélt gondolati vagy hitbéli elveknek, azokból fakadó elképzelt szándékoknak. Mert ez utóbbi eljárásból szükségszerűen a jelen állapotok visszavetítése, a mai követelmények múltbeli érvényesítése származik, s ez lefokozza, lealacsonyítja a múltat, s olyan elképzeléseket, elveket tulajdonít a régieknek, amelyeket ők biztosan nem vallottak, és amelyek félrevezetnek bennünket, semmi valóban felhasználható tanulságot nem nyújtva.

Az őskori tudományos ismeretek megjelenési formája a csillagos ég időtálló kozmológikus képe az emberiség egységét kifejező mellérendelő gondolkodásnak és közösségiségnek a máig utolérhetetlen eredménye, terméke. Ennek elértéktelenedését, érthetlenné, elavulttá válását az alárendelő szemlélet megjelenése és érvényesülése okozta. Hiszen a földi érdekkörbe lehozván ezt a tudáskészletet, valójában lefokozta azzal, hogy egy kiemelkedő hősi, papi elit, kiválasztottak titulált parancsnokok, királyok történetét faragta belőle. Ezt az irányt erősítette az is, hogy a csillagok helyére isteneket, isteni világot képzelt, ahová a földi főnökök titkos módon kapcsolódnak, születésük előtt és haláluk után odatartoznak.

Az ősi tudáskincs tehát új szerepben, új összefüggésben találta magát, midőn saját céljaira kezdte azt felhasználni az egyik elkülönült társadalmi csoport, megbontván vele a társadalom egységét. E csoport azokból állt össze, akik a tudás birtoklása révén is erősíteni akarták alárendelő törekvéseiket, az egész nép alávetését saját uralkodásuknak. Nem az eredeti tudás megértése, elsajátítása és gyarapítása lett ennek az elitnek a célja, hanem annak olyan, meghatározott érdekkörben való alkalmazása, ami szükségszerűen ellentétessé vált vele. Így ezen ősi ismeretek megértése, áthagyományozása nem valósult meg maradéktalanul, néha éppen az alávetettek szabotázsa miatt.

Végül az emberiség által addig féltve őrzött tudás erodálni kezdett, teljessége csorbát szenvedett, általános ismertsége megszűnt. A mindentudás az istenség tulajdonságaként jelent meg, mely az alávetett emberiség számára elérhetetlen, elzárt, ezoterikus. Am az isten vagy az istenek a kiválasztottakat beavatják, bevezetik ebbe az ismeretbe, miáltal egyedülálló, isteni képességeknek is birtokába kerülnek. Ezek elengedhetetlenek az uralkodáshoz, és olyannyira magasrendűek, hogy csak a kiválasztott kis elit képes elsajátítani őket. Ez alapozza meg a királyi papság intézményét. A papok és apostoli királyok az isteni akarat közvetítői, az istenség hasonmásai, de mindennek a valóságos megteremtői, létrehozói is, akik a körülmények alakításával teszik szerepüket evilági módon kétségbevonatlanná, azaz dogmatikusan bebiztosítottá.

S teszik a történelmet alárendelő, alárendeltek és mellérendelő küzdelmévé Európában és a világ többi részén. Ennek a küzdelemnek a korszakai megegyeznek ugyan az írott történelem szakaszaival, fejleményei azonban jobbra csak az alárendelő szemlélet, sőt érdek szerint lettek értékelve. Pedig a mellérendelő szemlélet és magatartás, a mellérendelő tevékenység, a mellérendelés eredményei is fennmaradtak, érvényesültek, megvalósultak, és fenntartották, gazdagították a világot, miközben az alárendelés sokszor csupán rombolni tudott.

Az alárendelő és mellérendelő stratégia és törekvések jellemző megnyilvánulásai ugyanakkor a politika és a kultúra területein együtt képezik különösen az európai múlt legjellemzőbb vonásait. Kényszerűen bár, de együtt, egymással valamiféle egyensúlyban teremtették meg végül is Európa világbeli vezető szerepét, s okozták mindazt az eredményt és eredménytelenséget is, amit ma a modern, globalizált világ jelent. A két szemlélet és készlet egymást kiegészítő, harmonikus létmódja ugyan továbbra is elképzelhetetlen, és egymást kizáró, antagonisztikus vonásaik, összetűzéseik a közelmúltig, sőt máig kimutathatók, mégis reménykednünk kell a megoldásban, amire például a valóban keresztényi gondolkodás eredetileg már eljutott. Ráadásul a jövő kilátása a mellérendelés–alárendelés európai kettőségének meghaladására magában hordozza annak világviszonylatban is jótékony, üdvös hatásait.

Nagy kérdés tehát a mai világban, hogy melyik érdektábor fogja meghatározni az emberiség jövőjét. Félő, hogy az alárendelő szemlélettel folytatódnak a háborúk, a legjobb erők lekötése a hadi kutatásfejlesztésre és gyártásra, s az emberiség végül nem lesz képes megoldani saját problémáit, mert a kicsinyes hatalomféltés a kontraszelekciót teszi általánossá, ez pedig visszafogja az egyetemes emberi haladást, ami végül pozitív visszacsatolást gerjesztve, megsemmisíti bolygónkat és reményvesztett emberi lakóit. Reménykeltő lenne viszont, ha az emberek egyenrangúságát valló mellérendelő szemlélet kerekedne felül és terjedne el a Föld teljes szelvényében és hosszában, mert rögtön természetes és szerves sorrendbe tudná sorolni mind az emberiség előtt álló legfontosabb és kevésbé fontos feladatokat, mind az azok megoldására leghivatottabb embereket és erőket. S ezzel új, lelkesítő távlatok nyílnának meg az emberek előtt, mindenki újra megtalálná saját helyét, feladatát és boldogságát az emberi közösségben, lett légyen az a megvalósult Földön vagy a világmindenség más pontján. S ez az előre nézés, célvonzás, mint általános mellérendelő hatás, hamarosan felválthatná az önző érdekeikhez ragaszkodók elnyomó, másokat háttérbe szorító eljárását.